

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τίτλος μεταπτυχιακής εργασίας: «Διασύνδεση Ανεργίας και
Κατάρτισης (Αρχικής και Συνεχιζόμενης) στο νομό
Αρκαδίας»

Μεταπτυχιακός Φοιτητής: Κοκκίνης Γεώργιος

ΑΜ: μαρμ12006

Επιβλέπων Καθηγητής: κ. Φωτόπουλος Γεώργιος

Τρίπολη - Φεβρουάριος 2014

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την περάτωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας θέλω να ευχαριστήσω καταρχήν τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Φωτόπουλο Γεώργιο καθώς και τους υπόλοιπους διδάσκοντες καθηγητές Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για τις πολύτιμες συμβουλές τους καθώς και τις γνώσεις που μου μετέδωσαν τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά έτη. Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω τους υπεύθυνους των δομών της αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης του νομού Αρκαδίας διότι μου επέτρεψαν να διανείμω και να παραλάβω ερωτηματολόγια από καταρτιζόμενους, το οποίο ήταν άκρως αναγκαίο για τη διεξαγωγή της ερευνητικής εργασίας. Επιπλέον, ευχαριστώ όλους τους εκπαιδευόμενους που συμμετείχαν πρόθυμα στη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων. Τέλος, αφιερώνω την εργασία αυτή στη γυναίκα μου Βίκυ που μου συμπαραστάθηκε καθόλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών μου καθώς και στους γονείς μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	II
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	III
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	VI
ABSTRACT	VII
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο - ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
1.1. Σημασία της διερεύνησης του θέματος	8
1.2. Στόχοι της έρευνας.....	8
1.3. Δομή της έρευνας	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο - ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	11
2.1. Ανεργία.....	11
2.1.1. Ορισμός της ανεργίας	11
2.1.2. Αιτίες και Είδη της ανεργίας	11
2.1.3. Επιπτώσεις ανεργίας.....	14
2.1.4. Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα.....	16
2.2. Διά Βίου Κατάρτιση	17
2.2.1. Εκπαίδευση ενηλίκων.....	17
2.2.2. Χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευομένων.....	17
2.2.3. Εκπαιδευτές Ενηλίκων	18
2.2.4. Κατάρτιση	19
2.2.5. Αρχική κατάρτιση.....	20
2.2.6. Συνεχιζόμενη κατάρτιση	20
2.2.7. Κατάρτιση ανέργων	20
2.2.8. Φορείς Αρχικής Κατάρτισης	21
2.2.8.1. Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)	21
2.2.8.2. Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.).....	22
2.2.9. Φορείς Συνεχιζόμενης Κατάρτισης.....	22
2.2.9.1. Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)	22
2.2.9.1. Κέντρο Δια βίου μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.).....	23
2.3. Σύνδεση Κατάρτισης - Αγοράς Εργασίας	24
2.3.1. Δια Βίου Μάθηση & Απασχόληση	24
2.3.2. Ο Ρόλος του Εκπαιδευτή στη Διασύνδεση Κατάρτισης και Απασχόλησης.....	25
2.3.3. Σύνδεση του Περιεχομένου της Διδακτικής Ενότητας με τις Ανάγκες της Αγοράς Εργασίας	26
2.3.4. Εκπαιδευτικές Επισκέψεις σε Επαγγελματικούς Χώρους.....	27
2.3.5. Συμβολή των Κ.Ε.Κ. στην Εύρεση Εργασίας.....	27
2.3.6. Πρακτική Άσκηση και Απασχόληση	28
2.3.7. Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης Ενεργειών Κατάρτισης (Ε.Σ.Δ.Ε.Κ.)	29

2.3.8. Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.).....	30
2.3.8.1. Ορισμός Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.....	30
2.3.8.2. Στόχοι Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.....	31
2.3.8.3. Ο ρόλος του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.....	32
2.3.8.4. Συλλογικά Όργανα Σύνδεσης Δια Βίου Μάθησης με Απασχόληση.....	34
2.4. Ευρωπαϊκή Προώθηση της Απασχόλησης.....	35
2.4.1. Α΄ Κ.Π.Σ. (Πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης).....	36
2.4.2. Β΄ Κ.Π.Σ. (Δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης).....	36
2.4.3. Γ΄ Κ.Π.Σ. (Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης).....	37
2.4.4. Δ΄ Κ.Π.Σ. (Τέταρτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης).....	38
2.4.5. Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).....	39
2.5. Ιστορική Εξέλιξη της Κατάρτισης στην Ελλάδα.....	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	47
3.1. Επισκόπηση προγενέστερων ερευνών.....	47
3.2. Συμπεράσματα προγενέστερων ερευνών.....	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	58
4.1. Ερευνητική διαδικασία.....	58
4.2. Ερευνητική μέθοδος: Ποσοτική.....	58
4.3. Μέθοδος συλλογής δεδομένων: Επισκόπηση.....	59
4.4. Μέθοδος δειγματοληψίας: Στρωματοποιημένη.....	59
4.5. Πεδίο της έρευνας.....	60
4.6. Μέσο συλλογής δεδομένων: Ερωτηματολόγιο.....	60
4.7. Αξιοπιστία ερευνητικού εργαλείου.....	62
4.8. Εγκυρότητα ερευνητικού εργαλείου.....	62
4.9. Περιορισμοί της έρευνας.....	63
4.10. Πιλοτική έρευνα.....	63
4.11. Διαδικασία συλλογής δεδομένων των ερωτηματολογίων.....	64
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο - ΑΝΑΛΥΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	65
5.1. Αναλυτική περιγραφή του δείγματος της ποσοτικής έρευνας.....	65
5.2. Ανάλυση γενικών ερωτήσεων.....	67
5.3. Ανάλυση κύριων ερωτήσεων.....	69
5.4. Συσχετίσεις ερωτήσεων.....	77
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	88
6.1. Σύγκριση ερευνητικών πορισμάτων.....	88

6.2. Τελικά συμπεράσματα.....	92
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο - ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ	
ΕΡΕΥΝΑΣ.....	95
7.1. Προεκτάσεις	95
7.2. Προτάσεις	95
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	96
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΕΚ, ΕΝΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ	100
1^ο ΦΕΚ	100
Νόμος υπ' αριθμό 3191: «Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Κατάρτισης με Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.)».....	100
2^ο ΦΕΚ.....	109
Νόμος υπ' αριθμό 3879/2010: «Ανάπτυξη Δια Βίου Μάθησης & λοιπές διατάξεις».....	109
3^ο ΦΕΚ	118
Νόμος υπ' αριθμό 4186: «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».....	118
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΣΟ	124
Συνοδευτική Επιστολή.....	124
Ερωτηματολόγιο.....	125
ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ.....	128
ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΙΚΗΣ	
ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ	132
ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	142

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αφορμή για την πραγματοποίηση της παρούσας ερευνητικής εργασίας αποτέλεσε η αλματώδης αύξηση της ανεργίας στη χώρα μας που έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνουν οι επιμορφωτικές ανάγκες των πολιτών σε νέα αντικείμενα ή σε επιμέρους εξειδικεύσεις. Ο στόχος της έρευνας ήταν η διερεύνηση των αποτελεσμάτων της «Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης» και της «Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης» στους ανέργους και στους εργαζόμενους της Αρκαδίας. Η έρευνα υλοποιήθηκε μέσω της ποσοτικής μεθόδου, με τη συμπλήρωση γραπτών ερωτηματολογίων, που περιείχαν κλειστού τύπου ερωτήσεις. Με βάση τα πορίσματα της εργασίας αποδείχθηκε πως η μεγάλη πλειοψηφία των καταρτιζόμενων επιθυμούν να εργασθούν. Επίσης οι ερωτηθέντες πιστεύουν πως μπορούν να βρουν ευκολότερα εργασία εάν πιστοποιήσουν τις γνώσεις τους και εάν συμμετάσχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης. Το πιο σημαντικό κίνητρο για τους καταρτιζόμενους που παρακολουθούν προγράμματα «Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης» είναι η βελτίωση γνώσεων και προσόντων καθώς διαθέτουν ήδη εργασιακή εμπειρία. Ενώ το πιο σπουδαίο κίνητρο κατάρτισης για τους καταρτιζόμενους που είναι στην «Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» είναι η ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας καθώς αυτοί δεν έχουν εργασιακή εμπειρία. Τέλος όλοι οι καταρτιζόμενοι θεωρούν την οικονομική κρίση ως την κυριότερη αιτία που είναι άνεργοι.

Λέξεις κλειδιά: Ανεργία, Εργασία, Αρχική Κατάρτιση, Συνεχιζόμενη Κατάρτιση, Πιστοποίηση, Πρακτική Άσκηση.

ABSTRACT

The present research is the result of the increasing need for education in new fields and specialities due to the rise of unemployment rate in our country. The objective of the research was the examination of the effects of “Initial Vocational Training” and “Continuing Vocational Training” on the unemployed and the employed of Arcadia. The survey was conducted with the use of quantitative method, via written questionnaires with close type questions. According to the research findings, the majority of trainees desire to find a job. They also believe that they will find a job more easily if they certify their knowledge or if they participate in programmes of practical exercise. The most important motive for trainees who participate in the programmes of “Continuing Vocational Training” is to improve their knowledge and their qualifications as they already have got labour experience. While the most significant incentive for trainees who lack working experience and are in the “Initial Vocational Training” programmes, is the easiness of finding a job. Finally, all the trainees consider that they are unemployed because of the economic crisis.

Keywords: Unemployment, Employment, Initial Training, Continuing Training, Certification, Practical Exercise.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Σημασία της διερεύνησης του θέματος

Οι συνεχείς κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές αλλαγές σε συνδυασμό με την παγκόσμια οικονομική κρίση έχουν ως σοβαρή συνέπεια την αύξηση των ανέργων. Ιδιαίτερα στη χώρα μας λόγω της σοβαρής οικονομικής κρίσης, τα ποσοστά της ανεργίας έχουν εκτοξευθεί και συνεπώς κρίνεται ως αναγκαία η διερεύνηση των δυνατοτήτων που υπάρχουν για αύξηση της απασχόλησης. Ειδικότερα η παρούσα εργασία προσφέρει τη δυνατότητα να διερευνηθεί η αποτελεσματικότητα των υλοποιούμενων μέσω κρατικών ή κοινοτικών πόρων προγραμμάτων αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης, για ανάσχεση της ανεργίας. Άλλωστε είναι δεδομένο πως διαμέσου των επιμορφωτικών προγραμμάτων οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι μπορούν να βελτιώνουν συνεχώς γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις ώστε να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στον επαγγελματικό τους βίο. Για αυτό επιλέχθηκε η υλοποίηση μιας έρευνας και η συγγραφή μιας εργασίας με κεντρικό ζήτημα την αλληλεπίδραση της ανεργίας με τη δια βίου κατάρτιση (αρχική και συνεχιζόμενη). Υπογραμμίζεται πως το δείγμα των ερωτώμενων καταρτιζόμενων θα προέρχεται από το γεωγραφικό χώρο της Αρκαδίας.

1.2. Στόχοι της έρευνας

Οι κυριότεροι στόχοι της ερευνητικής εργασίας είναι:

1. Η εξαγωγή χρήσιμων πορισμάτων.
2. Η ανάδειξη του μεγάλου ζητήματος της ανεργίας και η στόχευση του στο νομό Αρκαδίας.
3. Η αποτύπωση των δομών της αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης στην περιοχή της Αρκαδίας
4. Η ενίσχυση και η τεκμηρίωση της ιδέας της δια βίου κατάρτισης όλων των ενηλίκων ανέργων και εργαζομένων.
5. Η διερεύνηση της δυνατότητας διασύνδεσης κατάρτισης και απασχόλησης γενικά αλλά και σε τοπικό επίπεδο.
6. Η παραγωγή προτάσεων για αποτελεσματικότερη και πιο στοχευμένη αρχική και συνεχιζόμενη κατάρτιση που μπορεί να αφορά γνωστικά αντικείμενα, εκπαιδευτές και άλλες υποδομές.

1.3. Δομή της έρευνας

Στην αρχή της εργασίας παρατίθεται η περίληψη τόσο στην Ελληνική όσο και στην Αγγλική γλώσσα. Στη συνέχεια στην εισαγωγή δίνονται τα πρώτα στοιχεία της έρευνας που αφορούν τη σημασία της διερεύνησης του θέματος, τους στόχους της έρευνας και τη δομή της έρευνας. Κατόπιν στο θεωρητικό μέρος αναλύονται έννοιες όπως: ανεργία, αιτίες και είδη της ανεργίας, επιπτώσεις ανεργίας, εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα, εκπαίδευση ενηλίκων, χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευμένων, εκπαιδευτές ενηλίκων, αρχική και συνεχιζόμενη κατάρτιση, κατάρτιση ανέργων, φορείς αρχικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ., Σ.Ε.Κ.) και φορείς συνεχιζόμενης κατάρτισης (Κ.Ε.Κ., Κ.Δ.Β.Μ.). Επίσης στο ίδιο κομμάτι της εργασίας γίνεται αναφορά στη σύνδεση κατάρτισης - αγοράς εργασίας όπου αναλύονται: α) ο ρόλος του εκπαιδευτή στη διασύνδεση κατάρτισης και απασχόλησης, β) η διασύνδεση του περιεχομένου της διδακτικής ενότητας με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, γ) η αξία των εκπαιδευτικών επισκέψεων σε επαγγελματικούς χώρους, δ) η συμβολή των Κ.Ε.Κ. στην εύρεση εργασίας και ε) η ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της πρακτικής άσκησης. Ακόμα αναφέρονται και δύο κρατικοί φορείς όπως το Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης Ενεργειών Κατάρτισης (Ε.Σ.Δ.Ε.Κ.) και το Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α. που θεσμοθετήθηκαν προκειμένου να συμβάλουν στην καλύτερη κατάρτιση που θα διευκολύνει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στο θεωρητικό μέρος στη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αύξηση του ποσοστού των εργαζομένων μέσω πόρων των πλαισίων στήριξης και ενεργειών του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου. Τέλος στο μέρος αυτό γίνεται μία ιστορική αναδρομή της εξέλιξης της κατάρτισης στην Ελλάδα.

Ύστερα πραγματοποιείται μία παράθεση παλαιότερων ερευνητικών εργασιών που είχαν το ίδιο ή παραπλήσιο αντικείμενο μελέτης. Αυτό γίνεται προκειμένου να ενισχυθεί τόσο το θεωρητικό όσο και το ερευνητικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας. Στη συνέχεια έπεται το μεθοδολογικό πλαίσιο όπου επεξηγείται η ερευνητική διαδικασία και επιλέγονται: α) η ποσοτική ως ερευνητική μέθοδος, β) η επισκόπηση ως μέθοδος συλλογής δεδομένων, γ) η στρωματοποιημένη ως μέθοδος δειγματοληψίας και δ) το ερωτηματολόγιο ως μέσο συλλογής δεδομένων. Ακόμα οριοθετείται το πεδίο της έρευνας και αποδεικνύονται η αξιοπιστία και η εγκυρότητα του ερευνητικού εργαλείου. Επίσης αποτυπώνονται οι περιορισμοί της ερευνητικής

μελέτης και τα αποτελέσματα της πιλοτικής έρευνας. Τέλος επεξηγείται διεξοδικά η διαδικασία συλλογής δεδομένων των ερωτηματολογίων.

Έπειτα γίνεται η ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων, όπου λαμβάνουν χώρα: α) η αναλυτική περιγραφή του δείγματος της ποσοτικής έρευνας, β) η ανάλυση τόσο των γενικών όσο και των κύριων ερωτήσεων και γ) οι συσχετίσεις των ερωτήσεων. Τέλος η εργασία ολοκληρώνεται με: α) τη σύνταξη του τελικού πορίσματος, β) τη σύγκριση αυτού με προγενέστερα αποτελέσματα άλλων ερευνητών και γ) πιθανές ερευνητικές προεκτάσεις και προτάσεις για το μέλλον. Σημειώνεται πως η στατιστική ανάλυση των ευρημάτων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του προγράμματος SPSS και πως αυτά τα στατιστικά ευρήματα αποτυπώνονται με τη μορφή πινάκων, γραφημάτων και ραβδογραμμάτων στο κύριο μέρος της εργασίας και σε ειδικό κατάλογο στο τέλος της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο - ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1. Ανεργία

2.1.1. Ορισμός της ανεργίας

Η ανεργία, σύμφωνα με το Συνήγορο του Πολίτη (2007), ορίζεται: «ως η ύπαρξη πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας». Οι άνεργοι κατά τη Στατιστική Υπηρεσία είναι άτομα ηλικίας 15 έως 74 ετών τα οποία: α) δεν έχουν εργασία, δηλαδή δεν έχουν μισθωτή εργασία ούτε μη μισθωτή εργασία, β) είναι διαθέσιμα για εργασία, δηλαδή για έναρξη δραστηριότητας ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί εντός δύο εβδομάδων και γ) αναζητούν ενεργά απασχόληση, δηλαδή έχουν πραγματοποιήσει συγκεκριμένες ενέργειες με σκοπό την εξεύρεση μισθωτής ή μη μισθωτής απασχόλησης για την περίοδο των προηγούμενων τεσσάρων, ή έχουν βρει εργασία και θα την αρχίσουν εντός τριών μηνών το πολύ (Συνήγορος του Πολίτη - Ειδική Έκθεση, 2007, σ.13). Τέλος άνεργοι θεωρούνται κατά τον Ο.Α.Ε.Δ. εκείνοι που μετά τη λύση ή τη λήξη της εργασιακής σχέσης αναζητούν εργασία, αποδέχονται να απασχοληθούν σε εργασία που τους προσφέρεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. στον ευρύτερο επαγγελματικό τους κλάδο ή δέχονται να παρακολουθήσουν προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης και γενικά επωφελούνται από κάθε περίπτωση δυνατότητας για απασχόληση (Συνήγορος του Πολίτη - Ειδική Έκθεση, 2007, σ.13).

Ειδικά στη σημερινή εποχή η ανησυχητική αύξηση των ποσοστών της ανεργίας είναι από τα κυριότερα ζητήματα που απασχολούν τους πολίτες. Αυτό συμβαίνει διότι η όξυνση της ανεργίας αφενός αυξάνει το τμήμα του ενεργού πληθυσμού που δεν εργάζεται με αποτέλεσμα να μεγαλώνει συνεχώς ο αριθμός των οικογενειών που δεν εξασφαλίζουν τους απαραίτητους πόρους για να επιβιώσουν και αφετέρου εγκυμονεί κινδύνους για ξέσπασμα κοινωνικών αναταραχών με απρόβλεπτες συνέπειες.

2.1.2. Αιτίες και Είδη της ανεργίας

1) Ηθελημένη ή εκούσια ανεργία

Σύμφωνα με τον ορισμό της εκούσιας ανεργίας: «ένας άνεργος είναι εκούσια άνεργος, όταν, ενώ του έχει προσφερθεί μία εργασία που μπορεί να αναλάβει, συνεχίζει να ψάχνει για μια καλύτερη δουλειά με υψηλότερο μισθό, χωρίς να

αποδεχθεί την προσφορά που του έγινε». Δηλαδή ένας αριθμός ανέργων παραμένει στην κατάσταση της ανεργίας και καταγράφεται στις στατιστικές των ανέργων παρά την έλλειψη επιθυμίας να βρει εργασία κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Δεδουσόπουλος, 2004, σ.58-59).

2) Αθέλητη ή ακούσια ανεργία

Σύμφωνα με τον ορισμό της ακούσιας ανεργίας: «ένας άνεργος είναι ακούσιος άνεργος, όταν θα ήταν πρόθυμος να εργασθεί σε μια εργασία για την οποία έχει τα κατάλληλα προσόντα και με τον τρέχοντα μισθό ή και με χαμηλότερο μισθό, αλλά δεν μπορεί να βρει μια τέτοια δουλειά». Η ακούσια ανεργία οφείλεται στην αδυναμία να βρεθεί εργασία παρά την επιθυμία του άνεργου (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.58-59).

3) Ανεργία τριβής

Η ανεργία τριβής οφείλεται στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί, καθώς ένας εργαζόμενος μετακινείται από μια δουλειά σε μια άλλη. Επομένως, σε πάθε χρονική στιγμή θα υπάρχει ένας αριθμός ανέργων, των οποίων η ανεργία οφείλεται στο γεγονός ότι η εγκατάλειψη της μιας δουλειάς και η ανεύρεση της επόμενης δεν γίνεται αστραπιαία. Συνεπώς, η αιτία εμφάνισης της ανεργίας τριβής είναι αποτέλεσμα των ατελειών στην προσαρμογή της αγοράς εργασίας και ειδικότερα, της έλλειψης αυτόματης κινητικότητας της εργασίας. Οι άνεργοι που αντιμετωπίζουν ανεργία τριβής είναι οι άνεργοι για τους οποίους υπάρχουν αντίστοιχες θέσεις εργασίας. Οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας αυτές είναι ευλόγως κατάλληλες για τα προσόντα και τις εργασιακές δεξιότητες των ανέργων, είναι σχετικά κοντά στον τόπο κατοικίας τους και αμείβονται με τον καθιερωμένο μισθό. Κατά συνέπεια, η ανεργία τριβής μπορεί να υπάρχει μόνο ταυτόχρονα με διαθέσιμες κενές θέσεις εργασίας, γεγονός που σημαίνει ότι η διάρκεια της ανεργίας τριβής είναι μικρή, δηλαδή είναι πολύ βραχυχρόνια ανεργία (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.60).

4) Διαρθρωτική ανεργία

Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται στην αναντιστοιχία μεταξύ των εργασιακών δεξιοτήτων και των προσόντων που διαθέτουν οι άνεργοι και των απαιτήσεων των εργοδοτών για δεξιότητες και προσόντα προκειμένου να πληρώσουν κενές θέσεις εργασίας. Συνεπώς, η διαρθρωτική ανεργία προϋποθέτει ύπαρξη κενών θέσεων εργασίας, όπως και η ανεργία τριβής όμως, υπάρχει ταυτόχρονα αδυναμία από την πλευρά των ανέργων να καταλάβουν τις διαθέσιμες κενές θέσεις εξαιτίας αναντιστοιχίας προσόντων - απαιτήσεων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε διαρθρωτικές μεταβολές που λαμβάνουν χώρα στο οικονομικό σύστημα. Τέτοιες

μπορεί να είναι μια μεταβολή του καταναλωτικού προτύπου, τεχνολογικές ή οργανωτικές μεταβολές που ακολουθούν οι επιχειρήσεις ή μεταβολές στη γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων και της παραγωγής. Οι μεταβολές αυτές προέρχονται από την πλευρά της ζήτησης για εργασία και στις μεταβολές αυτές καλείται να προσαρμόσουν οι άνεργοι τις εργασιακές δεξιότητες και τα προσόντα τους. Συνήθως η διαρθρωτική ανεργία εκφράζεται με τη συγκέντρωση της ανεργίας σε συγκεκριμένες ομάδες του εργατικού δυναμικού: παραδείγματος χάρη, στους εργαζόμενους ενός κλάδου ή μιας ειδικότητας ή στους εργαζόμενους μιας γεωγραφικής περιοχής που συγκεντρώνει υψηλό ποσοστό απασχόλησης σε κλάδους που φθίνουν ή που αλλάζουν τόπο εγκατάστασης (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.63).

5) Εποχική ανεργία

Σύμφωνα με τον ορισμό: «Η εποχική ανεργία είναι εκείνη που οφείλεται στο χαμηλότερο επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας που συμβαίνει σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας συγκεκριμένες εποχές του χρόνου». Η εποχική διακύμανση της οικονομικής δραστηριότητας και, κατά συνέπεια, της απασχόλησης και της ανεργίας, είναι χαρακτηριστικό κλάδων που επηρεάζονται από την εναλλαγή των εποχών και των καιρικών φαινομένων και επαγγελμάτων προσδεμένων με αυτούς τους κλάδους (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.69).

6) Κυκλική ανεργία ή ανεργία ελλιπούς ζήτησης

Ονομάζεται το τμήμα της συνολικής ανεργίας που μπορεί να εξαφανισθεί με την αύξηση της συνολικής ζήτησης «χωρίς να δημιουργεί μη αποδεκτές επιπλοκές με τους άλλους στόχους της (οικονομικής) πολιτικής», ιδιαίτερα να μην αυξάνει το ρυθμό πληθωρισμού πέραν από ένα μέγιστο, αποδεκτό, επίπεδο (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.75). Η ανεργία ελλιπούς ζήτησης ή κυκλική ανεργία οφείλεται στην ελλιπή συνολική ζήτηση για προϊόντα, η οποία προκαλεί μειωμένη ζήτηση για εργασία και επομένως, ανεργία. Εξαιτίας της ανεργίας το συνολικό εισόδημα από την εργασία είναι μικρότερο με συνέπεια τη μειωμένη καταναλωτική δαπάνη των ιδιωτών. Έτσι, το οικονομικό σύστημα αναπαράγει τις συνθήκες που δημιουργούν την ανεργία, χωρίς να υπάρχει ένας εγγενής μηχανισμός που να επαναφέρει το επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας και το επίπεδο απασχόλησης στα επίπεδα πλήρους απασχόλησης (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.70).

7) Τεχνολογική ανεργία

Σε κάθε περίοδο που η ανεργία αυξάνεται και παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, κορυφώνεται το ενδιαφέρον για το ρόλο που παίζει η τεχνολογία και η

τεχνολογική μεταβολή. Πολλοί αποδίδουν στις τεχνολογικές καινοτομίες το αίτιο για τη διόγκωση και τη διατήρηση της ανεργίας, ενώ όσοι έχουν αντίθετη άποψη αποδίδουν στις νέες τεχνολογίες ρόλο σωτηρίας του ανθρώπου από τα βάσανα της εργασίας. Ως τεχνολογική ανεργία θεωρείται κάθε ανεργία, η οποία οφείλεται στην άμεση αντικατάσταση της ανθρώπινης εργασίας από μηχανές. Αυτός ο απλός ορισμός, ωστόσο, δημιουργεί ορισμένα σημαντικά εννοιολογικά προβλήματα, κυρίως ως προς την έννοια της τεχνολογικής μεταβολής (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.71 - 72).

8) Βραχυχρόνια ανεργία

Βραχυχρόνια ονομάζεται η ανεργία που έχει χρονική διάρκεια λιγότερο από έξι μήνες. Δηλαδή η ανεργία αυτή υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των ανέργων που παραμένει για χρονική περίοδο ως έξι μήνες εκτός εργασίας (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.79).

9) Μακροχρόνια ή χρόνια ανεργία

Η μακροχρόνια ή χρόνια ανεργία είναι αυτή που διαρκεί για περισσότερο από έξι μήνες. Αυτή διακρίνεται σε δύο υποκατηγορίες: α) στην ανεργία που έχει διάρκεια από 6 έως 12 μήνες η οποία λέγεται Ανεργία Μέσης Διάρκειας και β) στην ανεργία άνω των 24 μηνών που καλείται Μεγάλη Μακροχρόνια Ανεργία (Δεδουσόπουλος, 2004, σ.79).

2.1.3. Επιπτώσεις ανεργίας

1) Σε ατομικό επίπεδο

Οι συνέπειες του φαινομένου της ανεργίας στη σωματική και ψυχική υγεία του ατόμου, είναι καταστρεπτικές και είναι οι ακόλουθες:

- αύξηση αυτοκτονιών
- αύξηση επισκέψεων σε ψυχιατρικές κλινικές
- αύξηση αλκοολισμού
- χρήση ναρκωτικών
- αύξηση θνητότητας
- μείωση της αυτοεκτίμησης
- δημιουργία αισθημάτων αγωνίας και άγχους
- απώλεια αυτοπεποίθησης μνήμης και συγκέντρωσης
- αύξηση απογοήτευσης και απαισιοδοξίας
- εμφάνιση υψηλής ερεθιστικότητας και συμπτωμάτων υπνηλίας
- απώλεια αυτοελέγχου και απουσία του νοήματος της ζωής

- καθήλωση στο σπίτι παρακολουθώντας τηλεόραση ή άσκοπη περιπλάνηση στα καταστήματα χωρίς να γίνονται αγορές
- αύξηση συμπτωμάτων κατάθλιψης
- μομφή στον εαυτό του για την τύχη του
- εμφάνιση νωχελικότητας, απάθειας ακόμα και αργόσυρτου βαδίσματος
- αίσθηση λύπης και δυστυχίας
- αίσθηση ανησυχίας και κακής διάθεσης
- απώλεια ψυχραιμίας με οποιαδήποτε αφορμή
- εμφάνιση απάθειας, αδυναμίας και ψυχικού κλονισμού
- αύξηση καρδιαγγειακών νοσημάτων
- αύξηση πιθανότητας ανάπτυξης νεοπλασμάτων
- έλλειψη ανάληψης πρωτοβουλιών
- αισθήματα πλήξης, ανίας και αδυναμίας

2) Σε οικογενειακό επίπεδο

Τα αρνητικά αποτελέσματα της ανεργίας διοχετεύονται στην οικογένεια και περιγράφονται ως εξής:

- κλονισμός στην ψυχική υγεία των ανέργων γυναικών, οι οποίες λόγω απουσίας συζύγου είναι αρχηγοί της οικογένειας
- επίδραση στην ψυχική υγεία του εργαζόμενου συζύγου όταν έχει άνεργο σύζυγο
- κλονισμός της ψυχικής υγείας των συζύγων που έχουν μείνει και δύο άνεργοι
- αύξηση των ενδοοικογενειακών εντάσεων και των φαινόμενων κακοποίησης
- αύξηση των διαζυγίων
- διαρκείς οικογενειακές προστριβές
- μετανάστευση σε άλλη χώρα
- επίδραση στον προγραμματισμό και στην απόφαση να αποκτήσουν παιδιά των νεαρών ζευγαριών
- επιπλοκές στην κυοφορία γυναικών
- επιπλοκές στην υγεία των παιδιών

3) Σε κοινωνικό επίπεδο

Οι επιπτώσεις της ανεργίας αποτυπώνονται και σε κοινωνικό επίπεδο και είναι οι παρακάτω:

- κοινωνική απομόνωση - αίσθηση καταφρόνησης, μη αποδοχής από τον περίγυρο
- διαταραχές στο επίπεδο κοινωνικών σχέσεων
- αισθήματα εχθρότητας προς την κοινωνία
- απώλεια κοινωνικού κύρους
- κοινωνική απόρριψη που οδηγεί σε προσωπική κρίση, πανικό και τάσεις αυτοκαταστροφής
- εμφάνιση ρατσισμού και ξενοφοβίας
- αποξένωση από την ίδια τη δραστηριότητά του
- αποξένωση από τις συνθήκες εργασίας και από την επιστήμη
- χρήση μη επιδοκιμαζόμενων μέσων για την επίτευξη των σκοπών
- ο κύκλος των συναναστροφών συρρικνώνεται
- μη δυνατότητα διασκέδασης
- αποξένωση από κοινωνικούς θεσμούς και κανόνες
- επιτιμητική αντιμετώπιση από την κοινωνία και χαρακτηρισμός ως αργόσχολοι, επαίτες και τεμπέληδες (Πατέλης, 1997, σ. 6 - 29).

2.1.4. Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με έρευνα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που διεξήχθη το Σεπτέμβριο του 2013 προέκυψαν τα εξής ενδιαφέροντα ευρήματα για την πορεία της ανεργίας στη χώρα μας:

1. Το γενικό ποσοστό ανεργίας το Σεπτέμβριο του 2013 ανήλθε σε 27,4% έναντι 26,0% το Σεπτέμβριο του 2012 και 19,0% το Σεπτέμβριο του 2011. Το σύνολο των απασχολουμένων κατά το Σεπτέμβριο του 2013 εκτιμάται ότι ανήλθε σε 3.639.429 άτομα έναντι 4.569.736 το Σεπτέμβριο του 2008. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 1.376.463 άτομα, έναντι 370.203 το Σεπτέμβριο του 2008. Δηλαδή ο αριθμός των απασχολουμένων στην τελευταία πενταετία μειώθηκε κατά 25%, ενώ στον αριθμό των ανέργων προστέθηκαν ακόμη 1.006.000 άτομα (Παράρτημα 5^ο, 2013 - Πίνακας 1 & Διάγραμμα).
2. Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (31,4%) είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο των ανδρών (24,5%) (Παράρτημα 5^ο, 2013 - Πίνακας 2).
3. Οι νεότερες ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών και 25 - 34 ετών εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας 51,9% και 36,8% αντίστοιχα. Αντίθετα οι

ηλικιακές ομάδες άνω των 35 ετών έχουν χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας που κυμαίνονται από 15,1% ως 24,4% (Παράρτημα 5^ο, 2013 - Πίνακας 3).

4. Η αποκεντρωμένη διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας (30,4%). Αντίθετα η αποκεντρωμένη διοίκηση Αιγαίου έχει το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας της τάξεως του 21,5%. Τέλος η αποκεντρωμένη διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων νήσων καταγράφει ποσοστό ανεργίας 25,6%. Υπογραμμίζεται εδώ, πως οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις είναι οι «χαμηλότερες» γεωγραφικές περιοχές για τις οποίες δημοσιεύει αποτελέσματα η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού. Αποτελέσματα σε μικρότερες γεωγραφικές περιοχές (Περιφέρειες ή Νομούς) δε δημοσιεύονται διότι, λόγω μικρού πληθυσμού και μεγέθους δείγματος, οι εκτιμήσεις σε αυτές τις περιοχές συνοδεύονται από ιδιαίτερα μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (Παράρτημα 5^ο, 2013 - Πίνακας 4).

2.2. Διά Βίου Κατάρτιση

2.2.1. Εκπαίδευση ενηλίκων

Εκπαίδευση ενηλίκων είναι κάθε εκπαιδευτική διεργασία, κάθε περιεχομένου, επιπέδου ή μεθόδου, είτε πρόκειται για τυπική εκπαίδευση είτε όχι, είτε για διεργασία που επεκτείνει χρονικά ή αντικαθιστά την αρχική εκπαίδευση στα σχολεία, κολέγια και πανεπιστήμια, καθώς και για μαθητεία, μέσω των οποίων άτομα που θεωρούνται ενήλικα από την κοινωνία στην οποία ανήκουν αναπτύσσουν τις ικανότητες τους, εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους, βελτιώνουν τα τεχνικά και επαγγελματικά τους προσόντα ή τα προσανατολίζουν προς άλλη κατεύθυνση και επιφέρουν αλλαγές στις στάσεις ή τη συμπεριφορά τους με τη διπλή προοπτική της πλήρους προσωπικής ανάπτυξης και της συμμετοχής σε μία εναρμονισμένη και αυτοδύναμη κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη (Κόκκος, 2005, σ.30).

2.2.2. Χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευομένων

Οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι έχουν ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Πρώτον, έρχονται στην εκπαίδευση με συγκεκριμένους στόχους. Δεύτερον, έχουν ευρύ φάσμα επαγγελματικών και κοινωνικών εμπειριών. Τρίτον, έχουν αποκρυσταλλώσει τους τρόπους με τους οποίους προτιμούν να μαθαίνουν. Τέταρτον,

τείνουν προς τον αυτοκαθορισμό, συνεπώς επιδιώκουν συχνά την ενεργητική συμμετοχή τους στην πορεία της μάθησης. Τέλος, διαθέτουν πλήθος γνώσεων και έχουν διαμορφωμένες αξίες, στις οποίες συχνά προσκολλώνται, με συνέπεια να δυσκολεύονται να αποδεχτούν καινούρια γνωστικά αντικείμενα ή νέες μεθόδους. Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζουν εμπόδια στη μάθηση, που απορρέουν από την προσωπικότητα τους και συχνά τους οδηγούν να αναπτύξουν μηχανισμούς παραίτησης και άμυνας απέναντι στη νέα γνώση ή μέθοδο, προκειμένου να διατηρήσουν την εσωτερική τους τάξη πραγμάτων (Καραλής, Παληός, & Κόκκος, 2005, σ.105)

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι εντάσσονται σε ομάδες και προσπαθούν σύμφωνα με την Πολέμη - Τοδούλου, (2005) να προσαρμόσουν το μαθησιακό αντικείμενο στη δική τους πραγματικότητα, που ενδέχεται να είναι διαφορετική από αυτή των άλλων μελών της ομάδας και όχι ιδιαίτερα οικεία στον εκπαιδευτή. Προκειμένου να κάνουν αυτή την προσαρμογή χρειάζεται να αναλαμβάνουν την ευθύνη να ανατρέχουν στη σχετική με το θέμα προσωπική τους εμπειρία να εκφράζουν την άποψή τους, παίρνοντας πρωτοβουλίες. Άρα η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να τους παρέχει την αντίστοιχη ισχύ δίνοντας τους την ευκαιρία για τέτοιες ενέργειες και συμπεριφορές.

2.2.3. Εκπαιδευτές Ενηλίκων

Για να μπορεί ο σύγχρονος εκπαιδευτής ενηλίκων να ανταποκριθεί στις συνθέτες απαιτήσεις του ρόλου του, χρειάζεται να διαθέτει ορισμένα προσόντα όπως:

1. Να ενδιαφέρεται για τους εκπαιδευόμενους, να τους αποδέχεται, να καταλαβαίνει τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους, να σέβεται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, να αναγνωρίζει τη σημασία των γνώσεων και εμπειριών τους, και να αντιλαμβάνεται τους ρυθμούς και τις δυνατότητες τους.
2. Να επικοινωνεί ουσιαστικά, να συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός κλίματος μέσα στο οποίο ανταλλάσσονται ειλικρινή και σαφή μηνύματα, κυριαρχεί ο διάλογος, αναπτύσσεται η αμοιβαιότητα, η αλληλοεκτίμηση, η συνεργασία, όπου αντιμετωπίζονται δημιουργικά οι τριβές και οι συγκρούσεις.
3. Να συντονίζει και να οργανώνει την ομάδα, να μεθοδεύει την οργάνωση των μαθησιακών δραστηριοτήτων, να ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες των εκπαιδευομένων και να τους υποκινεί να συμβάλουν ενεργητικά σε όλες τις φάσεις της μαθησιακής διαδικασίας.

4. Να προσδιορίζει κατάλληλα το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων και το διδακτικό υλικό.
5. Να εφαρμόζει με ευελιξία μεγάλο φάσμα εκπαιδευτικών τεχνικών, που συνολικά προωθούν την αξιοποίηση των εμπειριών, την ενεργητική συμμετοχή, την αλληλεπίδραση, τον κριτικό στοχασμό, τη μάθηση μέσω της πράξης.
6. Να συνδέει την κατάρτιση με την τοπική αγορά εργασίας. καθώς και με τις συνθήκες της τοπικής κοινωνίας και να συμβάλλει στην επαγγελματική ή/και κοινωνική ένταξη των εκπαιδευομένων.
7. Να έχει αυτογνωσία, να γνωρίζει τις δυνατότητες του, τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του, τα όρια των παρεμβάσεων του στην ομάδα.
8. Να αυτοαξιολογείται και να αυτοανελίσσεται, να εξετάζει κριτικά την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του έργου που προσφέρει, να εντοπίζει τα σημεία στα οποία χρειάζεται ο ίδιος να βελτιωθεί και να επιμορφώνεται συνεχώς (Καραλής, Κόκκος, Κουτούζης, Κουτσουνίκος, Τσιμπουκλή, 2005, σ.16).
9. Να είναι ο φορέας της αλλαγής στην εκπαιδευτική ομάδα, να αμβλύνει τις πιέσεις που ασκούνται και να ενισχύει τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας να δείξουν αυτά που μόλις έμαθαν, επιδιώκοντας την αναγνώριση και την ενίσχυση (Rogers, 1999, σ.219).

2.2.4. Κατάρτιση

Ο σύνθετος όρος εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει την έντονη σύνδεση των οργανωμένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για ενήλικους με την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων, που σχετίζονται άμεσα με την επαγγελματική τους εξέλιξη και συνακόλουθα με τις ανάγκες της οικονομίας. Ο όρος επαγγελματική κατάρτιση αναφέρεται στο μέρος της επαγγελματικής εκπαίδευσης που παρέχει τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις και ικανότητες, με τις οποίες ολοκληρώνεται η επαγγελματική επάρκεια του εκπαιδευομένου. Δηλαδή η χρήση του όρου «εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων» αναφέρεται σε ενήλικους εκπαιδευόμενους, αλλά και σε σύνδεση των σχετικών δραστηριοτήτων με την απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων που αναφέρονται άμεσα στην επαγγελματική σφαίρα (Καραλής, Παληός, & Κόκκος, 2005 σ. 28).

2.2.5. Αρχική κατάρτιση

Αρχική επαγγελματική κατάρτιση είναι η κατάρτιση η οποία προσφέρει βασικές επαγγελματικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις με στόχο την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα και ανέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, καθώς και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη (ΦΕΚ 163/21-9-2010, Ν.3879/10, Άρθρο 2, Παράγραφος 6).

2.2.6. Συνεχιζόμενη κατάρτιση

Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση είναι η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού που συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες αποκτήθηκαν από τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης ή από επαγγελματική εμπειρία με στόχο την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη(ΦΕΚ 163/21-9-2010, Ν.3879/10, Άρθρο 2, παράγραφος 7). Δηλαδή η συνεχιζόμενη εκπαίδευση αναφέρεται στην εκπαίδευση που έρχεται μετά την αρχική αντί μετά την υποχρεωτική (Jarvis, 2004, σ.58).

2.2.7. Κατάρτιση ανέργων

Οι στόχοι κάθε προγράμματος κατάρτισης ανέργων πρέπει να είναι:

- Σαφείς, δηλαδή να προσδιορίζουν πλήρως το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.
- Μετρήσιμοι, με την έννοια πως εμπεριέχουν τη δυνατότητα διαπίστωσης της επίτευξής τους.
- Εφικτοί, με το σκεπτικό πως υπάρχει η δυνατότητα επίτευξής τους στο πλαίσιο των υφιστάμενων αντικειμενικών συνθηκών.
- Διατυπωμένοι σε επίπεδο: α) γνώσεων, με την έννοια ότι προσδιορίζονται οι γνώσεις που αναμένεται να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχοντας στο πρόγραμμα, β) δεξιοτήτων, δηλαδή των ικανοτήτων που αναμένεται να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες για την εκτέλεση συγκεκριμένων διαδικασιών και εργασιών και γ) στάσεων, δηλαδή των αξιών και προδιαθέσεων που αναμένεται να διαμορφώσουν οι εκπαιδευόμενοι και οι οποίες θα επηρεάζουν μελλοντικές τους συμπεριφορές (Καραλής, 2005, σ.33).

Κατά το σχεδιασμό ενός προγράμματος κατάρτισης θα πρέπει να:

1. διερευνάται το πεδίο αναφοράς του,
2. διερευνάται ο πληθυσμός - στόχος του,
3. προσδιορίζονται και να αναλύονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες του πληθυσμού-στόχου του,
4. καθορίζονται και να διατυπώνονται οι στόχοι του προγράμματος,
5. προσδιορίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά των υποψηφίων για συμμετοχή στο συγκεκριμένο πρόγραμμα,
6. συντάσσεται ένα συνοπτικό αρχικό σχέδιο του προγράμματος και
7. προϋπολογίζεται το κόστος του (Χασάπης, 2000, σ.17).

2.2.8. Φορείς Αρχικής Κατάρτισης

Οι φορείς της αρχικής κατάρτισης είναι: α) το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), το οποίο παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση στους απόφοιτους της τυπικής μη υποχρεωτικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γ.Ε.Λ. και ΕΠΑ.Λ. και β) η Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) η οποία παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση στους απόφοιτους της υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης (ΦΕΚ 193/17-9-2013, Ν. 4186/13, Άρθρο 17, Παράγραφος 1).

2.2.8.1. Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)

Ο σκοπός του Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι η παροχή υπηρεσιών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η φοίτηση στα δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης παρέχεται δωρεάν και διαρκεί πέντε (5) συνολικά εξάμηνα, επιμερισμένη σε τέσσερα (4) εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης συνολικής διάρκειας έως 1.200 διδακτικές ώρες ειδικότητας, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών και σε ένα εξάμηνο Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας, συνολικής διάρκειας 150 ωρών. Τέλος οι ομάδες προσανατολισμού του Ι.Ε.Κ. είναι οι παρακάτω: α) Ομάδα Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών, β) Ομάδα Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας, γ) Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής, δ) Ομάδα Προσανατολισμού Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών, ε) Ομάδα Επαγγελματών Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, στ) Ομάδα Προσανατολισμού Επαγγελματών Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και ζ) Ομάδα Προσανατολισμού Υγείας

και Πρόνοιας (ΦΕΚ 193/17-9-2013, Ν. 4186/13, Άρθρο 23, Παράγραφοι 1, 2, 7 και Άρθρο 24, Παράγραφος 1).

2.2.8.2. Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)

Ο σκοπός της Σχολής Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι η παροχή υπηρεσιών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, διάρκειας τριών ετών, σε αποφοίτους της υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης. Η φοίτηση στις δημόσιες Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης παρέχεται δωρεάν. Δύναται να ιδρύνονται Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης Εσπερινές, οι οποίες είναι τετραετούς φοίτησης και στις οποίες φοιτούν μαθητές άνω των είκοσι (20) ετών. Στη Σ.Ε.Κ. λειτουργούν οι Α', Β' και η Τάξη Μαθητείας. Στην «Τάξη Μαθητείας», εφαρμόζεται πρόγραμμα του εργαστηριακού μαθήματος «Ενισχυτική Εργαστηριακή Εκπαίδευση της Μαθητείας» επτά (7) συνολικά ωρών, επιμερισμένο σε δύο (2) ημέρες εβδομαδιαίως. Στην «Τάξη Μαθητείας» εφαρμόζεται «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» είκοσι οκτώ (28) ωρών εβδομαδιαίως, επιμερισμένο σε πέντε (5) ημέρες για ένα σχολικό έτος. Τέλος οι ομάδες προσανατολισμού στη Σ.Ε.Κ. είναι οι εξής: α) Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής, β) Ομάδα Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών, γ) Ομάδα Προσανατολισμού Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών και δ) Ομάδα Προσανατολισμού Επαγγελμάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (ΦΕΚ 193/17-9-2013, Ν. 4186/13, Άρθρο 19, Παράγραφοι 1, 2, 3, Άρθρο 20, Παράγραφος 1 και Άρθρο 21, Παράγραφοι 1 και 3).

2.2.9. Φορείς Συνεχιζόμενης Κατάρτισης

Οι φορείς της συνεχιζόμενης κατάρτισης είναι: α) το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) (ΦΕΚ 163/21-9-2010, Ν. 3879/10, Άρθρο 3, Παράγραφος 3) και β) το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης το οποίο παρέχει συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, γενική εκπαίδευση ενηλίκων, επαγγελματικό προσανατολισμό και δια βίου συμβουλευτική (ΦΕΚ 193/17-9-2013, Ν. 4186/13, Άρθρο 17, Παράγραφος 1).

2.2.9.1. Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Το Κ.Ε.Κ. έχει σκοπό την παροχή υπηρεσιών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης εφαρμόζοντας πιστοποιημένα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα επαγγελματικά

περιγράμματα, χρησιμοποιώντας εκπαιδευτές με ανάλογες γνώσεις ή και εμπειρία. Αρμόδιος φορέας για την πιστοποίηση και την αδειοδότηση των Κ.Ε.Κ. είναι το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.. (ΦΕΚ 163/21-9-2010, Ν. 3879/10 Άρθρο 13, Παράγραφος 1).

Τα υλοποιούμενα προγράμματα μπορούν να έχουν ως αντικείμενα κατάρτισης ένα από τα ακόλουθα εννέα θεματικά πεδία: 1) Επαγγέλματα Περιβάλλοντος, 2) Επαγγέλματα Υγείας και Πρόνοιας, 3) Επαγγέλματα Πολιτισμού, Αθλητισμού, ΜΜΕ και Επικοινωνιών, 4) Παιδαγωγικά Επαγγέλματα, 5) Επαγγέλματα Οικονομίας και Διοίκησης, 6) Επαγγέλματα Πληροφορικής, 7) Επαγγέλματα Τουριστικά και Παροχής Υπηρεσιών, 8) Αγροτικά Επαγγέλματα και 9) Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών (Καραλής, Παληός, & Κόκκος, 2005, σ.40).

2.2.9.1. Κέντρο Δια βίου μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.)

Η ίδρυση και λειτουργία ενός Κέντρου Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) οργανώνεται στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας που ασκεί αρμοδιότητες δια βίου μάθησης ή νομικού προσώπου ενός Δήμου όπου εφαρμόζεται το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης. Ο Δήμος καταρτίζει, στο πλαίσιο του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματός του, το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, με βάση το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης. Το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης περιλαμβάνει, ιδίως, επενδύσεις, προγράμματα ή επιμέρους δράσεις γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο, όπως είναι: α) οι δραστηριότητες σύνδεσης των σχολικών μονάδων με την κοινωνία, β) οι δράσεις επιμόρφωσης ενηλίκων, ιδίως σε τομείς της δημόσιας υγείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος, της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και οι δράσεις επιμόρφωσης της νέας γενιάς και της τρίτης ηλικίας, καθώς και η δημιουργία σχολών γονέων και γ) οι δράσεις προώθησης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας μέσω της σύνδεσης με την τοπική οικονομία (ΦΕΚ 163/21-9-2010, Ν. 3879/10, Άρθρο 8, Παράγραφοι 1 και 4).

2.3. Σύνδεση Κατάρτισης - Αγοράς Εργασίας

2.3.1. Δια Βίου Μάθηση & Απασχόληση

Σήμερα οι προσδοκίες των ανθρώπων για μια και μοναδική εργασιακή απασχόληση κατά τη διάρκεια της ζωής τους έχουν κλονιστεί, στο βαθμό που οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες οδηγούν σε πολλαπλές καριέρες, είτε αυτές διαδέχονται η μια την άλλη με σειριακό τρόπο, είτε συνυπάρχουν συνδυαστικά σε μια ή περισσότερες περιόδους της παραγωγικής ζωής του ανθρώπου. Οι συνθήκες αυτές οδηγούν αναπόφευκτα στη μερική απασχόληση, καθώς και σε περιόδους μη-απασχόλησης στα μεσοδιαστήματα της απασχόλησης. Μέσα στο παραπάνω πλαίσιο, η πιο επιτυχημένη στρατηγική για το συνδυασμό δια βίου εκπαίδευσης και απασχόλησης είναι ο ευέλικτος προγραμματισμός που σε κάθε φάση θέτει εναλλακτικούς στόχους και αντίστοιχες δράσεις για την επίτευξη τους. Οι διάφοροι δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί (επιχειρήσεις, φορείς, κλπ.) επιδιώκουν να απασχολούν δια βίου εκπαιδευόμενους και αναγνωρίζουν ότι είναι προς όφελος τους να ενθαρρύνουν και να υποστηρίζουν τη μάθηση που ξεπερνά τις περιορισμένες απαιτήσεις του άμεσου εργασιακού περιβάλλοντος. Η κοινωνική και εργασιακή ένταξη του ατόμου στη νέα εποχή όπως περιγράφεται στα προηγούμενα, δε μπορεί πλέον να εξαντλείται στην εφ' άπαξ απόκτηση γνώσης και τεχνογνωσίας, που παραδοσιακά σηματοδοτείται από τη λήψη ενός ή περισσότερων διπλωμάτων ή πτυχίων. Η ικανότητα για μάθηση, επικοινωνία, ομαδική εργασία και αξιολόγηση των καταστάσεων, είναι βασικά στοιχεία που πρέπει επίσης να διασφαλιστούν. Οι δια βίου εκπαιδευόμενοι απαιτούν ευέλικτα σχήματα παιδείας ή επιμόρφωσης που λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες και συγκεκριμένες ανάγκες τους και που ξεφεύγουν από την τυπική ακαδημαϊκή διαδικασία παροχής μιας αυστηρώς προσχεδιασμένης και τυποποιημένης γνώσης ή/και από τα βραχύβια και τις περισσότερες φορές άστοχα και μεμονωμένα «σεμινάρια» επιμόρφωσης. Βασικό ρόλο στην απαίτηση αυτή έπαιξε η αλλαγή της φυσιογνωμίας της παραγωγικής διαδικασίας που επαναπροσδιόρισε τα απαιτούμενα προσόντα και δεξιότητες, αλλά και από τη συνεχώς αυξανόμενη και εντατικοποιούμενη χρήση τεχνολογίας αιχμής και υπολογιστικών συστημάτων που απαιτούν όλο και πιο εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό (Ευθυμίου, Βιτσιλάκη, 2007, σ.33- 35).

2.3.2. Ο Ρόλος του Εκπαιδευτή στη Διασύνδεση Κατάρτισης και Απασχόλησης

Ο σύγχρονος ρόλος του εκπαιδευτή δεν οριοθετείται στενά σε σχέση με το γνωστικό του αντικείμενο, αλλά συνδέεται με το πλαίσιο, στο οποίο υλοποιούνται τα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης. Άλλωστε ο εκπαιδευτής, ως εμπνευστής και συντονιστής της ομάδας, δε μπορεί παρά να συμμετέχει στις προσπάθειες για ένταξη των εκπαιδευομένων στην απασχόληση. Εφόσον το πλαίσιο ενός προγράμματος κατάρτισης αλλά και η βασική του στοχοθεσία συνδέονται άμεσα με αυτή την ένταξη, είναι ευνόητο ότι στις σχετικές προσπάθειες συμβάλλει και ο εκπαιδευτής, που αποτελεί το βασικότερο συντελεστή του προγράμματος. Ο εκπαιδευτής μπορεί να συμβάλει στην ενεργοποίηση των εκπαιδευομένων για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας, παρεμβαίνοντας τόσο στο επίπεδο των γνώσεων, όσο και στα επίπεδα των ικανοτήτων και των στάσεων. Συγκεκριμένα, στο μέτρο των δυνατοτήτων του και των πληροφοριών που διαθέτει, είναι δυνατόν:

1. Να ενημερώνει τους εκπαιδευόμενους για την κατάσταση στην αγορά εργασίας αναφορικά με το αντικείμενο της διδακτικής του ενότητας (επίπεδο γνώσεων).
2. Να συμβάλλει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους που συνδέονται με την αναζήτηση εργασίας (επίπεδο ικανοτήτων).
3. Να συνεισφέρει στην προετοιμασία τους για εργασιακή ένταξη, να ενισχύει την αυτοεκτίμηση τους και να αναδεικνύει την προοπτική της σύντομης εξόδου τους από την κατάσταση της ανεργίας, βοηθώντας τους να αισθάνονται όχι άνεργοι χωρίς επαγγελματική προοπτική, αλλά μελλοντικοί εργαζόμενοι (επίπεδο στάσεων).
4. Να προτείνει εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, με τους οποίους συνεργάζονται ή έχουν συνεργαστεί στο παρελθόν.
5. Να προσδιορίσει τα δυνατά και αδύνατα σημεία κάθε εκπαιδευομένου, ώστε τα αρμόδια στελέχη του φορέα να τον προσανατολίσουν προς αντίστοιχες θέσεις εργασίας.
6. Να προτείνει ασκήσεις που να «διατρέχουν» περισσότερες από μια διδακτικές ενότητες (η υλοποίησή τους απαιτεί βέβαια τη συνεργασία των εκπαιδευτών που διδάσκουν τις αντίστοιχες ενότητες).

7. Τέλος μπορεί να εξιστορήσει τη δική του επαγγελματική πορεία ώστε αυτό να λειτουργήσει ενθαρρυντικά και εμπνευστικά για την ομάδα των εκπαιδευομένων (Καραλής, 2005, σ. 133 - 134).

2.3.3. Σύνδεση του Περιεχομένου της Διδακτικής Ενότητας με τις Ανάγκες της Αγοράς Εργασίας

Το περιεχόμενο της διδακτικής ενότητας πρέπει να προσαρμόζεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις προσδοκίες των εκπαιδευομένων, καθώς επίσης και στους στόχους και το γενικότερο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος. Οι επιμέρους διδακτικές ενότητες ενός προγράμματος συνδέονται άμεσα με την κατά περίπτωση ειδικότητα κατάρτισης και το αναμενόμενο εργασιακό προφίλ αυτής της ειδικότητας. Οι γνώσεις και ικανότητες, που αναμένεται να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι από μια συγκεκριμένη διδακτική ενότητα, συναρθρώνονται έτσι ώστε τελικά να δημιουργούν το επιθυμητό εργασιακό προφίλ για τους αποφοίτους των προγραμμάτων. Επιπρόσθετα οι ασκήσεις και οι εφαρμογές που δίνονται για επεξεργασία στους εκπαιδευόμενους θα πρέπει αφενός να αντικατοπτρίζουν τις πρόσφατες εξελίξεις στο συγκεκριμένο αντικείμενο και αφετέρου να συνεισφέρουν στην ενδυνάμωση των εκπαιδευομένων για ένταξη στην απασχόληση. Επίσης πρέπει να χρησιμοποιούνται εκπαιδευτικές τεχνικές που αφενός προωθούν την ενεργητική συμμετοχή, αφετέρου εξοικειώνουν τους εκπαιδευόμενους με τις συνθήκες που θα συναντήσουν στο εργασιακό περιβάλλον (για παράδειγμα: προσομοίωση, παιχνίδι ρόλων, επίδειξη). Σημειώνεται ότι στη σύνδεση του περιεχομένου της διδακτικής ενότητας με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας μπορεί να συνεισφέρει και η αξιοποίηση των εποπτικών μέσων. Για παράδειγμα η προβολή μιας βιντεοταινίας με θέματα από τους εργασιακούς χώρους της αντίστοιχης ειδικότητας κατάρτισης, η ανάθεση εργασιών και η επεξεργασία ζητημάτων από περιοδικά και ειδικές εκδόσεις ή η αναζήτηση πληροφοριών μέσω διαδικτύου διευκολύνουν τη σύνδεση της ενότητας με τους χώρους της παραγωγής και τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι να συνειδητοποιούν ότι το αντικείμενο και η διαδικασία της κατάρτισης συνδέονται άμεσα με την εργασιακή ζωή και δεν αποτελούν απλές θεωρητικές αναφορές (Καραλής, 2005, σ. 137 - 139).

2.3.4. Εκπαιδευτικές Επισκέψεις σε Επαγγελματικούς Χώρους

Η εκπαιδευτική επίσκεψη μπορεί να συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των εκπαιδευομένων για την αναζήτηση απασχόλησης. Επειδή η εκπαιδευτική επίσκεψη αποτελεί μέρος της διδακτικής ενότητας, καλό είναι να προγραμματίζεται η διεξαγωγή της εμβόλιμα στην ενότητα και σε τέτοια χρονική στιγμή ώστε:

- οι εκπαιδευόμενοι να έχουν ήδη διαμορφώσει μια εικόνα για το περιεχόμενο της διδακτικής ενότητας, τις γνώσεις και ικανότητες που αναμένεται να αποκτήσουν, αλλά και τη σχέση της ενότητας με τους χώρους παραγωγής,
- να υπάρχει επαρκής χρόνος, μετά την επιστροφή στο φορέα κατάρτισης, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να αξιοποιήσουν δημιουργικά την εμπειρία της εκπαιδευτικής επίσκεψης (συζήτηση με βάση τις εμπειρίες τους από την επίσκεψη, ανάθεση σχετικών εργασιών κ.ά.).

Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής επίσκεψης είναι αφενός η συγκατάθεση των εκπαιδευομένων (οι οποίοι θα πρέπει να έχουν κατανοήσει τα προσδοκώμενα οφέλη από την επίσκεψη αυτή), αφετέρου η συμφωνία με το φορέα κατάρτισης. Σημειώνεται ότι στα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης προγραμματίζουν ούτως ή άλλως εκπαιδευτικές επισκέψεις σε συνεργαζόμενες επιχειρήσεις και οργανισμούς. (Καραλής, 2005, σ. 140).

2.3.5. Συμβολή των Κ.Ε.Κ. στην Εύρεση Εργασίας

Τα Κ.Ε.Κ. σύμφωνα και με το νομοθετικό πλαίσιο της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, αναπτύσσουν συνεργασία με μηχανισμούς ανίχνευσης αναγκών της αγοράς εργασίας, καθώς επίσης και με οργανισμούς και φορείς συμβουλευτικής υποστήριξης και προώθησης στην απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης συνεργάζονται με:

- Τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης (Κ.Π.Α.) του Ο.Α.Ε.Δ. προτείνοντας τους υποψήφιους εκπαιδευόμενους από τις καταστάσεις ανέργων που διαθέτουν.
- Το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.) αναπτύσσοντας δράσεις ενημέρωσης, συμβουλευτικής υποστήριξης και προώθησης στην απασχόληση για τις γυναίκες εκπαιδευόμενες.

- Τα Κέντρα Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΚΕ.Σ.Υ.Υ.) για ανάληψη δράσεων παράλληλης υποστήριξης των άνεργων εκπαιδευομένων που εντάσσονται σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και παρακολουθούν τα σχετικά προγράμματα κατάρτισης (Καραλής, 2005, σ. 141).

Τέλος με βάση τις ρυθμίσεις του νομοθετικού πλαισίου, τα Κ.Ε.Κ. υποχρεώνονται να διαθέτουν τα ακόλουθα συστήματα και τις ακόλουθες υπηρεσίες σε ό,τι αφορά τη σύνδεση της κατάρτισης και της απασχόλησης:

- Σύστημα διάγνωσης των εκπαιδευτικών αναγκών των καταρτιζομένων, καθώς και των αναγκών της αγοράς εργασίας.
- Σύστημα παρακολούθησης των συμμετεχόντων μετά το πέρας της κατάρτισης.
- Διασύνδεση με Γραφεία Σταδιοδρομίας
- Συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους και επιχειρήσεις.
- Υπηρεσίες στήριξης των εκπαιδευομένων για την προώθηση στην απασχόληση (Καραλής, 2005, σ. 132).

2.3.6. Πρακτική Άσκηση και Απασχόληση

Η πρακτική άσκηση αποτελεί βασική παράμετρο για την επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης. Αυτό συμβαίνει κυρίως γιατί η πρακτική άσκηση προσθέτει νέες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις στο υποκείμενο της μάθησης, εξειδικεύοντας ταυτόχρονα, στο πεδίο εφαρμογής τους, εκείνες που έχουν ήδη αποκτηθεί. Διαμέσου της πρακτικής άσκησης οι εκπαιδευόμενοι κατανοούν πληρέστερα το περιεχόμενο της μάθησης και αποκτούν την ικανότητα εφαρμογής όσων έμαθαν κατά τη διάρκεια της κατάρτισης τους. Επομένως η πρακτική άσκηση δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά εντάσσεται ως οργανικό μέρος στο συνολικό πρόγραμμα κατάρτισης και θεωρείται αλληλένδετη με το θεωρητικό μέρος του. Ταυτόχρονα αποτελεί ειδικό τμήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και για να υλοποιηθεί αποτελεσματικά ως τέτοιο, θα πρέπει να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί με τον καταλληλότερο παιδαγωγικά τρόπο. Σκοπός της πρακτικής άσκησης δεν είναι μόνο η εξειδίκευση και η εσωτερίκευση της γνώσης, αλλά και η εξωτερίκευση της εσωτερικευμένης γνώσης σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Με την πρακτική άσκηση επιδιώκεται να αποκτήσει ο εκπαιδευόμενος την ικανότητα να εφαρμόζει (εκτελεί) σε ικανοποιητικό βαθμό αυτά που έμαθε κατά τη διάρκεια της θεωρητικής κατάρτισης.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της πρακτικής άσκησης είναι τα εξής:

1. Οι εκπαιδευόμενοι ενεργοποιούνται και πράττουν. Αναλαμβάνουν, είτε σε ομαδικό είτε σε ατομικό επίπεδο, να αναπτύξουν μια δραστηριότητα που σχετίζεται με το θεωρητικό μέρος της κατάρτισης, η οποία έχει προηγηθεί. Η μάθηση που επιδιώκεται μέσω της πρακτικής άσκησης αφορά τόσο την εμπέδωση γνώσεων που έχουν διδαχθεί όσο και την απόκτηση/διεύρυνση ικανοτήτων και στάσεων που μόνο μέσω της πρακτικής άσκησης αναπτύσσονται.
2. Η εκπαιδευτική διαδικασία είναι προσανατολισμένη στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των εκπαιδευομένων.
3. Οι εκπαιδευόμενοι συνεργάζονται στενά μεταξύ τους, καθώς και συχνά με συντελεστές των χώρων εργασίας.

Άλλες μορφές πρακτικής άσκησης εκτός χώρων εργασίας είναι:

- Πρακτική άσκηση μέσω εκπαιδευτικής επίσκεψης: Σε ορισμένες περιπτώσεις ένα τμήμα της πρακτικής άσκησης παίρνει τη μορφή εκπαιδευτικής επίσκεψης σε έναν οργανισμό ή μια επιχείρηση.
- Εργαστηριακή πρακτική άσκηση: Πραγματοποιείται σε πιστοποιημένο εργαστήριο, παράλληλα και εναλλακτικά με το θεωρητικό μέρος της κατάρτισης.
- Πρακτική άσκηση με προσομοίωση: Πραγματοποιείται σε περιβάλλον όμοιο με την «πραγματική ζωή», σε πιστοποιημένη αίθουσα ή εργαστήριο εκπαιδευτικού οργανισμού. Είναι δυνατό να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες ή/και ειδικοί εξοπλισμοί.
- Πρακτική άσκηση σε εξωτερικό περιβάλλον. Πρόκειται για μελέτη, ανάλυση και επεξεργασία πραγματικών (προβληματικών συνήθως) περιπτώσεων (Δημουλάς, Κωνσταντάκη, & Σιδηρά, 2005, σ. 86, 91, 109).

2.3.7. Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης Ενεργειών Κατάρτισης (Ε.Σ.Δ.Ε.Κ.)

Το Υπουργείο Εργασίας έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένες προδιαγραφές για την υλοποίηση των προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης, οι οποίες έχουν κωδικοποιηθεί στο Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης Ενεργειών Κατάρτισης (Ε.Σ.Δ.Ε.Κ). Ειδικότερα σε ό.τι αφορά την ανταπόκριση των ενεργειών κατάρτισης στις ανάγκες

της αγοράς εργασίας, προσδιορίζεται ότι κατά το σχεδιασμό και τη δόμηση των προγραμμάτων κατάρτισης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες παράμετροι :

- Η μελέτη της υπάρχουσας κατάστασης της αγοράς εργασίας.
- Η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών των εκπαιδευομένων σε σχέση με το εκπαιδευτικό επίπεδο και τις δεξιότητες που θα πρέπει να αποκτηθούν στο συγκεκριμένο αντικείμενο κατάρτισης.
- Η ανάλυση της αγοράς εργασίας σε σχέση με την ομάδα-στόχο.
- Η επιλογή επιχειρήσεων για την πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων σε σχέση με το αντικείμενο κατάρτισης.

Θα πρέπει μάλιστα να σημειωθεί ότι σε όλα τα προγράμματα κατάρτισης ανέργων που υλοποιούνται με βάση το Ε.Σ.Δ.Ε.Κ. περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και μια ειδική διδακτική ενότητα που αφορά την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την αγορά εργασίας. Ως ενδεικτικοί άξονες για το περιεχόμενο αυτής της ενότητας αναφέρονται οι ακόλουθοι:

- τεχνικές σύνταξης βιογραφικού σημειώματος,
- ανάπτυξη προσωπικής στρατηγικής,
- επαγγελματικός προσανατολισμός,
- τρόποι εξεύρεσης εργασίας,
- προσομοίωση συνέντευξης,
- βασικές αρχές επιχειρηματικότητας (Καραλής, 2005, σ. 133).

2.3.8. Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.)

2.3.8.1. Ορισμός Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.

Ως Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.) ορίζεται το ολοκληρωμένο σύνολο των συμβατών μεταξύ τους λειτουργιών και μέσων δια των οποίων, με συγκροτημένο και ενιαίο τρόπο, σχεδιάζεται και εφαρμόζεται η εθνική πολιτική για τη σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και για τη σύνδεσή τους με την απασχόληση έτσι ώστε:

- α. να ικανοποιούνται οι προσωπικές και κοινωνικές ανάγκες των ατόμων σε γνώσεις και δεξιότητες,

β. να καλύπτονται οι ανάγκες της αγοράς εργασίας με επαγγελματικά στελέχη των ζητούμενων ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων, με τα κατάλληλα για το σκοπό αυτόν προσόντα (γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες) (ΦΕΚ 258/7-11-2003, Ν. 3191/03, Άρθρο 3, Παράγραφος 1).

2.3.8.2. Στόχοι Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.

Οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α. είναι οι ακόλουθοι:

α. Η δημιουργία και η συνεχής λειτουργία αξιόπιστου και αποτελεσματικού ενιαίου συστήματος για την έρευνα, καταγραφή και τεκμηρίωση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε ανθρώπινο δυναμικό που αντιστοιχούν στα επαγγέλματα, τα οποία μπορούν να προέλθουν από την επαγγελματική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση.

β. Η διαμόρφωση προδιαγραφών των ειδικοτήτων ή των εξειδικεύσεων και η αποτελεσματική σύζευξή τους με τα προγράμματα σπουδών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

γ. Ο συντονισμός των προγραμμάτων σπουδών και των παρεχόμενων υπηρεσιών των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

δ. Η διαμόρφωση ενιαίων κανόνων:

1. για την αξιολόγηση και την πιστοποίηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης (φορείς, προγράμματα, εκπαιδευτές, εκπαιδευόμενοι, υποδομές και εξοπλισμός),

2. για τη διαδικασία καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση, όπου αυτά απαιτούνται και

3. για την πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων, ανεξάρτητα του τρόπου απόκτησής τους.

ε. Η διαμόρφωση και η συνεχής λειτουργία αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού και σύνδεσης με την αγορά εργασίας, των καταρτιζομένων και των αποφοίτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

στ. Η προώθηση της κοινωνικής καταξίωσης των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης (ΦΕΚ 258/7-11-2003, Ν. 3191/03, Άρθρο 3, Παράγραφος 2).

2.3.8.3. Ο ρόλος του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.

Στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α., διασυνδέονται και συντονίζονται οι παρακάτω βασικές λειτουργίες:

1. Η έρευνα, η καταγραφή και η τεκμηρίωση της επαγγελματικής διάρθρωσης της απασχόλησης σε εθνικό και κλαδικό επίπεδο και ο προσδιορισμός των αντίστοιχων αναγκών της αγοράς εργασίας, που αφορούν την κάλυψη της ζήτησης συγκεκριμένων θέσεων εργασίας, που απαιτούν συγκεκριμένες ειδικότητες ή εξειδικεύσεις, με ανθρώπινο δυναμικό που είναι δυνατόν να προέλθει από προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.
2. Ο προσδιορισμός των αναγκών της αγοράς εργασίας σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις κατά επαγγελματικό επίπεδο, που είναι δυνατόν να καλύψουν τη ζήτηση συγκεκριμένων θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο.
3. Ο προσδιορισμός, με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, των προδιαγραφών ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων.
4. Ο προσδιορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση, όπου αυτά απαιτούνται, και ο προσδιορισμός των διαδικασιών για την απόκτησή τους.
5. Ο προσδιορισμός διαδικασιών απόκτησης των αναγκαίων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που οδηγεί στη διατύπωση διαδρομών μάθησης, μέσω επαγγελματικής κατάρτισης ή και επαγγελματικής εμπειρίας.
6. Ο συντονισμός των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων που οδηγούν σε συγκεκριμένες ειδικότητες και εξειδικεύσεις διάφορων επαγγελματικών επιπέδων, όταν διαπιστώνονται επικαλύψεις ή κενά στα σχεδιαζόμενα προγράμματα σπουδών.
7. Ο σχεδιασμός και η οργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις που ζητούνται από την αγορά εργασίας και οδηγούν στην απόκτηση των προσόντων που αντιστοιχούν στην προδιαγραφή των ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων αυτών.

8. Η ενημέρωση των ενδιαφερομένων για επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση και των γονέων τους για τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, η διερεύνηση των προσόντων, ικανοτήτων και κλίσεων των ενδιαφερομένων και η συμβουλευτική υποστήριξή τους στην επιλογή της κατάλληλης ειδικότητας ή εξειδίκευσης και του κατάλληλου προγράμματος σπουδών (συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός).
9. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ικανότητας και δυνατότητας των φορέων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης να ανταποκριθούν κατά τρόπο αποτελεσματικό στις απαιτήσεις που προκύπτουν από την αποστολή τους και τις ευθύνες που αναλαμβάνουν.
10. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των επί μέρους προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και της συμβατότητάς τους προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις για τις οποίες σχεδιάστηκαν.
11. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτών της επαγγελματικής κατάρτισης.
12. Η εφαρμογή των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης με βάση το σχεδιάσμά, την οργάνωση, την αξιολόγηση και την πιστοποίηση τους.
13. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτούν οι σπουδαστές και οι καταρτιζόμενοι σε σχέση προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, ως προϋπόθεση για την απονομή του τίτλου αντίστοιχων ειδικοτήτων ή εξειδικεύσεων και επαγγελματικού επιπέδου.
14. Η αξιολόγηση και πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων και η σύνδεση της με τη διαδικασία απονομής άδειας άσκησης επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπου αυτά απαιτούνται, για κάθε ενδιαφερόμενο, ανεξάρτητα του τρόπου απόκτησης των προσόντων αυτών.
15. Η υποστήριξη της σύνδεσης των εκπαιδευομένων, των καταρτιζομένων και των αποφοίτων με την αγορά εργασίας και η παρακολούθηση της απασχολησιμότητάς τους.
16. Η υποστήριξη των ανέργων για την ένταξη ή επανένταξη τους στην αγορά εργασίας, καθώς και των ήδη εργαζομένων για την πρόληψη της ανεργίας.

17. Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των φορέων, δομών, προγραμμάτων και εκπαιδευτών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.
18. Η αξιολόγηση και αποτίμηση των αποτελεσμάτων της λειτουργίας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης σε σχέση με την απασχόληση.
19. Η αξιολόγηση επαγγελματικών τίτλων που έχουν αποκτηθεί σε άλλες χώρες και ο προσδιορισμός της αντιστοιχίας τους προς επαγγελματικούς τίτλους που αποκτώνται στην Ελλάδα μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και του συστήματος πιστοποίησης της επαγγελματικής κατάρτισης και των επαγγελματικών προσόντων.
20. Ο σχεδιασμός προγραμμάτων δράσης για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των αρμόδιων φορέων και της κοινής γνώμης, με στόχο την προώθηση της κοινωνικής καταξίωσης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.
21. Η ανάπτυξη διαδικασιών συνεννόησης και συμφωνίας με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους (ΦΕΚ 258/7-11-2003, Ν. 3191/03, Άρθρο 3, Παράγραφος 3).

2.3.8.4. Συλλογικά Όργανα Σύνδεσης Δια Βίου Μάθησης με Απασχόληση

Αρμοδιότητες του Συμβουλίου Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση είναι οι ακόλουθες:

- α) Η υποβοήθηση της εκπλήρωσης της αποστολής και των στόχων του κατά το άρθρο 3 του ν. 3191/2003 (ΦΕΚ 258 Α') Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.) και ειδικότερα, η υποβολή προτάσεων για την εξασφάλιση της οργάνωσης, της διασύνδεσης, του συντονισμού, της αξιολόγησης και των απαραίτητων πόρων για την αποτελεσματική λειτουργία των επί μέρους συστημάτων του.
- β) Η υποβολή εισηγήσεων, ιδίως για τα ακόλουθα θέματα:
 - ο τη σύνδεση της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης και των αντίστοιχων μέτρων εφαρμογής της πολιτικής αυτής, με τη δημόσια πολιτική απασχόλησης, στο πλαίσιο των αναπτυξιακών πολιτικών και προγραμμάτων της χώρας,

- τη βελτίωση των λειτουργιών του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης και την αποτελεσματικότερη σύνδεσή τους με τη δημόσια πολιτική απασχόλησης,
- την πιστοποίηση των εισροών και των εκροών των συστημάτων της μη τυπικής εκπαίδευσης,
- τη σύνδεση των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης με το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας (ειδικότητες, επαγγέλματα, προσόντα), με προσανατολισμό κυρίως στις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο,
- τη διασφάλιση της φυσικής και ηλεκτρονικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και στους φορείς που τα παρέχουν,
- την παροχή κινήτρων και τη λήψη μέτρων με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής του συνόλου των ενηλίκων στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και στα προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και ιδιαίτερα εκείνων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι ενήλικοι με αναπηρία και
- την εκπόνηση των αναγκαίων ερευνών, μελετών και εμπειρογνομοσυνών (ΦΕΚ 163/21-9-2010, Ν. 3879/10, Άρθρο 5, Παράγραφος 4).

2.4. Ευρωπαϊκή Προώθηση της Απασχόλησης

Η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. αποτελεί τη νέα αφετηρία ανάπτυξης μιας δυναμικής στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων, που συνδυάζεται με τις πολιτικές ανακατατάξεις των αρχών της δεκαετίας του '80, αποτέλεσμα της αλλαγής του συσχετισμού των πολιτικών δυνάμεων της χώρας. Η χρηματοδότηση της συνεχιζόμενης κατάρτισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) και από τα διαδοχικά ευρωπαϊκά προγράμματα σύγκλισης - Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (Μ.Ο.Π.) και Α', Β', Γ' και Δ' Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (Κ.Π.Σ.) μεταφράζεται στην κατακόρυφη αύξηση των πόρων, των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης ενηλίκων και του ανθρώπινου δυναμικού που εργάζεται στον τομέα αυτό. Ταυτόχρονα όμως, η έλλειψη σχεδιασμού, συντονισμού και συνεργασίας οδήγησε σε επικαλύψεις, προστριβές μεταξύ των φορέων και σπατάλη πόρων (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.28).

2.4.1. Α΄ Κ.Π.Σ. (Πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης)

Το Α΄ Κ.Π.Σ. (χρονική περίοδος 1989-1993) περιλάμβανε ειδικό άξονα για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Χρηματοδοτήθηκαν κυρίως ενέργειες κατάρτισης των μακροχρόνια ανέργων, που απέβλεπαν στη βελτίωση των όρων εισόδου των νέων στην επαγγελματική ζωή και ενέργειες για την ένταξη στην αγορά εργασίας των γυναικών, των μεταναστών παλινοστούντων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.51).

2.4.2. Β΄ Κ.Π.Σ. (Δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης)

Το Β΄ Κ.Π.Σ. (χρονική περίοδος 1994-1999) στον άξονα του ανθρώπινου δυναμικού περιλάμβανε τα Επιχειρησιακά Προγράμματα: «αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση», «συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης», «εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης» και «καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας». Το πρόγραμμα για την αντιμετώπιση του αποκλεισμού περιλάμβανε υποπρογράμματα που αφορούσαν την ένταξη ατόμων και ομάδων που πλήττονται από τον κοινωνικό αποκλεισμό, όπως άτομα με ειδικές ανάγκες, παλινοστούντες, μονογονεϊκές οικογένειες, κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών, φυλακισμένοι-αποφυλακισμένοι, ομάδες με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες που αφορούν την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία «Απασχόληση» (EMPLOYMENT) και η Κοινοτική Πρωτοβουλία ADAPT.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία «Απασχόληση» στόχευε στην αντιμετώπιση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας ευπαθών κοινωνικών ομάδων και περιλάμβανε τους παρακάτω άξονες:

- Άξονας NOW: Προώθηση των ίσων ευκαιριών απασχόλησης για τις γυναίκες σε ό,τι αφορά τον προσανατολισμό, την κατάρτιση και την απασχόληση, τη διεκδίκηση θέσεων διοικητικής ευθύνης, καθώς και την εξασφάλιση επαγγελματικής εξέλιξης.
- Άξονας Horizon: Ενίσχυση της θέσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, τη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας και προώθηση σταθερών προοπτικών απασχόλησης.
- Άξονας Integra: Βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της δυνατότητας απασχόλησης των πιο ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων όπως οι

μετανάστες, οι πρόσφυγες, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι φυλακισμένοι και οι αποφυλακισμένοι, οι νομάδες, οι μονογενεϊκές οικογένειες, οι εξαρτημένοι και οι απεξαρτημένοι από ναρκωτικές ουσίες κ.λ.π..

- Άξονας Youthstart: Διευκόλυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας νέων ηλικίας 16 έως 24 ετών οι οποίοι δεν διαθέτουν βασικά επαγγελματικά προσόντα (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.51-52).

Τέλος κατά την περίοδο 1994 έως 1999 τα τρία Διαρθρωτικά Ταμεία (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης - Ε.Τ.Π.Α., Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - Ε.Κ.Τ. και το Τμήμα Προσανατολισμού του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων) συνέβαλαν στην υλοποίηση των παρακάτω στόχων:

- ❖ Στόχος 1 - Προώθηση της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιοχών.
- ❖ Στόχος 2 - Ανασυγκρότηση των περιοχών που πλήττονται από τη βιομηχανική παρακμή.
- ❖ Στόχος 3 - Καταπολέμηση της μακρόχρονης ανεργίας και διευκόλυνση της εργασιακής ένταξης των νέων και των ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας.
- ❖ Στόχος 4 - Διευκόλυνση της προσαρμογής των εργαζομένων στη βιομηχανική αλλαγή και στις αλλαγές των συστημάτων παραγωγής.
- ❖ Στόχος 5 - Προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης με:
 - ❖ α. επιτάχυνση της προσαρμογής των αγροτικών διαρθρώσεων στο πλαίσιο της αναθεώρησης της κοινής αγροτικής πολιτικής,
 - ❖ β. διευκόλυνση της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των αγροτικών ζωνών.
- ❖ Στόχος 6 - Προώθηση της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των περιοχών με εξαιρετικά χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.50).

2.4.3. Γ' Κ.Π.Σ. (Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης)

Το Γ' Κ.Π.Σ. περιλάμβανε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

(2000-2006), για τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό. Τέτοιες κατηγορίες του πληθυσμού θεωρούνται:

- τα άτομα με ειδικές σωματικές ανάγκες,
- οι Πόντιοι πρόσφυγες από την πρώην Σοβιετική Ένωση, μετανάστες, άλλοι πρόσφυγες,
- οι φυλακισμένοι, προσφάτως αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες και ανήλικοι που απειλούνται από παρεκκλίνουσα συμπεριφορά,
- οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών,
- τα άτομα με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες,
- οι αποθεραπευμένοι και πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών και φορείς του AIDS,
- οι άνεργοι 45-64 ετών,
- τα άτομα με νοητική υστέρηση και
- τα άτομα με ψυχικές ασθένειες (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.49).

2.4.4. Δ' Κ.Π.Σ. (Τέταρτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης)

Κατά τη διάρκεια του Δ' Κ.Π.Σ. εφαρμόστηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» (Ε.Π.ΑΝ.Α.Δ), το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο), εντάχθηκε στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) 2007-2013, δηλαδή το εθνικό πρόγραμμα της 4^{ης} περιόδου συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων από την Ε.Ε. Μεταξύ των χρηματοδοτούμενων δράσεων ήταν η πρόληψη και αντιμετώπιση της ανεργίας.

Οι άξονες του προγράμματος που σχετιζόταν με την απασχόληση ήταν:

- Άξονας 2, με τίτλο: «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων», που στόχευε στους Εργαζόμενους - Αυτοαπασχολούμενους.
- Άξονας 3, με τίτλο: «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση» που στόχευε στους ανέργους.
- Άξονας 4, με τίτλο: «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» που στόχευε σε ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες όπως: (ΑμεΑ, παλιννοστούντες, μετανάστες, πρόσφυγες, μακροχρόνια άνεργοι, αιτούντες άσυλο, θύματα trafficking, θύματα ενδοοικογενειακής βίας, ομάδες με πολιτισμικές ή/και θρησκευτικές

ιδιαιτερότητες, χρήστες και πρώην χρήστες ουσιών, ανήλικοι παραβάτες, φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι, άστεγοι, άτομα σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούμενα από φτώχεια κ.α.) (<http://www.epanad.gov.gr/>).

2.4.5. Ε.Κ.Τ. (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο για την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων. Ειδικότερα, το Ε.Κ.Τ. επιδιώκει:

- Την αντιμετώπιση των αναγκών των ανέργων και των ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας με τη χρηματοδότηση ενεργειών αρχικής κατάρτισης, προκατάρτισης και επαγγελματικής κατάρτισης, αναβάθμισης των βασικών δεξιοτήτων, συμβουλευτικής για την εύρεση εργασίας, καθώς και ενεργειών υποστήριξης της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας.
- Την ενίσχυση των συστημάτων εκπαίδευσης και αρχικής κατάρτισης καθώς και την ανάπτυξη της ποιότητας των υπηρεσιών που αφορούν την έρευνα, την επιστήμη και την τεχνολογία, με τη χρηματοδότηση ενεργειών ανάπτυξης κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, κατάρτισης των εκπαιδευτών και των τεχνικών, καθώς και ενέργειες σύνδεσης του χώρου της εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- Την προσαρμογή της εργατικής δύναμης στις νέες προκλήσεις με τη χρηματοδότηση ενεργειών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και επανειδίκευσης, ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης, προσανατολισμού και συμβουλευτικής, εξ αποστάσεως, εκπαίδευσης και κατάρτισης (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.51).

2.5. Ιστορική Εξέλιξη της Κατάρτισης στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα η εκπαίδευση ενηλίκων αρχίζει να οργανώνεται στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα ως το 1950 από διάφορες μορφωτικές οργανώσεις, οι οποίες είχαν ως κύριο στόχο τους τον αλφαριθμητισμό και, γενικότερα, τη μόρφωση και την ηθική διαπαιδαγώγηση του λαού, που στην πλειοψηφία του ήταν αγράμματος. Οι κυριότερες απ' αυτές τις οργανώσεις ήταν οι εξής:

1. Ο «Φιλολογικός Σύνδεσμος Παρνασσός». Ιδρύθηκε το 1860 στην Αθήνα και η σημαντικότερη δραστηριότητα του ήταν η ίδρυση και λειτουργία νυκτερινών

- σχολείων στις κυριότερες πόλεις της χώρας.
2. Η «Εταιρεία των Φίλων του Λαού». Ιδρύθηκε το 1865 στην Αθήνα, με στόχο τη μόρφωση των εργαζομένων.
 3. Ο «Σύλλογος προς διάδοσιν των ελληνικών γραμμάτων». Ιδρύθηκε επίσης στην Αθήνα και οι δραστηριότητες του ήταν προσανατολισμένες στην ίδρυση και λειτουργία νυκτερινών σχολείων και λαϊκών βιβλιοθηκών.
 4. Διάφορες γυναικείες οργανώσεις, από τις οποίες η αρχαιότερη, ο Σύλλογος κυριών υπέρ της γυναικείας παιδείας, ιδρύθηκε το 1872 στην Αθήνα.
 5. Τα νυκτερινά τεχνικά σχολεία για τους εργαζόμενους νέους που ίδρυσε το 1892 το Εμπορικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της Αθήνας.
 6. Το νυκτερινό σχολείο μηχανικών που ιδρύθηκε στον Πειραιά το 1894 από το Επιμελητήριο του Πειραιά.
 7. Το Κυριακό Σχολείον Εργατριών που το Εργατικό Κέντρο ίδρυσε στην Αθήνα, το 1911, με πρωταρχικό σκοπό τον αλφαριθμητισμό τους. Επίσης, το Εργατικό Κέντρο οργάνωσε βραδινά μαθήματα για τους εργάτες με στόχο την άνοδο του μορφωτικού τους επιπέδου (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.20).
 8. Νυκτερινές σχολές για τον αλφαριθμητισμό των ενηλίκων ιδρύθηκαν το 1929 με το νόμο 4397 του 1929 «Περί στοιχειώδους εκπαίδευσης» (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.21).
 9. Ο Εθνικός Οργανισμός Προνοίας που ιδρύθηκε το 1947, (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.24).

Μεταξύ των δεκαετιών 1950 και 1980 ιδρύθηκαν:

1. Το Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας (ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.) για το επιστημονικό δυναμικό της χώρας το 1953 με το Ν.Δ. 2473 «Περί ίδρύσεως Ελληνικού Κέντρου Παραγωγικότητας και ρυθμίσεως θεμάτων Τεχνικής Βοηθείας». Οργάνωνε προγράμματα κυρίως για διοικητικά - οικονομικά θέματα (οργάνωση και διοίκηση, επενδύσεις, μάρκετινγκ, ανθρώπινο δυναμικό, ηλεκτρονικοί υπολογιστές).
2. Η Υπηρεσία Λαϊκής Επιμόρφωσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.) και οι Νομαρχιακές Επιτροπές Καταπολέμησης του Αναλφαριθμητισμού (Ν.Ε.Κ.Α.) με το Ν.Δ. 3094/54, με στόχο την υποχρεωτική φοίτηση των αναλφάβητων.
3. Τα Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης (ΚΕ.Γ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας για τους αγρότες το 1960. Εκεί οργανώνονταν προγράμματα για τεχνικά θέματα

(χειροτεχνία, αγροτικά, τουριστικά), καθώς και για διάφορα άλλα θέματα (συνεταιριστικά, περιβάλλον, κοινωνικά, πολιτιστικά).

4. Οι σχολές μαθητείας του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), το 1960. Σκοπός τους η κατάρτιση σε εξειδικευμένες τεχνικές ειδικότητες (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.18 και 60).
5. Η Κεντρική Επιτροπή Λαϊκής Επιμορφώσεως (Κ.Ε.Λ.Ε.) με μετονομασία της Κεντρικής Επιτροπής Καταπολέμησης του Αναλφαβητισμού και οι Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμορφώσεως με μετονομασία των Νομαρχιακών Επιτροπών Καταπολέμησης του Αναλφαβητισμού, το έτος 1965 (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.23).
6. Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.) για τους βιοτέχνες το 1977. Οργάνωνε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων τόσο σε διοικητικά-οικονομικά όσο και σε τεχνικά θέματα (χειροτεχνία, βιοτεχνία, τεχνικά έργα) (Βεργίδης & Πρόκου, 2005 σ.18 και 60).
7. Οι Σχολές Επιμόρφωσης Λειτουργών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης ετήσιας διάρκειας (Σ.Ε.Λ.Μ.Ε. το 1978 και Σ.Ε.Λ.Δ.Ε. το 1979) όπου ουσιαστικά σηματοδότησαν τη θεσμοθέτηση της αποκεντρωμένης επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.87).

Τέλος, μετά τη δεκαετία του 1980 συνέβησαν οι παρακάτω σοβαρές μεταρρυθμίσεις στην κατάρτιση των ενηλίκων:

1. Η Διεύθυνση Επιμόρφωσης Ενηλίκων του Υπουργείου Παιδείας κατά το έτος 1983, αναβαθμίζεται σε Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης (Γ.Γ.Λ.Ε.), η οποία λειτουργούσε ως υπηρεσία του Υπουργείου, με στόχο το συντονισμό των επιμορφωτικών δραστηριοτήτων και φορέων και την αναβάθμιση του περιεχομένου της παρέμβασης των Ν.Ε.Λ.Ε..
2. Οι Ν.Ε.Λ.Ε. το έτος 1985 αρχίζουν να παρεμβαίνουν στον τομέα του αλφαβητισμού και στη συμπλήρωση της βασικής παιδείας, σε κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα και θέματα επαγγελματικής κατάρτισης που απευθύνονται στο γενικό πληθυσμό του νομού τους αλλά και σε ευπαθείς ομάδες (Γ.Γ.Δ.Β.Μ., 2014, <http://www.gsae.edu.gr/el/>).
3. Με τον νόμο 1566/85 προβλέφθηκε η ίδρυση Περιφερειακών Επιμορφωτικών Κέντρων (Π.Ε.Κ.) και το 1992 (Νόμος 2009/92) ιδρύθηκε δίκτυο Π.Ε.Κ. που επιφορτίστηκε με την εισαγωγική και την περιοδική επιμόρφωση των

εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με ταυτόχρονη κατάργηση των Σ.Ε.Λ.Μ.Ε. και Σ.Ε.Λ.Δ.Ε. (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.87).

4. Ιδρύθηκε το 1986, το Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης που ήταν ο κυριότερος φορέας επιμόρφωσης του προσωπικού της κεντρικής και περιφερειακής δημόσιας διοίκησης, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο φορέας αυτός το 1991 μετονομάστηκε σε Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.). Οι κύριοι στόχοι του ΙΝ.ΕΠ είναι οι παρακάτω:
 - η αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και συνεπώς η βελτίωση της ανταπόκρισης στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας,
 - η αναβάθμιση και η εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού και η ορθολογικότερη κατανομή και η αξιοποίηση του σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης (κεντρική, περιφερειακή διοίκηση και αυτοδιοίκηση),
 - η δημιουργία των προϋποθέσεων για την ουσιαστική συμμετοχή της χώρας στη διαμόρφωση πολιτικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο διεθνή χώρο,
 - η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης με την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών και τη βελτίωση των άυλων υποδομών της,
 - η εξειδίκευση στους τομείς: δημόσιο μανάτζμεντ, οικονομικός, χωρικός και περιβαλλοντικός σχεδιασμός, πληροφορική, ξένες γλώσσες και εισαγωγική εκπαίδευση (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.89 - 90).
5. Το 1992 ιδρύεται το Κέντρο Έρευνας Μελετών Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης (Κ.Ε.ΜΕ.Τ.Ε.) της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), το οποίο μαζί με τη Γραμματεία Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης αποτέλεσε, από το 1992, το Ινστιτούτο Εργασίας με σκοπό την υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.61).
6. Με το νόμο 2009/92, ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου με την επωνυμία «Όργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης» (Ο.Ε.Ε.Κ.), που εδρεύει στην Αθήνα και έχει ως σκοπό: α) την οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)

αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, β) την εποπτεία των ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. και γ) την πραγματοποίηση των στόχων του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.72).

7. Θεσμοθετήθηκε το 1992, με το άρθρο 27 του νόμου 2083/92 το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) με σκοπό την υλοποίηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών αλλά και την επιμόρφωση εκπαιδευτικών διαφόρων κλάδων (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.92).

8. Ιδρύθηκε με το νόμο 2327/95 το (Ι.Δ.ΕΚ.Ε.) με σκοπό:

- τη μελέτη, την έρευνα, την παροχή υπηρεσιών και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε θέματα που αφορούν στην εκπαίδευση ενηλίκων και τη λαϊκή επιμόρφωση,
- το σχεδιασμό, την οργάνωση και την εκτέλεση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων,
- την οργάνωση συστημάτων εκπαίδευσης εξ αποστάσεως,
- την παραγωγή και διάδοση εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού,
- την υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων,
- την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού,
- την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και η εκτέλεση έργων που του αναθέτει η Γ.Γ.Ε.Ε. (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.82).

9. Ιδρύθηκε το 1997 το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. (Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών), με βασικές αρμοδιότητες:

- την ανάπτυξη εθνικού συστήματος πιστοποίησης δομών συνεχιζόμενης κατάρτισης και δομών συνοδευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών,
- την πιστοποίηση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης,
- την εναρμόνιση του συστήματος συνεχιζόμενης κατάρτισης με το σύστημα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης,
- την πιστοποίηση των εκπαιδευτών και των προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης (Καραλής, Παληός, & Κόκκος, 2005, σ. 37-38).

10. Θεσμοθετήθηκαν το 1997 και λειτούργησαν από το σχολικό έτος 2000 - 2001 τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) με σκοπό:

- I. να συμπράττουν και να επιδιώκουν να συνεργάζονται με όλους τους σχετικούς κοινωνικούς φορείς, τόσο για την ευαισθητοποίηση των κοινωνικών ομάδων στις οποίες απευθύνεται το πρόγραμμα των σχολείων, όσο και στην υλοποίηση του προγράμματος σπουδών,
- II. να ακολουθούν παιδαγωγικές προσεγγίσεις που εστιάζουν στις ατομικές ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των εκπαιδευομένων,
- III. να δίνουν έμφαση στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων (γραφής, ανάγνωσης και αριθμησης), αλλά και νέων δεξιοτήτων που απαιτούνται σήμερα στη χρήση ξένης γλώσσας και νέων τεχνολογιών,
- IV. να καλλιεργούν κοινωνικές δεξιότητες και να βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να διαμορφώνουν θετικές στάσεις ως ενεργοί πολίτες και μέλη της κοινωνίας σε τοπικό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο και
- V. να διαμορφώνουν ένα ευέλικτο πρόγραμμα σπουδών ώστε να αξιοποιούνται όλοι οι κοινωνικοί χώροι στους οποίους υπάρχει γνώση και συσσωρευμένη εμπειρία (χώροι εργασίας, κοινωνικής συνάθροισης, καλλιτεχνικής δημιουργίας, πολιτιστικών εκδηλώσεων κ.ά.) (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.84).

11. Ιδρύθηκαν σταδιακά μετά το 1995 τα Κ.Ε.Ε. (Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων) ώστε να εξασφαλιστούν καλύτερες προϋποθέσεις για τους ενδιαφερόμενους πολίτες προκειμένου να:

- ❖ αξιοποιήσουν τις υπάρχουσες δυνατότητες (ενίσχυση της ισότητας ευκαιριών),
- ❖ ενταχθούν στην αγορά εργασίας,
- ❖ αντιμετωπίσουν τον κοινωνικό αποκλεισμό,
- ❖ διαμορφώσουν στάση ενεργού πολίτη με την απόκτηση και αναβάθμιση κοινωνικών δεξιοτήτων.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα των Κ.Ε.Ε. περιλάμβαναν:

- I. Γραμματισμό Ενηλίκων (γλώσσα/αλφαριθμητισμό, συμπλήρωση βασικής παιδείας, οικογενειακό γραμματισμό, απόκτηση βασικών και νέων βασικών δεξιοτήτων για την οικογένεια, τον χώρο της εργασίας και την κοινωνική ζωή).

- II. Αριθμητισμό Ενηλίκων (μαθηματικά στον χώρο της εργασίας, στην οικογένεια, στις υπηρεσίες, στην κοινότητα).
 - III. Πληροφορική (επεξεργασία κειμένου, λογιστικά φύλλα, επικοινωνιών - πλοήγηση στο διαδίκτυο).
 - IV. Αξιοποίηση Ελευθέρου Χρόνου (τοπική ιστορία, θέατρο, μουσική φωτογραφία, ζωγραφική, χορός).
 - V. Συμβουλευτική - υποστήριξη κοινωνικά ευάλωτων ομάδων (τσιγγάνοι-φυλακισμένοι) (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.86).
12. Ο Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Απασχόλησης «ΔΗΜΗΤΡΑ», συστάθηκε με το Ν. 2520/97, αντικαθιστώντας τα ΚΕ.Γ.Ε. και είχε ως αρμοδιότητες:
- την υλοποίηση όλων των ενεργειών επαγγελματικής εκπαίδευσης, αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, επιμόρφωσης και πληροφόρησης, που αποβλέπουν στην υποστήριξη του πληθυσμού της υπαίθρου,
 - την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων του αγροτικού τομέα.
 - το σχεδιασμό προγραμμάτων μακροχρόνιας εκπαίδευσης - κατάρτισης των αγροτών και ιδιαίτερα των νέων, με στόχο την περαιτέρω αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού της υπαίθρου (Βεργίδης & Πρόκου, 2005, σ.91).
13. Η Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης μετονομάστηκε το 2001 σε Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων με υπαγόμενο φορέα το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.Ε.Κ.Ε.). Αξιοποιώντας κοινοτικούς πόρους, και μέσω του Ι.Δ.Ε.Κ.Ε. άρχισε να υλοποιεί προγράμματα κατάρτισης συγχρηματοδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.). Συνέχισε επίσης την επιχορήγηση των προγραμμάτων των Ν.Ε.Λ.Ε. (Γ.Γ.Δ.Β.Μ., 2014, <http://www.gsae.edu.gr/el/>).
14. Η Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων μετονομάζεται με το Ν.3699/2008 σε Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και διευρύνθηκε ο τομέας ευθύνης της. Σύμφωνα με το Ν. 3879/2010 η Γ.Γ.Δ.Β.Μ. έχει ως αποστολή:
- να σχεδιάζει τη δημόσια πολιτική της δια βίου μάθησης,
 - να διαμορφώνει τους σχετικούς κανόνες, να εκπονεί το αντίστοιχο εθνικό πρόγραμμα και να εποπτεύει την εφαρμογή του,

- να εποπτεύει και να διαχειρίζεται τα συστήματα αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων,
- να διαμορφώνει το εκπαιδευτικό πλαίσιο όλων των μονάδων της αρχικής και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και γενικότερα της μη τυπικής εκπαίδευσης,
- να συντονίζει, να αξιολογεί και να υποστηρίζει το Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης,
- να σχεδιάζει και να διαχειρίζεται προγράμματα διά βίου μάθησης εθνικής σημασίας, που αφορούν τον πληθυσμό της χώρας και τον απόδημο ελληνισμό,
- να μελετά, να αξιοποιεί βέλτιστες πρακτικές από το ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και να διαχειρίζεται ευρωπαϊκά και συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα,
- να μεριμνά για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και
- να μεριμνά για τη συμμετοχή των μελών των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων σε προγράμματα δια βίου μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ., 2014, <http://www.gsae.edu.gr/el/>).

15. Συστάθηκε το Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. με την συγχώνευση διά απορροφήσεως του Ι.Δ.Ε.Κ.Ε. και του Ινστιτούτου Νεολαίας από το Ε.Ι.Ν. σε ενιαίο φορέα (ΦΕΚ Β2508/4-11-2011), έχοντας ως στόχους:

- την παροχή υπηρεσιών δια βίου μάθησης,
- τη στήριξη των νέων στη σταδιοδρομία τους,
- την ανάδειξη και τη στήριξη της νεανικής καινοτομίας και
- τη μελέτη, την έρευνα, την παροχή πληροφοριών και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση ενηλίκων και τη λαϊκή επιμόρφωση (Ινστιτούτο Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης, 2014, <http://www.inedivim.gr>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

3.1. Επισκόπηση προγενέστερων ερευνών

Οι πληροφορίες από προηγούμενες έρευνες είναι πολύ χρήσιμες κυρίως για: α) την ακριβή περιγραφή του πεδίου της έρευνας, β) την επεξεργασία των υποθέσεων εργασίας και γ) τη δημιουργία βιβλιογραφίας πάνω στο θέμα, η οποία πρέπει να «δεσπόζει» στην αναφορά της έρευνας (Jevau, 2000, σ.58). Για αυτό στη συνέχεια θα αποτυπωθούν ορισμένες προγενέστερες ερευνητικές εργασίες οι οποίες έχουν διενεργηθεί σε άτομα που παρακολουθούν ή έχουν ήδη παρακολουθήσει προγράμματα κατάρτισης. Τα δεδομένα των ερευνών έχουν ταξινομηθεί σύμφωνα με βασικά ζητήματα που αφορούν τους εκπαιδευόμενους τόσο της συνεχιζόμενης όσο και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και παρατίθενται ως ακολούθως:

Πρώτα από όλα σχετικά με το εάν ένα πρόγραμμα καλύπτει τις ανάγκες των καταρτιζομένων στη Σ.Ε.Κ. τόσο η Μπελή (2012), όσο και η Χριστοπούλου (2012) υποστηρίζουν ότι δεν επιτυγχάνεται τελικώς ο στόχος της εύρεσης εργασίας λόγω έλλειψης οργάνωσης του προγράμματος, αναποτελεσματικότητας και γραφειοκρατίας και οι συμμετέχοντες δεν ενδιαφέρονται για το αντικείμενο παρά μόνο για την επίλυση κάποιων προσωπικών προβλημάτων τους. Αντιθέτως ο Γραμματικός (2012) διαπιστώνει στην ερευνά του πως οι συμμετέχοντες απέκτησαν γνώσεις και δεξιότητες κατά τη διάρκεια παρακολούθησης του προγράμματος κατάρτισης κάτι που τους βοήθησε πολύ στην προσπάθεια εύρεσης εργασίας. Τέλος στην εργασία της Φωτακίδου (2011) που διενεργήθηκε στην Α.Ε.Κ διαπιστώνεται πως τα προγράμματα στοχεύουν στην ικανοποίηση των αναγκών των εκπαιδευομένων που για μεν τους άνδρες είναι τα επαγγέλματα τεχνολογίας ενώ οι γυναίκες τα επαγγέλματα φροντίδας και υγείας - πρόνοιας.

Στη συνέχεια η πληροφόρηση για το πρόγραμμα Σ.Ε.Κ. προήλθε σύμφωνα με τη Δεληβοριά (2007) από τη μελέτη κάποιων οδηγών επαγγελματών και επαγγελματικές μονογραφιών και μέσω της πλοήγησης στο διαδίκτυο διερευνώντας δυνατότητες σπουδών. Για το ίδιο θέμα στη Σ.Ε.Κ. η Μπελή (2012) εντοπίζει και αυτή το διαδίκτυο ως την κυριότερη πηγή ενημέρωσης σημειώνοντας παράλληλα ως τρόπο ενημέρωσης τις ανακοινώσεις τοπικών φορέων. Τέλος σύμφωνα με την Καλογεράτου (2010) οι καταρτιζόμενοι της Α.Ε.Κ. ενημερώνονται συχνά για

προγράμματα κατάρτισης διαμέσου της συμμετοχής τους σε οργανωμένα επιμορφωτικά σεμινάρια εκπαίδευσης ενηλίκων.

Τα κίνητρα συμμετοχής σε προγράμματα Σ.Ε.Κ. και Α.Ε.Κ. είναι: 1) η ενίσχυση του βιογραφικού: Μπελή (2012), Ζιάμπα (2012), 2) η βελτίωση γνώσεων: Μπελή (2012), Ιγνατίου (2009), Μέλιος (2010), Γραμματικός (2012), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), 3) η εύρεση εργασίας: Γραμματικός (2012), Καλογεράτου (2010), Καίσαρη (2009), Μπελή (2012), Σαρακατσιάνου (2011), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), 4) η πρακτική άσκηση: Ιγνατίου (2009), Παπαϊωάννου (2007), 5) η πιστοποίηση: Μέλλιος (2010), 6) η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου: Ζιάμπα (2012), Μπελή (2012), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), 7) η εξειδίκευση: Μέλλιος (2010), Ιγνατίου (2009), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), 8) η επαγγελματική ανέλιξη: Σαρρή (2010), Καίσαρη (2009), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), 9) η επιδότηση: Ιγνατίου (2009), Ζιάμπα (2012), Σαρακατσιάνου (2011), Παπαϊωάννου (2007), 10) η απόκτηση περισσότερων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων: Παπαϊωάννου (2007), Ιγνατίου (2009), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), 11) οι κοινωνικές συναναστροφές: Σαρρή (2010), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), 12) η αναγνώριση από την οικογένεια: Σαρακατσιάνου (2011), Παπαϊωάννου (2007), 13) η προσαρμογή στην αγορά εργασίας: Καίσαρη (2009), Σαρακατσιάνου (2011), 14) η αυτοεκτίμηση: Παπαϊωάννου (2007), 15) η αύξηση της αμοιβής: Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) και 16) η δικτύωση με φορείς, και επιχειρήσεις Παπαϊωάννου (2007), Ιγνατίου (2009), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013). Αντιθέτως η Χριστοπούλου (2012) διαπιστώνει έλλειψη κινήτρων συμμετοχής. Σε κάθε περίπτωση από όλες τις ερευνητικές μελέτες διαπιστώνεται πως το επίδομα κατάρτισης αποτελεί το βασικό κίνητρο αφού συνδέεται με τη βασική ανάγκη της επιβίωσης και ακολουθούν η εξεύρεση εργασίας, η διατήρηση της εργασίας, η βελτίωση της εργασίας μέσω της αναβάθμισης γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, η απόκτηση περισσότερων τυπικών προσόντων, η διευκόλυνση πρόσβασης στην αγορά εργασίας, η εξειδίκευση στο αντικείμενο κατάρτισης, η ενίσχυση επαγγελματικής σταθερότητας και η αύξηση της αμοιβής.

Η ανάπτυξη των σχέσεων είναι πολύ σημαντική στην Α.Ε.Κ. σύμφωνα με την Αμασόγλου (2008) διότι η δυναμική της ομάδας (εκπαιδευόμενοι - εκπαιδευτής) παρουσιάζει ενδιαφέρον φθάνοντας στο σημείο οι εκπαιδευόμενοι να αλλάζουν ιδέες και πεποιθήσεις μέσα στις ομάδες μέσω συζητήσεων και ομαδικών εργασιών.

Μετά το τέλος της Α.Ε.Κ. τόσο ο Μανατάκης (2005) καθώς και η Κασσιώτη (2008) και το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) διαπιστώνουν πως είναι υψηλό είναι το ποσοστό των αποφοίτων που δεν έκανε πρακτική άσκηση κυρίως λόγω του προαιρετικού χαρακτήρα της άσκησης καθώς και της αδυναμίας του θεσμού των Ι.Ε.Κ. να συνεργαστούν με τις τοπικές μονάδες παραγωγής. Για το ίδιο ζήτημα το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) υπογραμμίζει επίσης την αδυναμία ελέγχου τόσο στη Σ.Ε.Κ. όσο και στην Α.Ε.Κ. για το εάν οι καταρτιζόμενοι πραγματοποιούν αληθώς μία άσκηση σε κάποια επιχείρηση ή οργανισμό.

Πολύ σημαντική κατά τους Μέλλιο (2010) στη Σ.Ε.Κ, Μανατάκη (2005) και Κασσιώτη (2008) στην Α.Ε.Κ είναι η πιστοποίηση της κατάρτισης λόγω: α) της απόκτησης των τυπικών προσόντων που αυτή συνεπάγεται β) της μεγιστοποίησης των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων και γ) της ευκολότερης πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Αντίθετα στην έρευνα που διεξήχθη από το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) διαπιστώθηκε ότι μόνο ένας περιορισμένος αριθμός καταρτιζομένων στην Α.Ε.Κ. καταφέρνει, επιθυμεί ή προσπαθεί να αποκτήσει την ανάλογη πιστοποίηση, για λόγους κυρίως πρακτικής ή οικονομικής φύσεως. Στην πραγματικότητα όμως δε συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης διότι: α) δεν πιστεύουν ότι θα εξασκήσουν ποτέ αυτό το επάγγελμα, β) αργούν οι εξετάσεις σε σχέση με το χρόνο αποφοίτησης, γ) αισθάνονται ανέτοιμοι, δ) αμφισβητούν το θεσμό της πιστοποίησης και ε) έχουν ήδη βρει εργασία.

Για τη βελτίωση της ποιότητας της Α.Ε.Κ. απαιτείται η χρήση ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως είναι η συζήτηση, η εργασία σε ομάδες, το παιχνίδι ρόλων, η προσομοίωση, η συζήτηση και οι μελέτες περίπτωσης σύμφωνα με τις έρευνες των Σκούτερη (2007), Αμασόγλου (2008) και Κασσιώτη (2008). Επίσης στις ίδιες ερευνητικές μελέτες υπογραμμίζεται ο κομβικός ρόλος του εκπαιδευτή του προγράμματος που βοηθάει τη γνωστική διαδικασία και την πορεία της ομάδας. Τέλος η έρευνα της Σκούτερη (2007) αναφέρει την πρακτική άσκηση ως μέσο βελτίωσης της κατάρτισης ενώ η Κασσιώτη (2008) σημειώνει τη σημασία της ορθής

επιλογής των ειδικοτήτων οι οποίες δεν πρέπει να ικανοποιούν μόνο εποχιακές και προσωρινές επαγγελματικές ανάγκες.

Οι κυριότεροι τρόποι εύρεσης εργασίας είναι οι κοινωνικές επαφές, οι γνωριμίες και οι διασυνδέσεις τόσο στη Σ.Ε.Κ. όπως δείχνουν οι έρευνες της Δεληβοριά (2007) και του Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), όσο και στην Α.Ε.Κ. σύμφωνα με Σκούτερη (2007), Κασσιώτη (2008) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013). Επίσης οι θεσμοθετημένες δομές όπως γραφεία εύρεσης εργασίας του Ο.Α.Ε.Δ., και η αναζήτηση στις εφημερίδες και στα ηλεκτρονικά μέσα συγκαταλέγονται στους σημαντικούς τρόπους ευρέσεως εργασίας κατά το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) και Δεληβοριά (2007) κάτι με το οποίο δε συμφωνεί η έρευνα της Κασσιώτη (2008). Άλλοι τρόποι εύρεσης εργασίας σύμφωνα με τις έρευνες των Δεληβοριά (2007) και Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) είναι: η πληροφόρηση για τις διαδικασίες πρόσληψης μέσω Α.Σ.Ε.Π., τα Ιδιωτικά Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας, οι επαγγελματικοί σύλλογοι, τα σωματεία, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, η αποστολή βιογραφικών και η παρακολούθηση και άλλου προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης.

Οι δυσκολίες εύρεσης εργασίας κατά τη Δεληβοριά (2007) οφείλονται καταρχήν στα ίδια τα άτομα που δε γνωρίζουν ποια βήματα να ακολουθήσουν και διακρίνονται από έλλειψη αυτοπεποίθησης, ανασφάλεια, απογοήτευση και μη ικανότητα για αναζήτηση εναλλακτικών. Επίσης στην ίδια έρευνα ως άλλα εμπόδια εύρεσης εργασίας αναφέρονται οι απαιτήσεις των εργοδοτών (εργασιακή εμπειρία, υπερωριακή απασχόληση), η πίεση που δέχονται από τρίτους, η ανεργία, ο ανταγωνισμός, η συνεχής προσπάθεια για απόκτηση πτυχίων. Ακόμα πολλοί ήταν εκείνοι που θεωρούν ως σοβαρότερα εμπόδια για την εύρεση εργασίας: το οικονομικό βάρος της αναζήτησης εργασίας (fax, e-mail, παράβολα αιτήσεων), τη μη αντιστοίχιση θέσης - προσόντων, τις χαμηλές αμοιβές, την ανασφάλιστη εργασία, το ωράριο, τα εμπόδια επικοινωνίας με τις Δημόσιες Υπηρεσίες κυρίως σε θέματα πληροφόρησης για επιδοτήσεις, δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τη συναισθηματική υπερφόρτιση της διαδικασίας της συνέντευξης. Για το ίδιο θέμα στην έρευνα που διεξήγαγε το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) για την Α.Ε.Κ. και τη Σ.Ε.Κ. αποτυπώθηκαν ως αιτίες μη εύρεσης εργασίας κατά σειρά: 1) η οικονομική κρίση, 2) η έλλειψη γνωριμιών με εργοδότες, 3) η ανεπάρκεια των δημόσιων φορέων για υποστήριξη της απασχόλησης, 4) η έλλειψη επαρκών δικτύων

με κόμματα, πολιτικούς, 5) η μεγάλη ηλικία, (συμφωνεί και η έρευνα της Σαρακατσιάνου (2011)) 6) η έλλειψη εργασιακής εμπειρίας, 7) η μη ζήτηση της ειδικότητας, 8) η έλλειψη προσανατολισμού, 9) η ελλιπής κατάρτιση (συμφωνεί και η έρευνα της Σαρακατσιάνου (2011)), 10) η οικογενειακή κατάσταση (συμφωνεί και η έρευνα της Σαρακατσιάνου (2011)), 11) το φύλο (συμφωνεί και η έρευνα της Σαρακατσιάνου (2011)), 12) το πρόγραμμα κατάρτισης και 13) η μη αναζήτηση εργασίας.

Η διασύνδεση απασχόλησης με κατάρτιση υπάρχει σε μεγάλο βαθμό στην Α.Ε.Κ κατά τη Σκούτερη (2007) καθώς η αρχική κατάρτιση βοηθά σημαντικά στην επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων κάτι με το οποίο συμφωνούν οι μισοί ερωτηθέντες της έρευνας του Μανατάκη (2005). Σε μία περαιτέρω διερεύνηση του ζητήματος από το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) σημειώνονται τα ακόλουθα: α) υπάρχει σύγχυση μεταξύ φορέων και υπουργείων π.χ Ι.Ε.Κ. του Υπουργείου Παιδείας, & Ι.Ε.Κ. του Ο.Α.Ε.Δ., β) δεν υπάρχει επαφή καταρτιζομένων και εταιρειών (οι μεγάλες επιχειρήσεις δε θα απευθυνθούν ποτέ στον Ο.Α.Ε.Δ., γ) ο Ο.Α.Ε.Δ. προσφέρει εργασίες με χαμηλές αμοιβές και λίγων προσόντων, γ) υπάρχει έλλειψη γραφείων εύρεσης εργασίας στις δομές Α.Ε.Κ. και Σ.Ε.Κ., δ) είναι χαμηλή η πρόσβαση - απορρόφηση των αποφοίτων καταρτιζομένων στην απασχόληση, ε) είναι πολύ χαμηλή η σχέση / συνάφεια του αντικειμένου κατάρτισης με το επάγγελμα ειδικότητα εργασίας αυτών που τελικά βρήκαν εργασία, στ) είναι πολύ χαμηλή η διατηρησιμότητα της εργασίας αυτών που τελικά βρήκαν εργασία, ζ) είναι πολύ χαμηλή η αξιοποίηση στην εργασία των γνώσεων που λήφθηκαν από την κατάρτιση και γενικά παρατηρείται πολύ χαμηλή σύνδεση των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης με την απασχόληση. Τέλος για το ίδιο θέμα η έρευνα του Ινστιτούτου Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε. - Α.Δ.Ε.Δ.Υ. στη συνεχιζόμενη κατάρτιση παρατηρεί πως εργασία μετά την κατάρτιση βρήκε μόνο το 1/4 των καταρτισθέντων και από αυτούς μόνο οι μισοί από τους καταρτισθέντες που βρήκαν εργασία απασχολήθηκαν στο αντικείμενο της κατάρτισής τους.

3.2. Συμπεράσματα προγενέστερων ερευνών

Οι απόψεις που διατυπώνονται από τους ερευνητές - συγγραφείς των παραπάνω ερευνητικών μελετών ομαδοποιήθηκαν αναλυτικά στις προηγούμενες παραγράφους και παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα:

Μπελή (2012), Χριστοπούλου (2012).	Σ.Ε.Κ	1. <u>Μη απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων και μη επίτευξη του στόχου της εύρεσης εργασίας μετά την κατάρτιση.</u>
Γραμματικός (2012).	Σ.Ε.Κ	2. <u>Απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επίτευξη του στόχου της εύρεσης εργασίας μετά την κατάρτιση.</u>
Φωτακίδου (2011).	Α.Ε.Κ	3. <u>Στόχος των προγραμμάτων για μεν τους άνδρες τα επαγγέλματα τεχνολογίας ενώ για τις γυναίκες τα επαγγέλματα φροντίδας και υγείας - πρόνοιας.</u>
Δεληβοριά (2007), Μπελή (2012).	Σ.Ε.Κ.	4. <u>Πληροφόρηση για πρόγραμμα από: οδηγούς επαγγελματιών, επαγγελματικές μονογραφίες, ανακοινώσεις τοπικών φορέων, πλοήγηση στο διαδίκτυο.</u>
Καλογεράτου (2010).	Α.Ε.Κ.	5. <u>Πληροφόρηση για πρόγραμμα από: οργανωμένα επιμορφωτικά σεμινάρια εκπαίδευσης ενηλίκων.</u>
Μπελή (2012), Ζιάμπα (2012).	Σ.Ε.Κ.	6. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η ενίσχυση του βιογραφικού.</u>
Μπελή (2012), Ιγνατίου (2009), Μέλλιος (2010), Γραμματικός (2012), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Σ.Ε.Κ.	7. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η βελτίωση γνώσεων.</u>
Γραμματικός (2012), , Μπελή (2012),	Σ.Ε.Κ.	8. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η εύρεση εργασίας.</u>

Σαρακατσιάνου (2011), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), Καλογεράτου (2010), Καίσαρη (2009).	A.E.K	
Ιγνατίου (2009), Παπαϊωάννου (2007).	Σ.Ε.Κ.	9. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η πρακτική άσκηση.</u>
Μέλλιος (2010).	Σ.Ε.Κ.	10. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η πιστοποίηση.</u>
Ζιάμπα (2012), Μπελή (2012), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Σ.Ε.Κ.	11. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.</u>
Μέλλιος (2010), Ιγνατίου (2009), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Σ.Ε.Κ.	12. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η εξειδίκευση.</u>
Σαρρή (2010), Καίσαρη (2009), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	A.E.K. Σ.Ε.Κ.	13. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η επαγγελματική ανέλιξη.</u>
Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), Ιγνατίου (2009), Ζιάμπα (2012),	Σ.Ε.Κ.	14. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης: η επιδότηση.</u>

Σαρακατσιάνου (2011), Παπαϊωάννου (2007).		
Παπαϊωάννου (2007), Ιγνατίου (2009), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Σ.Ε.Κ.	15. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> : η απόκτηση περισσότερων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων.
Σαρρή (2010), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Α.Ε.Κ. Σ.Ε.Κ.	16. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> : οι κοινωνικές συναναστροφές.
Σαρακατσιάνου (2011), Παπαϊωάννου (2007).	Σ.Ε.Κ.	17. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> : η αναγνώριση από την οικογένεια.
Καίσαρη (2009), Σαρακατσιάνου (2011).	Α.Ε.Κ. Σ.Ε.Κ.	18. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> : η προσαρμογή στην αγορά εργασίας.
Παπαϊωάννου (2007).	Σ.Ε.Κ.	19. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> : η αυτοεκτίμηση.
Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).		20. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> : η αύξηση της αμοιβής.
Παπαϊωάννου (2007), Ιγνατίου (2009), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Σ.Ε.Κ.	21. <u>Κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> : η δικτύωση με φορείς, επιχειρήσεις, αγορά εργασίας.
Χριστοπούλου (2012).	Σ.Ε.Κ.	22. <u>Έλλειψη κινήτρων συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης</u> .
Αμασόγλου (2008).	Α.Ε.Κ.	23. <u>Σημαντική η ανάπτυξη των σχέσεων της ομάδας</u> .
Μανατάκης (2005),	Α.Ε.Κ.	24. <u>Υψηλό είναι το ποσοστό των αποφοίτων που</u>

Κασσιώτη (2008), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).		<i>δεν έκανε <u>πρακτική άσκηση</u>.</i>
Μέλλιος (2010), Μανατάκης (2005), Κασσιώτη (2008).	Σ.Ε.Κ. Α.Ε.Κ.	25. Πολύ σημαντική η <u>πιστοποίηση</u> της κατάρτισης.
Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Α.Ε.Κ.	26. Περιορισμένος αριθμός καταρτιζομένων που καταφέρνει, επιθυμεί ή προσπαθεί να αποκτήσει την ανάλογη <u>πιστοποίηση</u> .
Σκούτερη (2007), Αμασόγλου (2008), Κασσιώτη (2008).	Α.Ε.Κ.	<u>Βελτίωση της ποιότητας της Α.Ε.Κ. μέσω:</u> χρήσης ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών, αξιοποίησης του κομβικού ρόλου εκπαιδευτή, της πρακτικής άσκησης και της ορθής επιλογής των ειδικοτήτων.
Δεληβοριά (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), Σκούτερη (2007), Κασσιώτη (2008), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Σ.Ε.Κ. Α.Ε.Κ.	<u>Οι κυριότεροι τρόποι εύρεσης εργασίας είναι:</u> οι κοινωνικές επαφές, οι γνωριμίες και οι διασυνδέσεις.
Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), Δεληβοριά (2007).	Σ.Ε.Κ.	27. <u>Οι κυριότεροι τρόποι εύρεσης εργασίας είναι:</u> ο Ο.Α.Ε.Δ., η αναζήτηση στις εφημερίδες και στα ηλεκτρονικά μέσα, το Α.Σ.Ε.Π., τα Ιδιωτικά Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας, οι επαγγελματικοί σύλλογοι, τα σωματεία, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, η αποστολή βιογραφικών και τα προγράμματα κατάρτισης.
Δεληβοριά (2007).	Σ.Ε.Κ.	28. <u>Οι λόγοι μη εύρεσης εργασίας είναι:</u> η

		<p>έλλειψη αυτοπεποίθησης, η ανασφάλεια, η απογοήτευση, η μη ικανότητα για αναζήτηση εναλλακτικών, οι απαιτήσεις των εργοδοτών, η πίεση που δέχονται από τρίτους, η ανεργία, ο ανταγωνισμός, η συνεχής προσπάθεια για απόκτηση πτυχίων. η μη αντιστοίχιση θέσης - προσόντων, οι χαμηλές αμοιβές, η ανασφάλιστη εργασία, το ωράριο, τα εμπόδια επικοινωνίας με τις δημόσιες υπηρεσίες και η συναισθηματική υπερφόρτιση της διαδικασίας της συνέντευξης.</p>
Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	A.E.K. & Σ.Ε.Κ.	29. <u>Οι λόγοι μη εύρεσης εργασίας είναι:</u> 1) η οικονομική κρίση, 2) η έλλειψη γνωριμιών με εργοδότες, 3) η ανεπάρκεια των δημόσιων φορέων για υποστήριξη της απασχόλησης, 4) η έλλειψη επαρκών δικτύων με κόμματα, πολιτικούς, 5) η έλλειψη εργασιακής εμπειρίας, 6) η μη ζήτηση της ειδικότητας, 7) η έλλειψη προσανατολισμού, 8) το πρόγραμμα κατάρτισης και 9) η μη αναζήτηση εργασίας.
Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), Σαρακατσιάνου (2011).	A.E.K. & Σ.Ε.Κ. Σ.Ε.Κ.	30. <u>Οι λόγοι μη εύρεσης εργασίας είναι:</u> 1) η μεγάλη ηλικία, 2) η ελλιπής κατάρτιση, 3) η οικογενειακή κατάσταση και 4) το φύλο.
Σκούτερη (2007).	A.E.K.	31. <u>Διασύνδεση απασχόλησης με κατάρτιση σε μεγάλο βαθμό.</u>
Μανατάκης (2005).	A.E.K.	32. <u>Διασύνδεση απασχόλησης με κατάρτιση σε μεγάλο βαθμό σύμφωνα με τους μισούς ερωτηθέντες.</u>
Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής	A.E.K. &	33. <u>Διασύνδεση απασχόλησης με κατάρτιση σε μικρό βαθμό διότι:</u> 1) υπάρχει σύγχυση

Γ.Σ.Ε.Ε. (2013).	Σ.Ε.Κ.	<p>μεταξύ φορέων, 2) δεν υπάρχει επαφή καταρτιζομένων - εταιρειών, 3) ο ΟΑΕΔ προσφέρει εργασίες με χαμηλές αμοιβές και χαμηλών προσόντων, 4) υπάρχει έλλειψη γραφείων εύρεσης εργασίας στις δομές Α.Ε.Κ. και Σ.Ε.Κ., 5) είναι χαμηλή η πρόσβαση - απορρόφηση των αποφοίτων, 6) είναι χαμηλή η σχέση / συνάφεια του αντικειμένου κατάρτισης και εργασίας, 7) είναι πολύ χαμηλή η διατηρησιμότητα της εργασία και 8) δεν αξιοποιούνται οι γνώσεις της καταρτιζομένων στην εργασία.</p>
<p>Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε. - Α.Δ.Ε.Δ.Υ. (2003).</p>	Σ.Ε.Κ.	<p><u>Διασύνδεση απασχόλησης με κατάρτιση σε μικρό βαθμό καθώς:</u> εργασία μετά την κατάρτιση βρήκε μόλις 1/4 των καταρτισθέντων και από αυτούς μόνο οι μισοί βρήκαν εργασία στο αντικείμενο της κατάρτισής τους.</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4.1. Ερευνητική διαδικασία

Η ερευνητική διαδικασία άρχισε με τον καθορισμό του ερευνητικού σκοπού, ο οποίος είναι: η διασύνδεση μεταξύ ανεργίας και κατάρτισης (αρχικής και συνεχιζόμενης) στο νομό Αρκαδίας. Στη συνέχεια ορίστηκε το δείγμα της έρευνας οι καταρτιζόμενοι στα Κ.Ε.Κ. και Ι.Ε.Κ. της Αρκαδίας. Έπειτα επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο για τη συλλογή των δεδομένων, το οποίο περιέλαβε έξι δημογραφικές ερωτήσεις, πέντε γενικές ερωτήσεις και δεκαπέντε κύριες ερωτήσεις. Στη συνέχεια έλαβε χώρα η δοκιμαστική διανομή ερωτηματολογίων (πιλοτική έρευνα) σε επτά καταρτιζόμενους στην οποία διαπιστώθηκαν και διορθώθηκαν κάποιες ερωτήσεις και συμπληρώθηκαν ορισμένες επιλογές απαντήσεων. Ύστερα διανεμήθηκαν προσωπικά στους εκπαιδευόμενους, τα ερωτηματολόγια προκειμένου να αποφευχθούν τα αναπάντητα φύλλα. Ακολούθως συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν τα δεδομένα με τη βοήθεια του στατιστικού προγράμματος SPSS. Για το ζήτημα αυτό επισημαίνει ο Βαμβούκας (2007): «πως η χρήση στατιστικών μεθόδων και τεχνικών είναι απαραίτητη κατά την επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων διότι επιτρέπουν τη μελέτη πολλών μεταβλητών, την περιγραφή πληροφοριών μέσω της πινακογραφικής απεικόνισης και της γραφικής παράστασης των δεδομένων τους και την εξαγωγή συμπερασμάτων». Στη συνέχεια, συντάχθηκε το ερευνητικό πόρισμα της μελέτης, τα αποτελέσματα του οποίου συσχετίστηκαν με τα ευρήματα προγενέστερων εργασιών. Τέλος, διατυπώθηκαν ορισμένες προεκτάσεις της ερευνητικής μελέτης και κάποιες ενδεικτικές προτάσεις.

4.2. Ερευνητική μέθοδος: Ποσοτική

Ανάμεσα στις προσφερόμενες επιστημονικά ερευνητικές μεθόδους επιλέχθηκε τελικώς η ποσοτική για την παρούσα ερευνητική εργασία. Η επιλογή αυτή πραγματοποιήθηκε καθόσον η ποσοτική μέθοδος είναι μία μέθοδος συλλογής δεδομένων όπου σκοπός της είναι η συλλογή πληροφοριών, οι οποίες μπορούν να ποσοτικοποιηθούν, να μετρηθούν ποσοτικά και διότι προσφέρει:

- Αντικειμενικότητα και δυνατότητα επανελέγχου των αποτελεσμάτων μέσω της επαναληψιμότητας των διαδικασιών.

- Συστηματικότητα και αυστηρότητα κατά τη συλλογή των δεδομένων, η οποία επιτρέπει την παραγωγή "αντικειμενικών" παρατηρήσεων και περιορίζει ένα βασικό πρόβλημα της παρατήρησης που είναι η εκλεκτική αντίληψη που μπορεί να επιδεικνύουν οι παρατηρητές.
- Αποτελεσματικότητα παρέχοντας επαρκή δεδομένα σε σχετικά σύντομη χρονική περίοδο (Ανδρούσου και Πετρογιάννης, 2008, σ. 64 - 65).

4.3. Μέθοδος συλλογής δεδομένων: Επισκόπηση

Μία εκ των μεθόδων συλλογής των δεδομένων είναι η επισκόπηση. Η μέθοδος αυτή αποτελεί μία κατεξοχήν στρατηγική επιλογή η οποία χρησιμοποιείται από τους ερευνητές της ποσοτικής έρευνας. Το κύριο χαρακτηριστικό της μεθόδου αυτής είναι ότι προϋποθέτει την επιλογή ενός σχετικά μεγάλου αριθμού περιπτώσεων από τις οποίες συλλέγονται και αναλύονται δεδομένα και πληροφορίες (Bird, Hammersley, Gomm & Woods, 1999, σ.108). Αν και το βασικό πλεονέκτημα της επισκόπησης είναι πως παρέχει μία σταθερή βάση για εμπειρική γενίκευση αυτό συχνά δεν επιτυγχάνεται λόγω περιορισμένου χρόνου και περιορισμένων πόρων (Bird, Hammersley, Gomm & Woods, 1999, σ.109).

Έχοντας ως δεδομένα τα προαναφερθέντα επιλέχθηκε η επισκόπηση ως η καταλληλότερη για την πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας διότι: α) ταιριάζει σύμφωνα με τις αρχές της ποσοτικής έρευνας και β) αξιοποιεί τα ερευνητικά ευρήματα για την εξαγωγή χρήσιμων πορισμάτων.

4.4. Μέθοδος δειγματοληψίας: Στρωματοποιημένη

Η επιλογή της μεθόδου δειγματοληψίας έγινε γνωρίζοντας ότι: α) ο αριθμός των καταρτιζομένων σε Κ.Ε.Κ. και Ι.Ε.Κ. είναι σχετικά ευρύς και συχνά ανομοιογενής, β) διενεργείται ποσοτική έρευνα, γ) επιδιώκεται η αντιπροσωπευτικότητα του ευρύτερου πληθυσμού. ώστε να υπάρχουν γενικεύσεις και δ) η επιλογή θα γίνει με τυχαίο τρόπο. Έχοντας ως δεδομένα τα παραπάνω στοιχεία και γνωρίζοντας σύμφωνα με τον Jenau (2000): «ότι μία μελέτη πάνω στην επαγγελματική κατάρτιση του ενεργού πληθυσμού απαιτεί ένα δείγμα επιμελώς στρωματοποιημένο», επιλέγεται η στρωματοποιημένη δειγματοληψία για τη διεξαγωγή της παρούσας ερευνητικής μελέτης.

Μια τέτοια δειγματοληψία περιλαμβάνει καταρχήν τη διαίρεση του πληθυσμού σε ομοιογενείς ομάδες, στην καθεμία από τις οποίες περιλαμβάνονται άτομα με παρόμοια χαρακτηριστικά και στη συνέχεια επιλέγεται με τυχαίο, τρόπο το δείγμα μέσα από τις συγκεκριμένες ομάδες, να σημειωθεί ότι το μέγεθος των ομάδων προσδιορίζεται ανάλογα με την κρίση του ερευνητή. Το τυχαία στρωματοποιημένο δείγμα είναι επομένως ένα χρήσιμο «μίγμα» τυχαιοποίησης και κατηγοριοποίησης και ως εκ τούτου, καθιστά εφικτή την διεξαγωγή μιας ποσοτικής ποιοτικής έρευνας κατά την οποία θα αξιοποιηθούν τα αναλυτικά και τα συμπερασματικά στατιστικά μεγέθη (Cohen, Manion, & Morrison, 2008, σ.167).

4.5. Πεδίο της έρευνας

Το πεδίο της παρούσας έρευνας είναι τα Κ.Ε.Κ. και τα Ι.Ε.Κ της Αρκαδίας και επιλέχθηκε λόγω: α) εύκολης προσέγγισης του δείγματος και β) ποικιλίας του δείγματος που είναι οι καταρτιζόμενοι στα Ι.Ε.Κ. και στα Κ.Ε.Κ., της Αρκαδίας. Πρέπει να σημειωθεί εδώ πως πρόκειται για ένα νομό με ιδιαιτερότητες καθώς η Τρίπολη είναι μία αστική, ορεινή και αγροτική περιοχή, η Μεγαλόπολη είναι μία ημιαστική και βιομηχανική περιοχή, η Κυνουρία είναι μία παραλιακή, αγροτική και τουριστική περιοχή και η Γορτυνία είναι μία ορεινή, κτηνοτροφική και τουριστική περιοχή. Επίσης το δείγμα της έρευνας, αυτό αποτελείται από εκπαιδευόμενους, κάθε φύλου και ηλικίας, με διαφορετικό μορφωτικό επίπεδο και διαφορετική οικογενειακή, οικονομική και επαγγελματική κατάσταση. Συνεπώς με βάση τα παραπάνω αναμένεται οι απαντήσεις ενός τέτοιου δείγματος καταρτιζομένων να παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

4.6. Μέσο συλλογής δεδομένων: Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο γενικά είναι ένα σύνολο γραπτών ερωτήσεων, σχετικών με ένα πρόβλημα, τις οποίες ο ερευνητής απευθύνει ομοιόμορφα στα υποκείμενα του δείγματος με σκοπό να συγκεντρώσει τις αναγκαίες ερευνητικές πληροφορίες. Πρόκειται δηλαδή για ένα όργανο έρευνας, με το οποίο συγκεντρώνονται έμμεσα πολλές και διάφορες πληροφορίες. Οι ερωτήσεις αναφέρονται στις γνώσεις, στις γνώμες, στις προτιμήσεις, στα ενδιαφέροντα, στα συναισθήματα, στις προσδοκίες, στις στάσεις, στις αξίες και γενικά στα χαρακτηριστικά όλων των όψεων της

προσωπικότητας του ατόμου και στη συμπεριφορά του σε προκαθορισμένες καταστάσεις (Βαμβούκας, 2007, σ.246).

Ειδικότερα το παρόν ερωτηματολόγιο είναι εργαλείο συλλογής δεδομένων που δόθηκε προσωπικά στο δείγμα της έρευνας. Αυτό έγινε κατόπιν συναίνεσης και προσυνηνότητας με τους υπεύθυνους των δομών και με το δείγμα των ερωτηθέντων. Το ερωτηματολόγιο περιείχε κυρίως ερωτήσεις κλειστού τύπου αλλά και δύο ανοικτές. Από αυτές οι έξι πρώτες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου περιέχουν απαντήσεις κλειστού τύπου, είναι δημογραφικές και καταγράφουν τα χαρακτηριστικά που έχει το δείγμα, οι επόμενες πέντε είναι γενικές ερωτήσεις και οι υπόλοιπες δεκαπέντε είναι οι κύριες ερωτήσεις του ερευνητικού εργαλείου.

Οι ερωτήσεις του κλειστού τύπου μετρούνται σύμφωνα με την κλίμακα Likert και προτιμήθηκαν να είναι αυτού του είδους καθώς συγκεντρώνουν πλεονεκτήματα όπως: α) η προετοιμασία αυτού του είδους κλίμακας δεν είναι πολύπλοκη και χρονοβόρα και β) το υπάρχον χάσμα μεταξύ των κριτών και του ερευνώμενου πληθυσμού δε μπορεί να είναι πολύ μεγάλο (Jevau, 2000, σ.204 - 205).

Οι κλειστές ερωτήσεις του παρόντος ερωτηματολογίου είναι της μορφής:

- «Καθόλου», «Ελάχιστα», «Μέτρια», «Πολύ Καλά» και «Άριστα».
- «Καμία φορά», «Μία φορά», «Δύο φορές», «Τρεις φορές» και «Πάνω από τρεις φορές».
- «Καθόλου», «Σε μικρό βαθμό», «Σε μέτριο βαθμό», «Σε μεγάλο βαθμό» και «Σε απόλυτο βαθμό».
- «Καθόλου», «Λίγο», «Αρκετά», «Πολύ» και «Πάρα πολύ».
- «Καθόλου», «Λίγο», «Μέτρια», «Πολύ» και «Πάρα πολύ».

Υπάρχουν όμως και κάποιες κλειστού τύπου ερωτήσεις με απαντήσεις όπως:

- «Από ανακοινώσεις», «Από εφημερίδα», «Από γνωστούς», «Από το διαδίκτυο» και «Από ραδιόφωνο ή τηλεόραση».
- «Η ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας», «Η γνωριμία με νέους ανθρώπους», «Η βελτίωση γνώσεων και προσόντων», «Η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου», «Η πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση» και «Η χρηματική αποζημίωση».
- «Δεν αναζητώ», «0 - 3 μήνες», «3 - 6 μήνες», «6 μήνες», «ως 1 χρόνο» και «Περισσότερο από 1 χρόνο».

- «Οι αγγελίες των εφημερίδων», «Οι προκηρύξεις», «Το διαδίκτυο», «Ο κοινωνικός περίγυρος», «Η συμμετοχή σε διαγωνισμούς», «Η διανομή βιογραφικού σε εργοδότες» και «ο ΟΑΕΔ».
- «Οι αυξημένες απαιτήσεις σε προσόντα», «Λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων», «Η έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων», «Η οικονομική κρίση», «Η έλλειψη γνωριμιών», «Η έλλειψη επαγγελματικής προϋπηρεσίας» και «Η ηλικία».
- «Αρχικής (ΙΕΚ)» και «Συνεχιζόμενης (ΚΕΚ)».
- «Ναι» και «Όχι».

4.7. Αξιοπιστία ερευνητικού εργαλείου

Η αξιοπιστία της μέτρησης αφορά τη σταθερότητα του αποτελέσματος σε επαναληπτικές μετρήσεις υπό παρόμοιες συνθήκες. Γενικώς, ένα εργαλείο μέτρησης είναι αξιόπιστο, εφόσον τα αποτελέσματα είναι σταθερά σε επαναληπτικούς ελέγχους. Πέρα από το στοιχείο της σταθερότητας, η αξιοπιστία αξιολογείται και με βάση την ισοδυναμία που επιδεικνύουν οι θέσεις των ερωτώμενων σε διαφορετικά εργαλεία μέτρησης του υπό έρευνα χαρακτηριστικού, καθώς και με την ομοιογένεια των απαντήσεων τους σε διαφορετικές ερωτήσεις/μονάδες της ίδιας κλίμακας μέτρησης. Ανεξάρτητα από τη μέθοδο που εφαρμόζεται και το στοιχείο στο οποίο επικεντρώνεται, ο έλεγχος της αξιοπιστίας στηρίζεται, στη στατιστική συσχέτιση διαφορετικών σειρών αποτελεσμάτων, είτε αυτά προέρχονται από το ίδιο εργαλείο μέτρησης σε διαφορετικές χρονικές στιγμές είτε από διαφορετικά εργαλεία μέτρησης του ίδιου χαρακτηριστικού ή από διαφορετικές μονάδες μέτρησης του ίδιου εργαλείου (Κυριαζή, 2009, σ. 89 - 90).

Για την εξασφάλιση ενός αξιόπιστου εργαλείου συλλογής δεδομένων πραγματοποιήθηκαν τα παρακάτω: α) το περιεχόμενο των ερωτήσεων ήταν απλό και κατανοητό, β) απαντήθηκαν με πληρότητα κάποιες μικρές ασάφειες, γ) οι ερωτήσεις ήταν καλά ιεραρχημένες και γ) έγινε σύγκριση παλαιών και νέων πορισμάτων.

4.8. Εγκυρότητα ερευνητικού εργαλείου

Οποιαδήποτε διαδικασία συλλογής δεδομένων κι αν ακολουθείται, θα πρέπει πάντα να ελέγχεται από την οπτική και της εγκυρότητας. Η εγκυρότητα έχει οριστεί ως η αλήθεια που σχετίζεται με την έκταση στην οποία μια εκτίμηση, μια άποψη

αντιπροσωπεύει με ακρίβεια τα κοινωνικά φαινόμενα στα οποία αναφέρεται και προσπαθεί να περιγράψει. Αναλυτικότερα, ο έλεγχος της εγκυρότητας σχετίζεται με την έκταση στην οποία μια ερευνητική διαδικασία παράγει παρόμοια αποτελέσματα, αν επαναληφθεί κάτω από τις ίδιες συνθήκες (Σταμέλος, Δακοπούλου, 2007, σ. 249 - 250).

Κατά τον έλεγχο της εγκυρότητας του ερωτηματολογίου προέκυψαν τα ακόλουθα: α) στα ερωτηματολόγια που συλλέχθηκαν η μεγάλη πλειονότητα του δείγματος απάντησε ολοκληρωμένα, β) οι απαντήσεις των καταρτιζομένων χαρακτηρίζονται ως αντικειμενικές επειδή αυτές καταγράφηκαν ανώνυμα και γ) οι απαντήσεις του δείγματος ήταν σαφείς διότι κλήθηκαν να απαντήσουν σε κλειστά ερωτήματα.

4.9. Περιορισμοί της έρευνας

Οι κυριότεροι περιορισμοί που εμφανίστηκαν στην παρούσα έρευνα ήταν: α) η επιλογή του αριθμού του δείγματος. Βέβαια ορίζοντας ως περιοχή έρευνας το νομό Αρκαδίας που είναι συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή αυτό ξεπεράστηκε, β) το κόστος διεξαγωγής της έρευνας που αφορούσε κυρίως δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες τηλεφωνικών συνομιλιών και αγορά βιβλίων, γ) ο απαιτούμενος αυξημένος χρόνος για τη διεξαγωγή καθώς και τη συγγραφή της έρευνας. Αυτό διευθετήθηκε με την κατάρτιση οργανωμένου σχεδίου βημάτων και εργασιών δ) η φύση του δείγματος με τις τόσες διαφορές μεταξύ τους. Το ζήτημα αυτό λύθηκε επιλέγοντας όσο το δυνατό μεγαλύτερο και αντιπροσωπευτικότερο δείγμα και διαλέγοντας και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία που προσφέρουν η ποσοτική μέθοδος και η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων.

4.10. Πιλοτική έρευνα

Η δοκιμαστική έρευνα ή αλλιώς έρευνα - πιλότος αποτελεί ένα στάδιο ιδιαίτερα σημαντικό και απαραίτητο, δεδομένου ότι σε αυτό ελέγχονται και τα ερευνητικά εργαλεία και οι ερευνητικές διαδικασίες (Σταμέλος, Γ., Δακοπούλου, Αθ. 2007). Πιο συγκεκριμένα στην παρούσα μελέτη το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε επτά καταρτιζόμενους με στόχο να εξακριβωθεί αν: α) το ερωτηματολόγιο είναι σαφές και εύκολο στη συμπλήρωση, β) απαιτούνται κάποιες προσθήκες ή κάποιες αλλαγές και γ) τη γενική εικόνα που αποκόμισαν οι ερωτώμενοι.

Αφού λοιπόν διενεργήθηκε η πιλοτική έρευνα προέκυψαν τα εξής συμπεράσματα: α) οι εκπαιδευόμενοι συμπλήρωσαν σύντομα και εύκολα τις ερωτήσεις και β) κάποιες επιλογές απαντήσεων αυξήθηκαν, πιο συγκεκριμένα στην ένατη ερώτηση που αφορούσε το κίνητρο για την παρακολούθηση του προγράμματος κατάρτισης δόθηκε η επιλογή: «η χρηματική αποζημίωση», ενώ στη δέκατη ένατη ερώτηση ως δυσκολία εύρεσης εργασίας προσφέρθηκε η επιλογή: «η ηλικία».

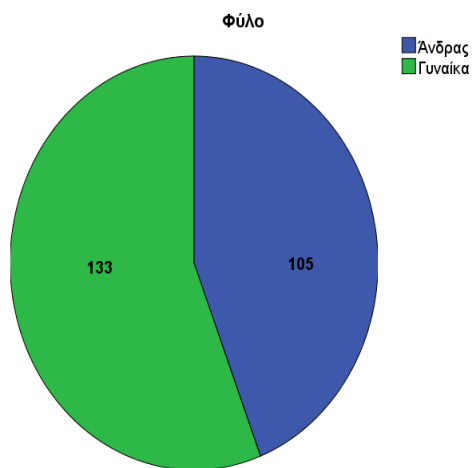
4.11. Διαδικασία συλλογής δεδομένων των ερωτηματολογίων

Για τη διευκόλυνση της διαδικασίας συλλογής των δεδομένων ληφθήκαν τα εξής μέτρα. Καταρχήν διανεμήθηκε μαζί με το ερωτηματολόγιο μία συνοδευτική επιστολή που απευθυνόταν στο δείγμα της έρευνας και μέσω της οποίας δόθηκαν οι κατάλληλες επεξηγήσεις για την ταυτότητα του ερευνητή και για το αντικείμενο της έρευνας. Επίσης τα ερωτηματολόγια μοιράσθηκαν με ευθύνη του ερευνητή, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν τα μη απαντημένα ερωτηματολόγια. Τέλος αποσαφηνίστηκαν ορισμένα ζητήματα σχετικά με τους σκοπούς της έρευνας.

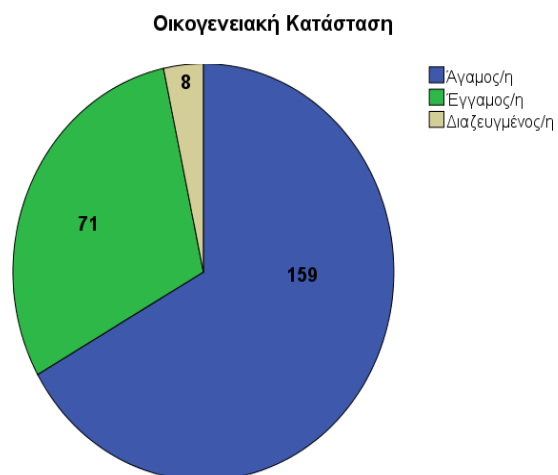
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο - ΑΝΑΛΥΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

5.1. Αναλυτική περιγραφή του δείγματος της ποσοτικής έρευνας

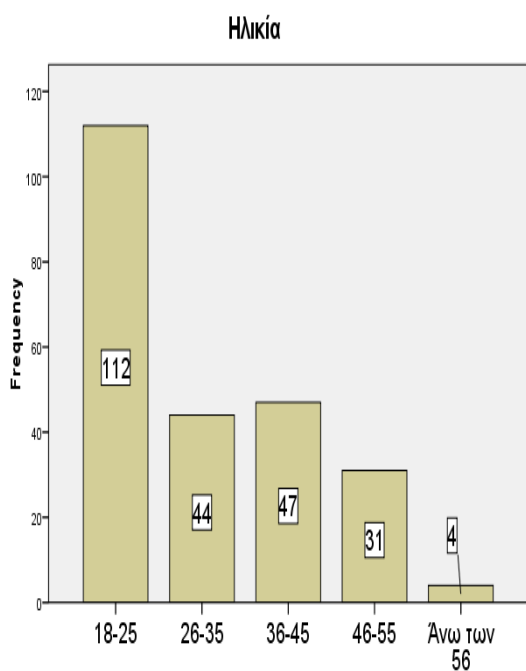
Κάθε ποσοτική μελέτη, απαιτεί χρήση στατιστικών διαδικασιών και μ' ένα επίπεδο δεξιοτήτων και προγραμμάτων σχετικά με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, όπως το Στατιστικό Πακέτο Κοινωνικών Επιστημών SPSS (Bell, 1997, σ.189). Άρα για αυτό το λόγο και η επεξεργασία των δεδομένων στην παρούσα έρευνα έγινε με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS, αξιοποιώντας τις τυποποιημένες απαντήσεις κλειστού τύπου της πενταβάθμιας κλίμακας likert. Έτσι, με βάση τις πρώτες έξι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου που είναι δημογραφικού χαρακτήρα εξάγονται τα εξής δεδομένα. Καταρχήν, στην έρευνα έλαβαν μέρος διακόσιοι τριάντα οκτώ καταρτιζόμενοι προερχόμενοι από όλες τις περιοχές του νομού Αρκαδίας δηλαδή: Τρίπολη, Μεγαλόπολη, Κυνουρία και Γορτυνία, εκ των οποίων οι 105 ήταν άνδρες και οι 133 γυναίκες (Γράφημα 1). Από αυτούς οι 151 ήταν άγαμοι, οι 71 έγγαμοι και οι 8 διαζευγμένοι (Γράφημα 2). Επίσης η ηλικία των εκπαιδευομένων ήταν: 18-25 χρόνων οι 112, 26 - 35 ετών οι 44, 36 - 45 χρόνων οι 47, 46 - 55 ετών οι 31 και άνω των 56 χρόνων οι 4 (Ραβδόγραμμα 1). Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων προέκυψε πως: Απόφοιτοι Δημοτικού ήταν οι 8, Απόφοιτοι Γυμνασίου οι 19, Απόφοιτοι Λυκείου οι 112, Απόφοιτοι Ι.Ε.Κ. οι 45, Απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. οι 26 και Απόφοιτοι Α.Ε.Ι. οι 28 (Ραβδόγραμμα 2). Η επαγγελματική κατάσταση του δείγματος ήταν: Άνεργοι οι 167, Μισθωτοί οι 37, Ελεύθεροι Επαγγελματίες οι 30, Οικιακά οι 3, ενώ ένας ερωτώμενος δεν απάντησε (Ραβδόγραμμα 3). Τέλος σε σχέση με την οικονομική τους κατάσταση οι καταρτιζόμενοι ανέφεραν ως ετήσιο εισόδημα σε ευρώ: ως 10.000 οι 170, 10.001 - 15.000 οι 22, 15.001 - 20.000 οι 16, 20.001 - 30.000 οι 12, 30.001 - 40.000 οι 4, άνω των 40.001 ο ένας, ενώ 13 δεν έδωσαν απάντηση (Ραβδόγραμμα 4).

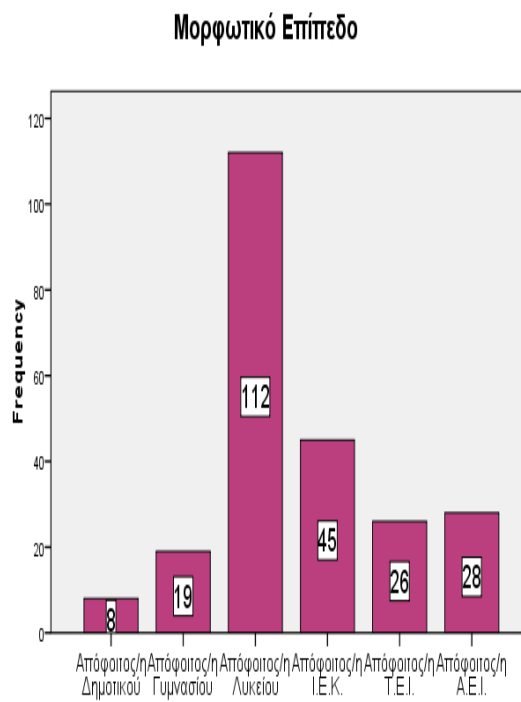
Γράφημα 1

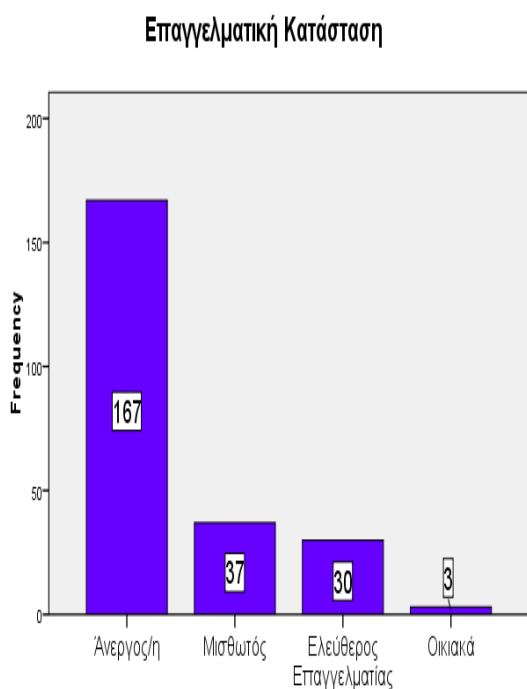
Γράφημα 2

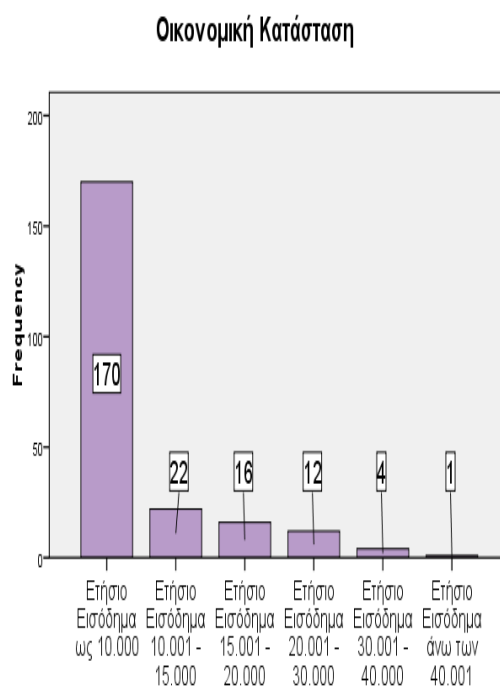
Ραβδόγραμμα 1

Ραβδόγραμμα 2

Ραβδόγραμμα 3

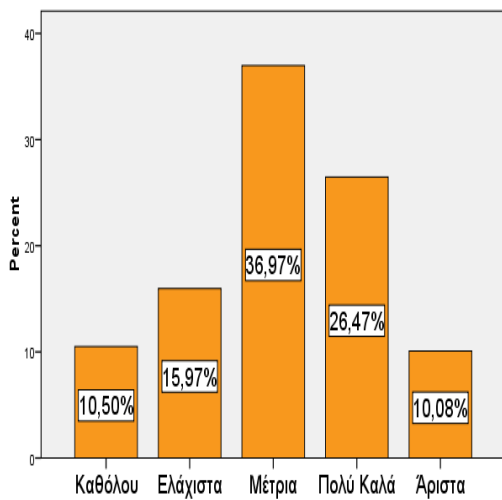
Ραβδόγραμμα 4

5.2. Ανάλυση γενικών ερωτήσεων

Η επεξεργασία των δεδομένων, συνεχίστηκε με τις πέντε ερωτήσεις του δεύτερου μέρους του ερωτηματολογίου που αφορούν γενικές πληροφορίες που καθορίζουν το εκπαιδευτικό προφίλ των ερωτώμενων. Ειδικότερα στις δύο πρώτες ερωτήσεις, τόσο η γνώση ξένων γλωσσών, όσο και η γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή από τους ερωτώμενους κυμαίνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα, καθώς τα ποσοστά αυτών που είναι γνώστες από μέτριο ως πολύ καλό επίπεδο είναι πάνω από 60% (Ραβδογράμματα 5 και 6). Στην τρίτη ερώτηση που διερευνά τυχόν συμμετοχή των καταρτιζόμενων κατά το παρελθόν σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης αυτοί δηλώνουν πως δεν έχουν συμμετάσχει σε ποσοστό 67,23% ενώ μόλις το 19,75% συμμετείχε μόνο μία φορά (Ραβδόγραμμα 7). Δηλαδή η μεγάλη πλειοψηφία συμμετέχει για πρώτη φορά σε πρόγραμμα κατάρτισης. Επίσης προκύπτει πως η πλειοψηφία του δείγματος προέρχεται από τη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς 200 ερωτηθέντες φοιτούν σε Κ.Ε.Κ. και μόλις 38 σε Ι.Ε.Κ. (Γράφημα 3). Αυτό συμφωνεί με το γεγονός πως οι τέσσερις από ειδικότητες στον πίνακα 1 προέρχονται από την

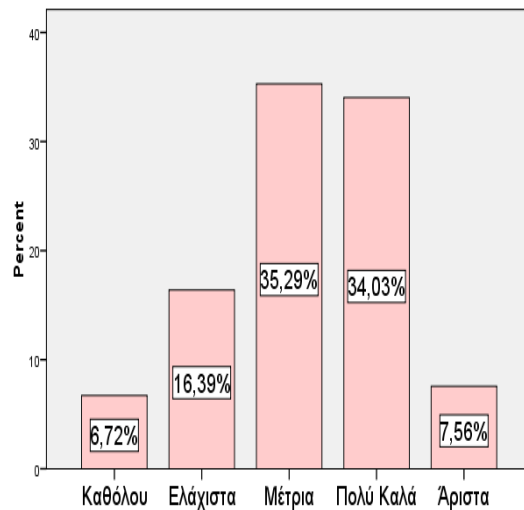
αρχική κατάρτιση και οι υπόλοιπες εννέα από τη συνεχιζόμενη κατάρτιση. Αυτή η διαφορά αιτιολογείται καθώς στην Αρκαδία, όπως και σε άλλους νομούς της περιφέρειας υπάρχει μόνο ένα Ι.Ε.Κ. και πολύ περισσότερα Κ.Ε.Κ..

Γνώση Ξένων Γλωσσών

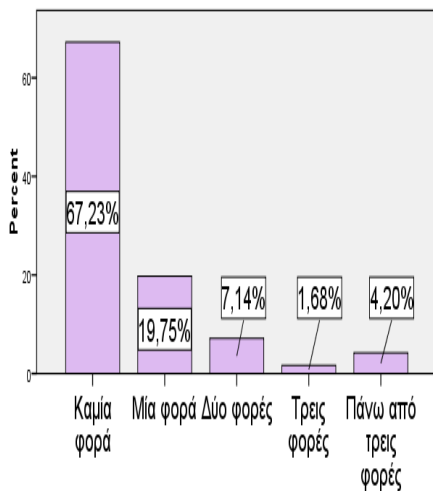
Ραβδόγραμμα 5

Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή

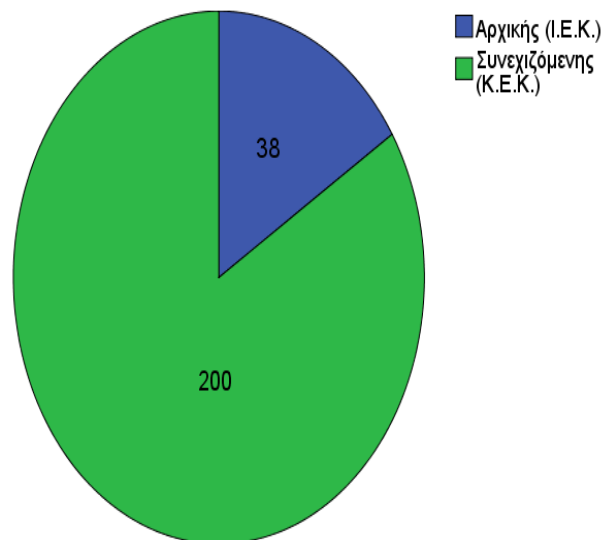
Ραβδόγραμμα 6

Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν

Ραβδόγραμμα 7

Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης

Γράφημα 3

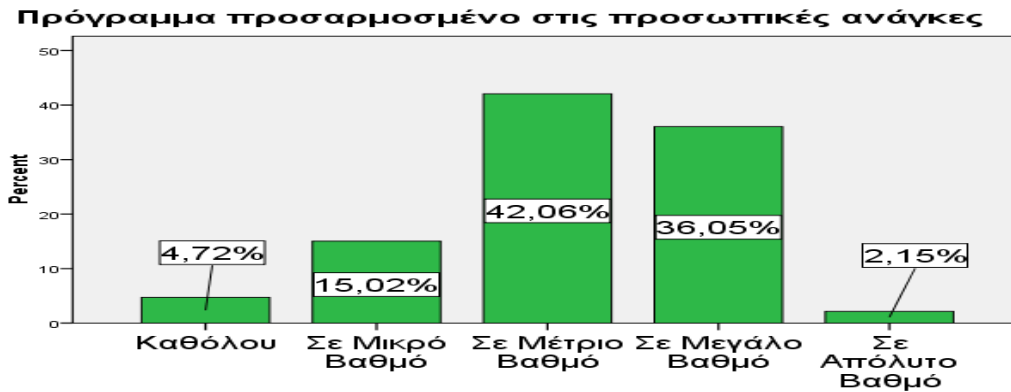
Τίτλος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Νοσηλευτικής Ατόμων με Ψυχικές Παθήσεις	6	2,5	2,5	10,5
	Διαχείριση Εμπορικού Καταστήματος	7	2,9	2,9	67,6
	Ειδικός Δασικής Προστασίας	9	3,8	3,8	8
	Προσχολικής Αγωγής	10	4,2	4,2	4,2
	Τεχνικός Αερίων Καυσίμων	13	5,5	5,5	16
	Εκπαίδευση Υπαλλήλων Καταστημάτων Λιανικού Εμπορίου	15	6,3	6,3	64,7
	Business to Business - Οργάνωση & Λειτουργία Μικρής Επιχείρησης	17	7,1	7,1	50
	Βασικές Αρχές Οργάνωσης Επικοινωνίας Πώλησης στη Σύγχρονη Επιχείρηση	18	7,6	7,6	75,2
	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	20	8,4	8,4	58,4
	Υπάλληλοι Γραφείου	21	8,8	8,8	84
	Βασικές δεξιότητες χρήσης Τ.Π.Ε.	31	13	13	29
	Πρόγραμμα Συμβουλευτικής & Επανακατάρτισης Αnéργων "Δεύτερη Ευκαιρία"	33	13,9	13,9	42,9
	Τεχνικές Πωλήσεων	38	16	16	100
	Total	238	100	100	

Πίνακας 1

5.3. Ανάλυση κύριων ερωτήσεων

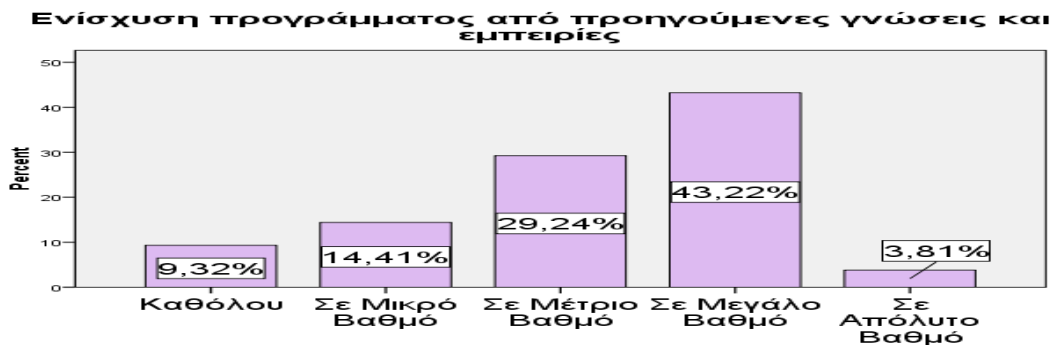
Η ανάλυση των δεδομένων του ερωτηματολογίου συνεχίστηκε με τη μελέτη των δεκαπέντε κύριων ερωτήσεων και τα συμπεράσματα που εξήχθησαν ανά ερώτημα είναι τα εξής:

1) Στην 1^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι απάντησαν πως το πρόγραμμα είναι προσαρμοσμένο στις προσωπικές τους ανάγκες: «Σε Απόλυτο Βαθμό», σε ποσοστό 2,15%, «Σε Μεγάλο Βαθμό», σε ποσοστό 36,05%, «Σε Μέτριο Βαθμό», σε ποσοστό 42,06%, «Σε Μικρό Βαθμό», σε ποσοστό 15,02% και «Καθόλου», σε ποσοστό: 4,72%, ενώ 5 ερωτώμενοι δεν απάντησαν στο ερώτημα. Συνεπώς καταδεικνύεται πως το πρόγραμμα είναι προσαρμοσμένο στις προσωπικές ανάγκες των εκπαιδευομένων [Ραβδόγραμμα 8 & (Πίνακας 2 - Παράρτημα 3^ο)].

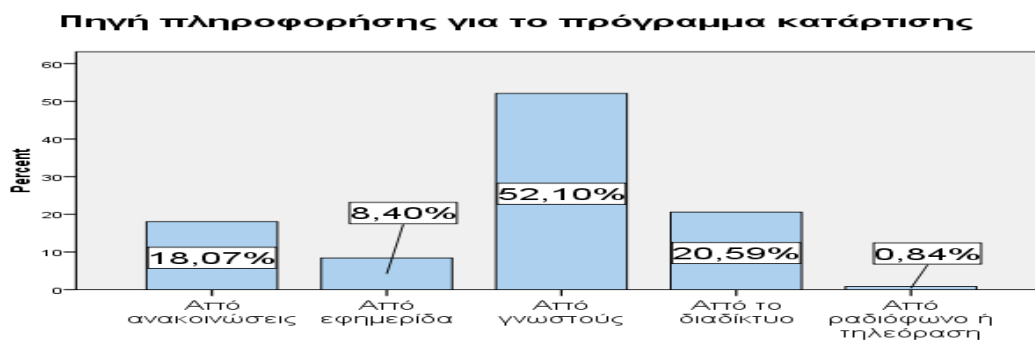
Ραβδόγραμμα 8

2) Στη 2^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι απάντησαν πως προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες ενίσχυσαν την παρακολούθηση του προγράμματος κατάρτισης: «Σε Απόλυτο Βαθμό», σε ποσοστό 3,81%, «Σε Μεγάλο Βαθμό», σε ποσοστό 43,22%, «Σε Μέτριο Βαθμό», σε ποσοστό 29,24%, «Σε Μικρό Βαθμό», σε ποσοστό 14,41% και «Καθόλου», σε ποσοστό: 9,32%, ενώ 2 ερωτώμενοι δεν απάντησαν στο ερώτημα. Συνεπώς αποδεικνύεται πως πράγματι προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες ενίσχυσαν την παρακολούθηση του παρόντος προγράμματος κατάρτισης. [Ραβδόγραμμα 9 & (Πίνακας 3- Παράρτημα 3^ο)].

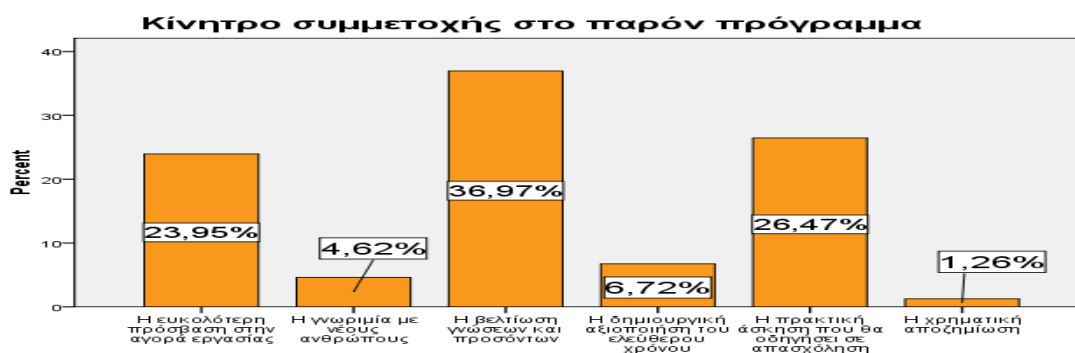
Ραβδόγραμμα 9

3) Στην 3^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι απάντησαν πως πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα κατάρτισης ήταν: «Οι γνωστοί», σε ποσοστό 52,10%, «Το διαδίκτυο», σε ποσοστό 20,59%, «Οι ανακοινώσεις», σε ποσοστό 18,07%, και «Η εφημερίδα», σε ποσοστό 8,40%, και «Το ραδιόφωνο ή η τηλεόραση», σε ποσοστό 0,84%. Συνεπώς καταδεικνύεται πως η πλειονότητα των ερωτηθέντων πληροφορήθηκε για τη διεξαγωγή του προγράμματος διαμέσου γνωστών και οι υπόλοιποι κυρίως από το διαδίκτυο και από ανακοινώσεις [Ραβδόγραμμα 10 & (Πίνακας 4 - Παράρτημα 3^ο)].

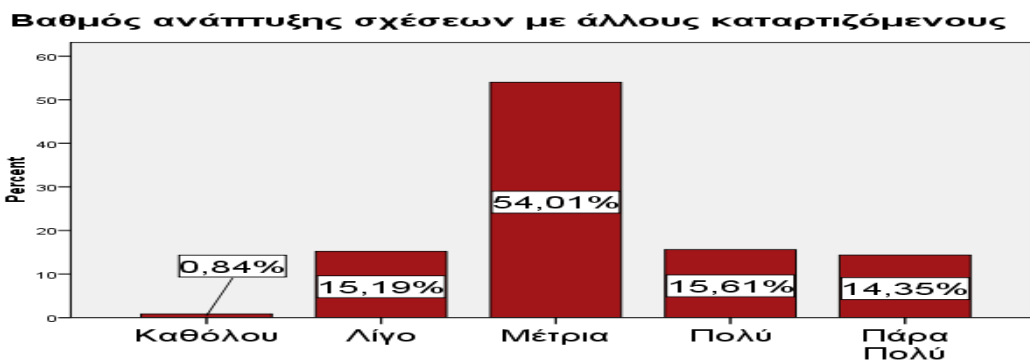
Ραβδόγραμμα 10

4) Στην 4^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι απάντησαν πως το κίνητρο συμμετοχής τους στο πρόγραμμα κατάρτισης ήταν: «Η βελτίωση γνώσεων και προσόντων», σε ποσοστό 36,97%, «Η πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση», σε ποσοστό 26,47%, «Η ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας», σε ποσοστό 23,95%, «Η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου», σε ποσοστό 6,72%, «Η γνωριμία με νέους ανθρώπους», σε ποσοστό 4,62% και «Η χρηματική αποζημίωση» σε ποσοστό 1,26%. Συνεπώς αποδεικνύεται πως περίπου το 1/3 των ερωτηθέντων θεωρεί ως βασικό κίνητρο συμμετοχής στο πρόγραμμα κατάρτισης τη βελτίωση γνώσεων και προσόντων, άλλο 1/3 των ερωτηθέντων την πρακτική άσκηση που μπορεί να οδηγήσει σε απασχόληση και το υπόλοιπο 1/3 των ερωτηθέντων την ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας [Ραβδόγραμμα 11 & (Πίνακας 5 - Παράρτημα 3^ο)].

Ραβδόγραμμα 11

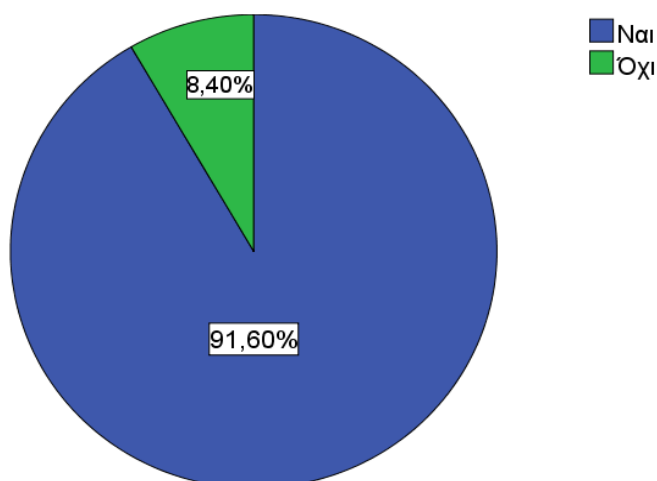
5) Στην 5^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι απάντησαν πως ανέπτυξαν σχέσεις με άλλους καταρτιζόμενους: «Πάρα πολύ», σε ποσοστό 14,35%, «Πολύ», σε ποσοστό 15,61%, «Μέτρια», σε ποσοστό 54,01%, «Λίγο», σε ποσοστό 15,19% και «Καθόλου», σε ποσοστό: 0,84%, ενώ 1 ερωτώμενος δεν απάντησε στο ερώτημα. Συνεπώς καταδεικνύεται πως οι εκπαιδευόμενοι ανέπτυξαν σε ικανοποιητικό βαθμό σχέσεις με τους άλλους καταρτιζόμενους [Ραβδόγραμμα 12 & (Πίνακας 6 - Παράρτημα 3^ο)].

Ραβδόγραμμα 12

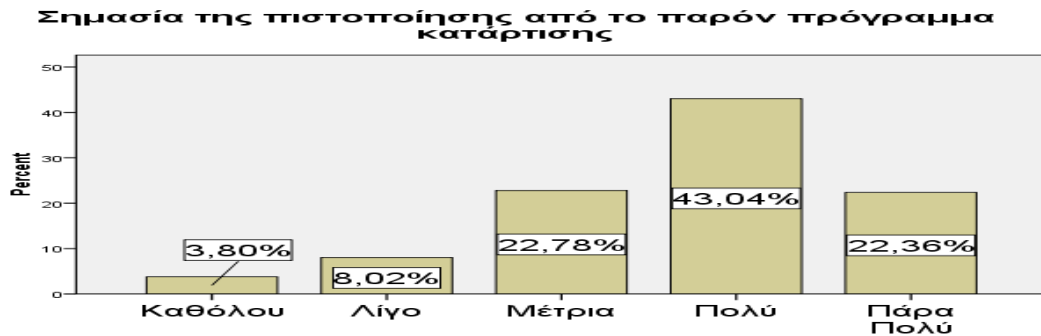
6) Στην 6^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι εξέφρασαν πρόθεση συμμετοχής σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης στο μέλλον σε ποσοστό 91,60%, ενώ μόνο το 8.40% αυτών δεν εξέφρασαν πρόθεση συμμετοχής σε πρόγραμμα κατάρτισης [Ραβδόγραμμα 12 & (Πίνακας 7 - Παράρτημα 3^ο)].

Πρόθεση συμμετοχής σε μελλοντικό πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Γράφημα 4

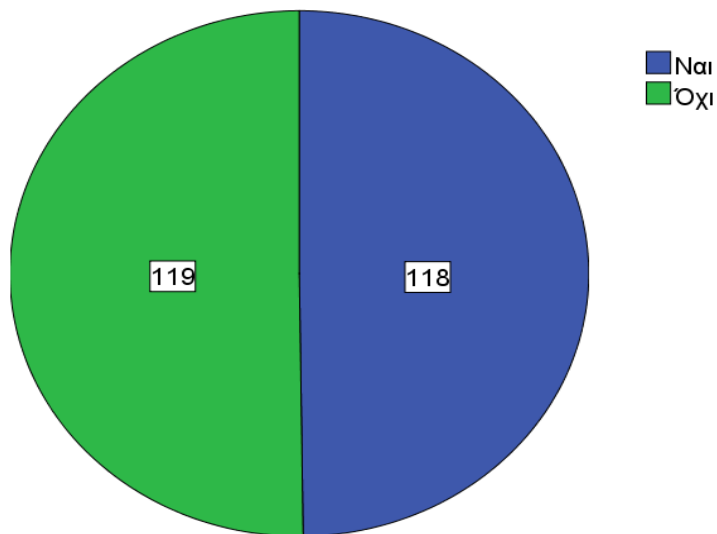
7) Στην 7^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι απάντησαν πως είναι σημαντική η πιστοποίηση του προγράμματος κατάρτισης: «Πάρα πολύ», σε ποσοστό 22,36%, «Πολύ», σε ποσοστό 43,04%, «Μέτρια», σε ποσοστό 22,78%, «Λίγο», σε ποσοστό 8,02% και «Καθόλου», σε ποσοστό: 3,80%, ενώ 1 ερωτώμενος δεν απάντησε στο ερώτημα. Συνεπώς αποδεικνύεται πως οι εκπαιδευόμενοι θεωρούν σε μεγάλο ποσοστό πως είναι σπουδαία η πιστοποίηση του προγράμματος κατάρτισης [Ραβδόγραμμα 13 & (Πίνακας 8 - Παράρτημα 3^ο)].

Ραβδόγραμμα 13

8) Στην 8^η ερώτηση μόνο οι μισοί καταρτιζόμενοι (118 ερωτηθέντες) εξέφρασαν τη διάθεση για συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα κατάρτισης, σε αντίθεση με τους άλλους μισούς (119 ερωτηθέντες) που δεν έχουν πρόθεση να συμμετάσχουν σε πρόγραμμα κατάρτισης [Ραβδόγραμμα 12 & (Πίνακας 9 - Παράρτημα 3^ο)].

Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα κατάρτισης

Γράφημα 5

9) Στην 9^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι θεωρούν πως η βελτίωση του προγράμματος κατάρτισης επιτυγχάνεται με: «μετέπειτα στήριξη για πρόσβαση στην απασχόληση», σε ποσοστό 47,16%, «παράλληλη πρακτική άσκηση», σε ποσοστό 24,89%, «βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής (σημειώσεις, αίθουσες, εργαστήρια)», σε ποσοστό 13,97%, «μία πιο σύγχρονη θεματολογία», σε ποσοστό 8,30%, και «καλύτερη συνεργασία με τους εκπαιδευτές», σε ποσοστό 5,68%. Συνεπώς αποδεικνύεται πως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων επιθυμεί ως μέγιστη προτεραιότητα για καλυτέρευση της επαγγελματικής κατάρτισης τη μετέπειτα

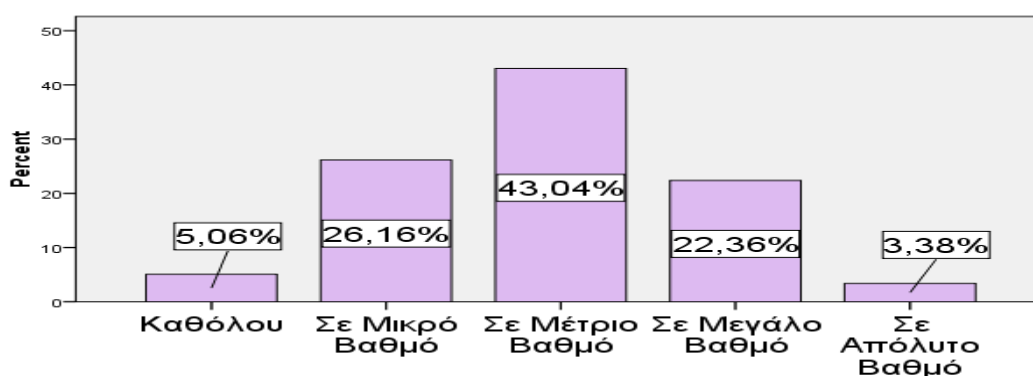
στήριξη τους ώστε να βρουν δουλειά [Ραβδόγραμμα 14 & (Πίνακας 10 - Παράρτημα 3^ο)].

Ραβδόγραμμα 14

10) Στη 10^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι σχετικά με το ζήτημα εάν υπάρχουν εργασίες στον τόπο διαμονής που συσχετίζονται με την κατάρτιση απάντησαν πως υπάρχουν: «Σε Απόλυτο Βαθμό», σε ποσοστό 3,38%, «Σε Μεγάλο Βαθμό», σε ποσοστό 22,36%, «Σε Μέτριο Βαθμό», σε ποσοστό 43,04%, «Σε Μικρό Βαθμό», σε ποσοστό 26,16% και «Καθόλου», σε ποσοστό: 5,06%, ενώ 1 ερωτώμενος δεν απάντησε στο ερώτημα. Άρα καταδεικνύεται πως δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός εργασιών στον τόπο διαμονής των καταρτιζόμενων που να συσχετίζονται με το αντικείμενο κατάρτισης [Ραβδόγραμμα 15 & (Πίνακας 11 - Παράρτημα 3^ο)].

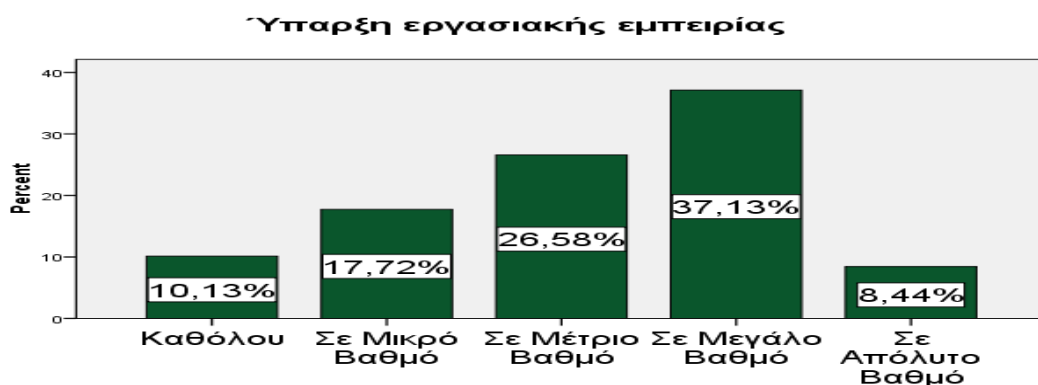
Υπαρξη εργασιών στον τόπο διαμονής που συσχετίζονται με την κατάρτιση

Ραβδόγραμμα 15

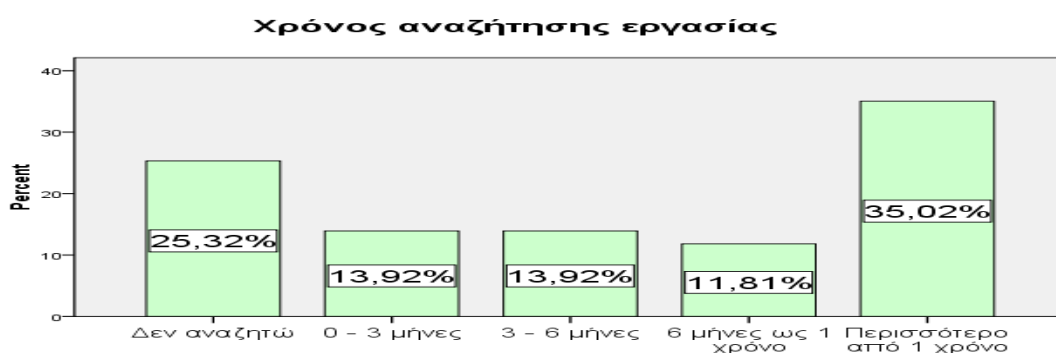
11) Στην 11^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι ανέφεραν πως διαθέτουν εργασιακή εμπειρία: «Σε Απόλυτο Βαθμό», σε ποσοστό 8,44%, «Σε Μεγάλο Βαθμό», σε ποσοστό 37,13%, «Σε Μέτριο Βαθμό», σε ποσοστό 26,58%, «Σε Μικρό Βαθμό», σε

ποσοστό 17,72% και «Καθόλου», σε ποσοστό: 10,13%, ενώ 1 ερωτώμενος δεν απάντησε στο ερώτημα. Άρα αποδεικνύεται πως οι καταρτιζόμενοι έχουν ικανοποιητική εργασιακή εμπειρία [Ραβδόγραμμα 16 & (Πίνακας 12 - Παράρτημα 3^ο)].

Ραβδόγραμμα 16

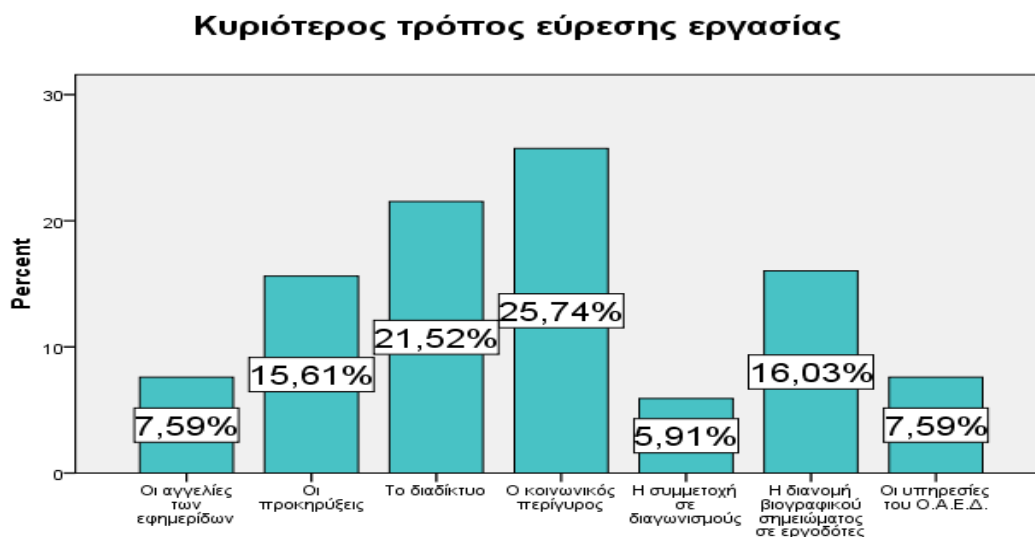
12) Στη 12^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι απάντησαν ότι αναζητούν εργασία: «για περισσότερο από 1 χρόνο», σε ποσοστό 35,02%, «6 μήνες ως 1 χρόνο», σε ποσοστό 11,81%, «3 - 6 μήνες», σε ποσοστό 13,92%, «0 - 3 μήνες», σε ποσοστό 13,92%, ενώ δεν αναζητά εργασία το 25,32% του δείγματος. Άρα φαίνεται πως το 1/3 των ερωτηθέντων αναζητά εργασία για περισσότερο από ένα χρόνο, ένα άλλο 1/3 των καταρτιζόμενων αναζητά δουλειά σε διάστημα χρόνου κάτω του ενός έτους, ενώ το υπόλοιπο 1/3 των εκπαιδευομένων δε ψάχνει για δουλειά [Ραβδόγραμμα 17 & (Πίνακας 13 - Παράρτημα 3^ο)].

Ραβδόγραμμα 17

13) Στη 13^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι ψάχνουν για εργασία διαμέσου: «του κοινωνικού περίγυρου», σε ποσοστό 25,74%, «διαδικτύου», σε ποσοστό 21,52%, «διανομής βιογραφικού σημειώματος σε εργοδότες», σε ποσοστό 16,03%, «προκηρύξεων», σε ποσοστό 15,61%, «των υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ.», σε ποσοστό 7,59%, «αγγελιών των εφημερίδων», σε ποσοστό 7,59% και «συμμετοχής σε

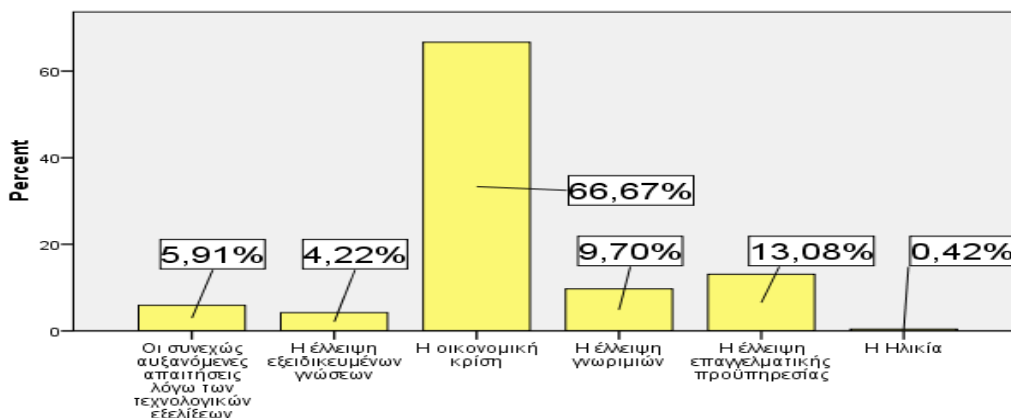
διαγωνισμούς» σε ποσοστό 5,91%. Διαπιστώνεται εδώ πως οι απόψεις των καταρτιζόμενων είναι γενικά μοιρασμένες. Συνεπώς αποδεικνύεται πως περίπου το 1/4 των ερωτηθέντων θεωρεί ως βασικό τρόπο εύρεσης εργασίας τη βοήθεια του κοινωνικού περίγυρου και άλλο 1/4 των ερωτηθέντων προτιμά την αναζήτηση στο διαδίκτυο. Τέλος όλες οι υπόλοιπες προτιμήσεις έπονται [Ραβδόγραμμα 18 & (Πίνακας 14 - Παράρτημα 3^ο)].

Ραβδόγραμμα 18

14) Στη 14^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι χαρακτηρίζουν ως σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας: «την οικονομική κρίση», σε ποσοστό 66,67%, «την έλλειψη επαγγελματικής προϋπηρεσίας», σε ποσοστό 13,08%, «την έλλειψη γνωριμιών», σε ποσοστό 9,70%, «τις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων», σε ποσοστό 5,91%, «την έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων» σε ποσοστό 4,22% και «την ηλικία» σε ποσοστό 0,42%. Διαπιστώνεται εδώ πως η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (τα 2/3 του δείγματος) θεωρεί την οικονομική κρίση ως την κυριότερη αιτία για τη μη εύρεση εργασίας, με την έλλειψη προϋπηρεσίας και την έλλειψη γνωριμιών να ακολουθούν με πολύ χαμηλότερα όμως ποσοστά [Ραβδόγραμμα 19 & (Πίνακας 15 - Παράρτημα 3^ο)].

Σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας

Ραβδόγραμμα 19

15) Στη 15^η ερώτηση οι καταρτιζόμενοι διατυπώνουν ελεύθερα τις απόψεις σχετικά με τη διασύνδεση κατάρτισης και απασχόλησης. Οι πιο σημαντικές παρατηρήσεις που αυτοί έκαναν είναι οι ακόλουθες:

- Η πολιτεία ευθύνεται για την ανεργία.
- Υπάρχει απαίτηση για περισσότερα επιμορφωτικά προγράμματα.
- Πρέπει να δημιουργηθούν ευκαιρίες απόκτησης προϋπηρεσίας για ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
- Πρέπει να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας σε νέους.
- Θα πρέπει να υπάρξουν καλύτερες συνθήκες εργασίας.

5.4. Συσχετίσεις ερωτήσεων

Στη συνέχεια θα συσχετισθούν οι κύριες ερωτήσεις με τις γενικές και τις δημογραφικές ερωτήσεις ώστε να εξαχθούν χρήσιμα πορίσματα. Τα αποτελέσματα των συσχετίσεων ανά κύρια ερώτηση είναι τα παρακάτω:

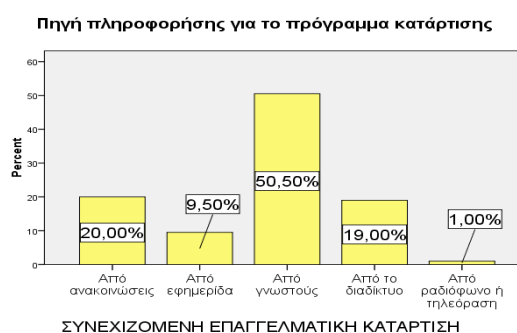
1) Στην 1^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις ανάγκες των εκπαιδευομένων» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική μόνο για το φύλο και τη γνώση ξένων γλωσσών καθώς η $p_{(\text{φύλο})}=0,028 < 0,05$ και $p_{(\text{γνώση ξένων γλωσσών})}=0,041 < 0,05$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 16). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι το πρόγραμμα είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες των καταρτιζομένων που: α) γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες [κλίση $B=0,106$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 17)] και

β) είναι γυναίκες [κλίση $B=0,252$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 18)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

2) Στη 2^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «ενίσχυση του προγράμματος από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για το μορφωτικό επίπεδο, τη γνώση ξένων γλωσσών, τη γνώση χειρισμού Η/Υ και τη συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν, καθώς η $p(\text{Μορφωτικό Επίπεδο})=0,022<0,05$, $p(\text{Γνώση ξένων γλωσσών})=0,000<0,01$, $p(\text{Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή})=0,000<0,01$, $p(\text{Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν})=0,002<0,01$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 19). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι το πρόγραμμα κατάρτισης ενισχύεται από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες των εκπαιδευομένων που: α) έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο [κλίση $B=0,125$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 20)], β) γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες [κλίση $B=0,296$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 21)]. γ) γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ [κλίση $B=0,250$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 22)] και δ) έχουν συμμετάσχει σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης κατά το παρελθόν [κλίση $B=0,205$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 23)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

3) Στην 3^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για το μορφωτικό επίπεδο, τη γνώση χειρισμού Η/Υ και το είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς η $p(\text{Μορφωτικό Επίπεδο})=0,001<0,01$, $p(\text{Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή})=0,01<0,05$ και $p(\text{είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης})=0,027<0,01$. (Παράρτημα 4^ο- Πίνακας 24). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι οι εκπαιδευόμενοι που πιστεύουν ότι η κυριότερη πηγή πληροφόρησης για ένα πρόγραμμα κατάρτισης είναι η ενημέρωση από γνωστούς, με το διαδίκτυο και τις ανακοινώσεις να ακολουθούν είναι: α) αυτοί που έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο [κλίση $B=0,167$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 25)], β) αυτοί που γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ [κλίση $B=0,163$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 26)] και γ) οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση [κλίση $B= - 0,390$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 27)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση φαίνεται ότι διαφοροποιούνται οι

προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση συμφωνώντας με τη γενική τάση θεωρούν ως πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα κατάρτισης τους γνωστούς σε ποσοστό 60,53%, το διαδίκτυο σε ποσοστό 28,95% και τις ανακοινώσεις σε ποσοστό 7,89% (Ραβδόγραμμα 20). Αντιθέτως οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση διαφωνώντας με τη γενική τάση θεωρούν ως πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα κατάρτισης τους γνωστούς σε ποσοστό 50,50%, τις ανακοινώσεις σε ποσοστό 20,00% και το διαδίκτυο σε ποσοστό 19,00% (Ραβδόγραμμα 21). Δηλαδή στη συνεχιζόμενη, το ποσοστό αυτών που ενημερώθηκαν από γνωστούς είναι μεν πρώτο αλλά λιγότερο από τη γενική τάση ενώ το ποσοστό αυτών που ενημερώθηκαν από ανακοινώσεις είναι στη δεύτερη θέση και υψηλότερο από τη γενική τάση.

Ραβδόγραμμα 20

Ραβδόγραμμα 21

4) Στην 4^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα κατάρτισης» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για την ηλικία και το είδος του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς η $p_{(ηλικία)}=0,02 < 0,05$ και $p_{(είδος\ προγράμματος\ επαγγελματικής\ κατάρτισης)}=0,017 < 0,05$. (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 28). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι οι εκπαιδευόμενοι που θεωρούν ως κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα κατάρτισης: τη βελτίωση γνώσεων και προσόντων, την πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση και την ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας είναι: α) οι νεότεροι με ηλικία ως 35 ετών [κλίση $B = -0,195$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 29)] και β) αυτοί που γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ [κλίση $B = 0,163$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 26)] και γ) οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση [κλίση $B = 0,631$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 30)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση φαίνεται ότι διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση

συμφωνώντας με τη γενική τάση θεωρούν ως κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα κατάρτισης: τη βελτίωση γνώσεων και προσόντων σε ποσοστό 40,00%, την πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση σε ποσοστό 27,50% και την ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε ποσοστό 20,50% (Ραβδόγραμμα 23). Αντιθέτως οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση διαφωνώντας με τη γενική τάση θεωρούν ως κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα κατάρτισης: την ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε ποσοστό 42,11%, τη βελτίωση γνώσεων και προσόντων σε ποσοστό 21,05% και την πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση σε ποσοστό 21,05% (Ραβδόγραμμα 22). Δηλαδή στην αρχική κατάρτιση το κυριότερο κίνητρο συμμετοχής είναι η ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας ενώ στη συνεχιζόμενη η βελτίωση γνώσεων και προσόντων.

Ραβδόγραμμα 22

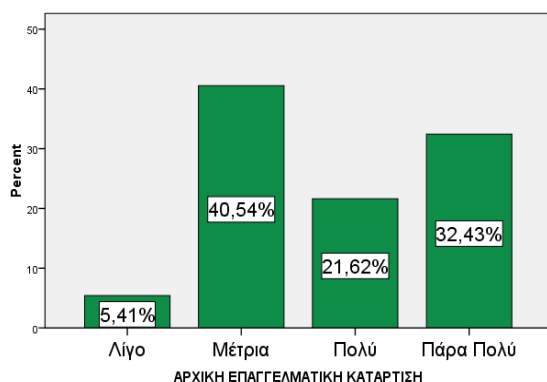

Ραβδόγραμμα 23

5) Στην 5^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «βαθμός ανάπτυξης σχέσεων με άλλους καταρτιζόμενους» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για την ηλικία, για τη γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή και για το είδος του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς η $p_{(ηλικία)}=0,021<0,05$, $p_{(Γνώση\ χειρισμού\ Ηλεκτρονικού\ Υπολογιστή)}=0,005<0,01$ και $p_{(είδος\ προγράμματος\ επαγγελματικής\ κατάρτισης)}=0,000<0,01$. (Παράρτημα 4^ο- Πίνακας 31). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι οι εκπαιδευόμενοι που θεωρούν πως ανέπτυξαν σχέσεις με τους άλλους καταρτιζόμενους είναι: α) οι νεότεροι με ηλικία ως 35 ετών [κλίση B= - 0,119, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 32)], β) αυτοί που γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ [κλίση B=0,163, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 33)] και γ) οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση [κλίση B= - 0,636 (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας

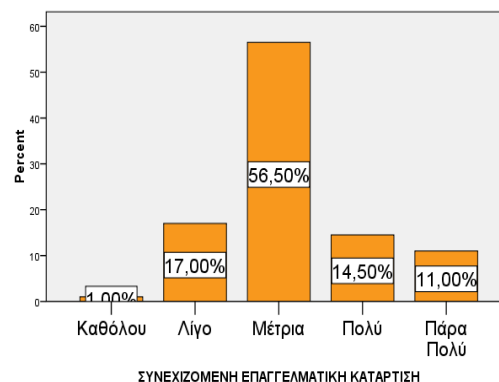
34)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση φαίνεται ότι διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση συμφωνώντας με τη γενική τάση θεωρούν πως ανέπτυξαν πολύ και πάρα πολύ ικανοποιητικές σχέσεις με τους άλλους καταρτιζόμενους σε ποσοστά 21,62% και 32,43% και μέτρια σε ποσοστό 40,54% (Ραβδόγραμμα 24). Αντιθέτως οι φοιτούντες στην συνεχιζόμενη κατάρτιση διαφωνώντας με τη γενική τάση θεωρούν πως ανέπτυξαν πολύ και πάρα πολύ ικανοποιητικές σχέσεις με τους άλλους καταρτιζόμενους σε ποσοστά 14,50% και 11,00% και μέτρια σε ποσοστό 56,50% (Ραβδόγραμμα 25). Δηλαδή στην αρχική κατάρτιση οι καταρτιζόμενοι ανέπτυξαν ικανοποιητικές σχέσεις μεταξύ τους ενώ στη συνεχιζόμενη ανέπτυξαν μέτριες σχέσεις.

Βαθμός ανάπτυξης σχέσεων στην ομάδα καταρτιζομένων

Ραβδόγραμμα 24

Βαθμός ανάπτυξης σχέσεων στην ομάδα καταρτιζομένων

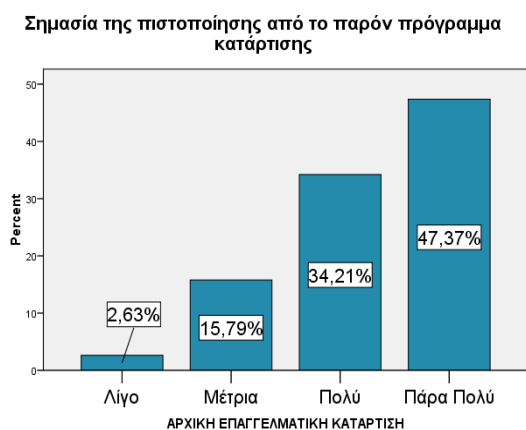

Ραβδόγραμμα 25

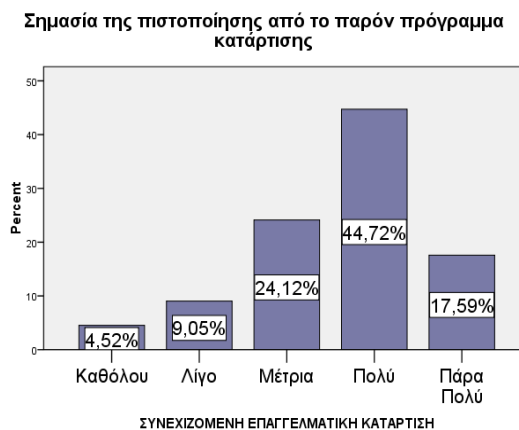
6) Στην 6^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «πρόθεση συμμετοχής σε μελλοντικό πρόγραμμα πρακτικής άσκησης» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική μόνο για την οικογενειακή κατάσταση, καθώς η $p(\text{Οικογενειακή Κατάσταση})=0,045 < 0,05$. (Παράρτημα 4^ο- Πίνακας 35). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τη στατιστικά σημαντική μεταβλητή έδειξε ότι οι εκπαιδευόμενοι που εκφράζουν πρόθεση συμμετοχής σε μελλοντικό πρόγραμμα πρακτικής άσκησης είναι οι έγγαμοι [κλίση $B= 0,066$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 36)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

7) Στην 7^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «σημασία της πιστοποίησης από το παρόν πρόγραμμα κατάρτισης» και όλων των ανεξάρτητων

μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική μόνο για το φύλο και το είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης καθώς η $p_{(\text{φύλο})}=0,002<0,01$ και $P_{(\text{Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης})}=0,000<0,01$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 37). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι έχει μεγάλη σημασία η πιστοποίηση του παρόντος προγράμματος κατάρτισης για: α) τις γυναίκες [κλίση $B=0,406$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 38)] και β) τους φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση [κλίση $B= - 0,645$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 39)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση φαίνεται ότι διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση συμφωνώντας με τη γενική τάση υπογραμμίζουν τη μεγάλη σημασία της πιστοποίησης του παρόντος προγράμματος κατάρτισης πολύ και πάρα πολύ με ποσοστά 34,21% και 47,37% αντίστοιχα (Ραβδόγραμμα 26). Αντιθέτως οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση αν και είναι και αυτοί θετικοί στη διαδικασία της πιστοποίησης του παρόντος προγράμματος κατάρτισης πολύ και πάρα πολύ με ποσοστά 44,72% και 17,59% αντίστοιχα (Ραβδόγραμμα 27), τα ποσοστά τους υστερούν σε σχέση με τις απαντήσεις των καταρτιζομένων της αρχικής.

Ραβδόγραμμα 26

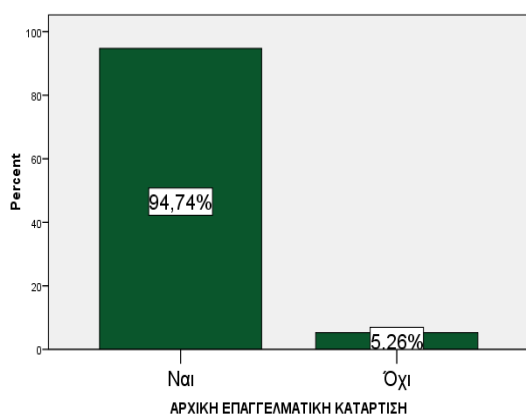

Ραβδόγραμμα 27

8) Στην 8^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για την ηλικία, για τη γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή και για το είδος του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς η

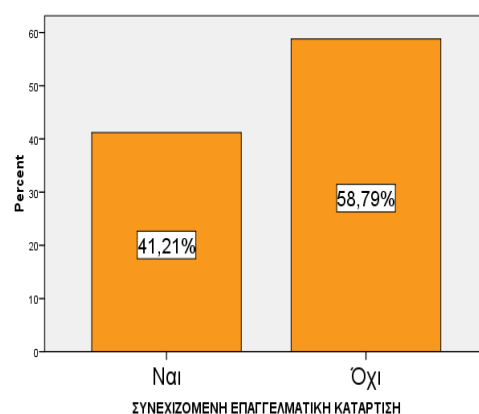
$p_{(ηλικία)}=0,037<0,05$, $p_{(Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή)}=0,037<0,05$ και $p_{(είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης)}=0,000<0,01$. (Παράρτημα 4^ο- Πίνακας 40). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι το ποσοστό των εκπαιδευόμενων που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα κατάρτισης και αυτών που δεν το επιζητούν είναι μοιρασμένο και φαίνεται εντονότερα: α) στους νεότερους με ηλικία ως 35 ετών [κλίση $B= - 0,059$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 41)], β) σε αυτούς που γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ [κλίση $B=0,067$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 42)] και γ) στους καταρτιζόμενους της συνεχιζόμενης κατάρτισης [κλίση $B= 0,535$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 43)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση φαίνεται ότι διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς οι απόψεις των φοιτούντων στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, συμβαδίζουν με τη γενική τάση και είναι μοιρασμένες ανάμεσα σε αυτούς που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα κατάρτισης και σε αυτούς που δεν το επιζητούν καταγράφοντας ποσοστά 41,21% και 58,79% αντίστοιχα (Ραβδόγραμμα 29). Αντιθέτως οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση διαφωνώντας με τη γενική τάση θέλουν να λάβουν μέρος σε εξετάσεις πιστοποίησης στο πρόγραμμα κατάρτισης με ένα μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 94,74%, ενώ μόλις το 5,26% αυτών δεν το επιθυμεί. (Ραβδόγραμμα 28). Συνεπώς σε αυτό το ζήτημα καταγράφονται σαφώς διαφορετικές απόψεις μεταξύ των εκπαιδευομένων της αρχικής και της συνεχιζόμενης κατάρτισης.

Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα

Ραβδόγραμμα 28

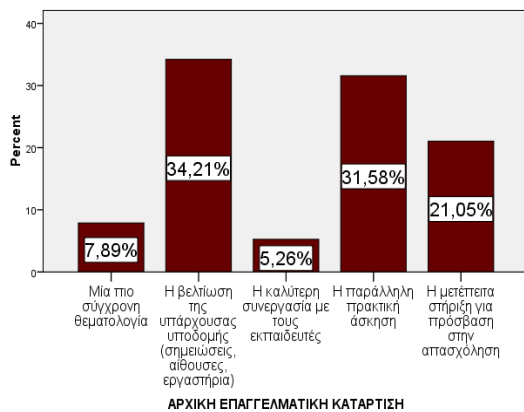
Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα

Ραβδόγραμμα 29

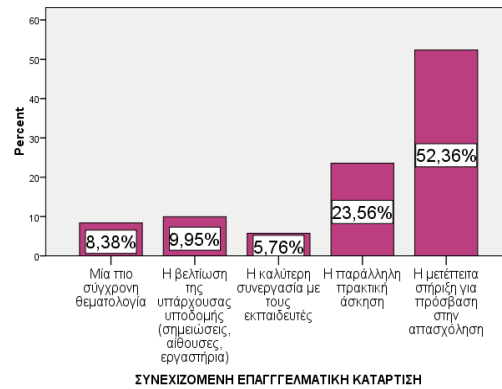
9) Στην 9^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «τρόπος βελτίωσης του προγράμματος» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για το φύλο, τη γνώση ξένων γλωσσών και το είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς $p_{(\text{φύλο})}=0,000<0,01$, $p_{(\text{Γνώση ξένων γλωσσών})}=0,02<0,05$ και $p_{(\text{είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης})}=0,001<0,01$. (Παράρτημα 4^ο- Πίνακας 44). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι οι εκπαιδευόμενοι που πιστεύουν ότι η βελτίωση του προγράμματος γίνεται κυρίως με τη στήριξη για πρόσβαση στην απασχόληση, με την παράλληλη πρακτική άσκηση και τη βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής είναι: α) οι γυναίκες [κλίση $B=0,676$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 45)], β) αυτοί που γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες [κλίση $B=0,186$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 46)] και γ) οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση [κλίση $B= 0,779$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 47)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση φαίνεται ότι διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση συμφωνώντας με τη γενική τάση, πιστεύουν ότι η βελτίωση του προγράμματος γίνεται κυρίως με τη στήριξη για πρόσβαση στην απασχόληση σε ποσοστό 52,36%, με την παράλληλη πρακτική άσκηση σε ποσοστό 23,56% και τη βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής σε ποσοστό 9,95% (Ραβδόγραμμα 31). Αντιθέτως οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση διαφωνώντας με τη γενική τάση θεωρούν πως η βελτίωση του προγράμματος γίνεται με τη βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής σε ποσοστό 34,21%, με την παράλληλη πρακτική άσκηση σε ποσοστό 31,58% και με τη στήριξη για πρόσβαση στην απασχόληση σε ποσοστό 21,05% (Ραβδόγραμμα 30). Δηλαδή στην αρχική κατάρτιση η βελτίωση του προγράμματος κατάρτισης γίνεται με τη βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής και με την παράλληλη πρακτική άσκηση ενώ στη συνεχιζόμενη η βελτίωση του προγράμματος κατάρτισης γίνεται κυρίως με τη στήριξη για πρόσβαση στην απασχόληση.

Τρόπος βελτίωσης του προγράμματος κατάρτισης

Ραβδόγραμμα 30

Τρόπος βελτίωσης του προγράμματος κατάρτισης

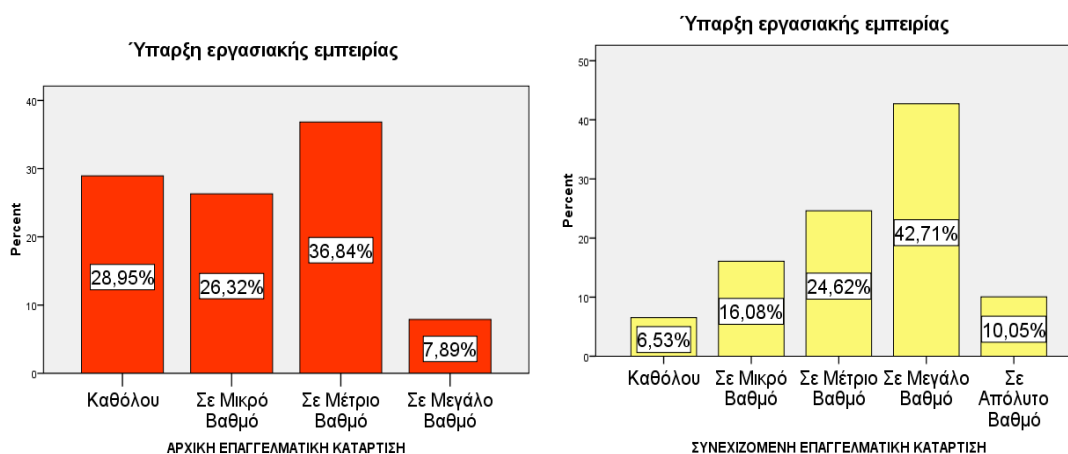

Ραβδόγραμμα 31

10) Στη 10^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «ύπαρξη εργασιών στον τόπο διαμονής που συσχετίζονται με την κατάρτιση» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική μόνο για το φύλο και τη γνώση ξένων γλωσσών καθώς η $p_{(\text{φύλο})}=0,017 < 0,05$ και $p_{(\text{γνώση ξένων γλωσσών})}=0,000 < 0,01$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 48). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε πως σε μέτριο επίπεδο, υπάρχουν εργασίες στον τόπο διαμονής των εκπαιδευόμενων που να συσχετίζονται με την κατάρτιση τους και τονίζεται ιδιαίτερα: α) από τις γυναίκες [κλίση $B=0,282$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 49)] και β) από όσους γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες [κλίση $B=0,193$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 50)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

11) Στην 11^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, την επαγγελματική κατάσταση, την οικονομική κατάσταση, τη συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν και το είδος του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς η $p_{(\text{ηλικία})}=0,000 < 0,01$, $p_{(\text{οικογενειακή κατάσταση})}=0,000 < 0,01$, $p_{(\text{επαγγελματική κατάσταση})}=0,000 < 0,01$, $p_{(\text{οικονομική κατάσταση})}=0,043 < 0,01$, $p_{(\text{Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν})}=0,000 < 0,01$ και $p_{(\text{είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης})}=0,000 < 0,01$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 51). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές έδειξε ότι η ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας των εκπαιδευόμενων εμφανίζεται ιδιαίτερα: α) στους μεγαλύτερους σε ηλικία [κλίση

B=0,407, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 52)], β) στους έγγαμους [κλίση B=0,676, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 53)]. γ) στους ελεύθερους επαγγελματίες [κλίση B=0,385, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 54)], δ) στους έχοντες μεσαία και υψηλά εισοδήματα [κλίση B=0,150, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 55)], ε) έχουν συμμετάσχει σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης κατά το παρελθόν [κλίση B=0,278, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 56)] και στ) φοιτούν σε δομές της συνεχιζόμενης κατάρτισης [κλίση B=1,100 (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 57)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση φαίνεται ότι διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, καθώς οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, συμφωνώντας με τη γενική τάση, φαίνεται πως διαθέτουν εργασιακή εμπειρία σε μεγάλο βαθμό το 42,71% αυτών και σε απόλυτο βαθμό το 10,05% αυτών (Ραβδόγραμμα 33). Αντιθέτως οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση διαφωνώντας με τη γενική τάση δηλώνουν πως έχουν εργασιακή εμπειρία σε μεγάλο βαθμό μόλις το 7,89% αυτών και οι υπόλοιποι είτε δεν έχουν είτε διαθέτουν σε μέτριο βαθμό (Ραβδόγραμμα 32). Εδώ φαίνεται σαφώς η διαφορά εργασιακής εμπειρίας των φοιτούντων στις δύο δομές της επαγγελματικής κατάρτισης.

Ραβδόγραμμα 32

Ραβδόγραμμα 33

12) Στη 12^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «χρόνος αναζήτησης εργασίας» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική για την οικογενειακή κατάσταση, την επαγγελματική κατάσταση και την οικονομική κατάσταση, καθώς η $p_{(οικογενειακή\ κατάσταση)}=0,016<0,05$, $p_{(επαγγελματική\ κατάσταση)}=0,000<0,01$ και $p_{(οικονομική\ κατάσταση)}=0,000<0,01$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 58). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τις στατιστικά σημαντικές μεταβλητές

έδειξε ότι ο χρόνος αναζήτησης εργασίας των εκπαιδευομένων ποικίλει καθώς το 1/3 των ερωτηθέντων αναζητά εργασία για περισσότερο από ένα χρόνο, ένα άλλο 1/3 των καταρτιζόμενων αναζητά δουλειά σε διάστημα χρόνου κάτω του ενός έτους, ενώ το υπόλοιπο 1/3 των εκπαιδευομένων δε ψάχνει για δουλειά. Τα παραπάνω παρατηρούνται ιδιαιτέρως: α) στους άγαμους [κλίση $B = - 0,464$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 59)], β) στους άνεργους [κλίση $B = - 1,032$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 60)] και γ) στους έχοντες χαμηλά εισοδήματα [κλίση $B = - 0,468$, (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 61)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζόμενων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

13) Στην 13^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «κυριότερος τρόπος εύρεσης εργασίας» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p δεν είναι στατιστικά σημαντική ούτε για: το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, το μορφωτικό επίπεδο και την επαγγελματική κατάσταση, την οικονομική κατάσταση, τη γνώση ξένων γλωσσών, τη γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή, τη συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν και το είδος του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς $p_{(\text{φύλο})} = 0,673 > 0,05$, $p_{(\text{ηλικία})} = 0,598 > 0,05$, $p_{(\text{οικογενειακή κατάσταση})} = 0,256 > 0,05$, $p_{(\text{μορφωτικό επίπεδο})} = 0,702 > 0,05$, $p_{(\text{επαγγελματική κατάσταση})} = 0,579 > 0,05$, $p_{(\text{οικονομική κατάσταση})} = 0,339 > 0,05$, $p_{(\text{γνώση ξένων γλωσσών})} = 0,643 > 0,05$, $p_{(\text{Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή})} = 0,406 > 0,05$, $p_{(\text{Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν})} = 0,213 > 0,05$ και $p_{(\text{είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης})} = 0,105 > 0,05$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακες 62 & 63). Τέλος σε αυτή την ερώτηση δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζόμενων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

14) Στη 14^η ερώτηση κατά τη συσχέτιση μεταξύ της μεταβλητής: «σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας» και όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών, ο έλεγχος Pearson, απέδειξε πως η τιμή της πιθανότητας p είναι στατιστικά σημαντική μόνο για το φύλο καθώς $p_{(\text{φύλο})} = 0,019 < 0,05$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 64). Η απλή γραμμική παλινδρόμηση για τη στατιστικά σημαντική μεταβλητή έδειξε ότι η σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας οφείλεται στην οικονομική κρίση, κάτι που επισημάνθηκε ιδιαιτέρως από το δείγμα των γυναικών καταρτιζόμενων [κλίση $B = 0,290$ (Παράρτημα 4^ο - Πίνακας 65)]. Τέλος σε αυτή την ερώτηση δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζόμενων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1. Σύγκριση ερευνητικών πορισμάτων

Τα αποτελέσματα της παρούσας ερευνητικής μελέτης τα οποία προκύπτουν από τις αναλύσεις και τις συσχετίσεις των κύριων ερωτήσεων του εργαλείου συλλογής των δεδομένων θα συγκριθούν με τα πορίσματα άλλων προηγούμενων ερευνών ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα. Από αυτή τη σύγκριση των εργασιών ανά ερώτηση προκύπτουν τα παρακάτω:

Στην πρώτη ερώτηση αποδείχθηκε σαν γενικό συμπέρασμα ότι το πρόγραμμα κατάρτισης είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες όλων των καταρτιζομένων τόσο της αρχικής όσο και της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Με τη γνώμη αυτή συμφωνούν έντονα οι καταρτιζόμενοι που είναι γνώστες ξένων γλωσσών και οι εκπαιδευόμενες γυναίκες. Στο ζήτημα αυτό το γενικό συμπέρασμα είναι ίδιο με το πόρισμα της έρευνας του Γραμματικού (2012) που διεξήχθη σε εκπαιδευόμενους της συνεχιζόμενης κατάρτισης, αλλά είναι αντίθετο από τα αποτελέσματα των ερευνών που έκαναν οι Μπελή (2012) και Χριστοπούλου (2012) σε φοιτούντες της συνεχιζόμενης κατάρτισης.

Στη δεύτερη ερώτηση το γενικό πόρισμα της έρευνας έδειξε πως το πρόγραμμα κατάρτισης ενισχύεται από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες όλων των εκπαιδευομένων τόσο της αρχικής όσο και της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Με την άποψη αυτή συμφωνούν πολύ οι εκπαιδευόμενοι που έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο, γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες και χειρισμό Η/Υ και έχουν συμμετάσχει ξανά σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

Στην τρίτη ερώτηση αποδείχθηκε σαν γενικό συμπέρασμα ότι η κυριότερη πηγή πληροφόρησης για ένα πρόγραμμα κατάρτισης είναι η ενημέρωση από γνωστούς, το διαδίκτυο και οι ανακοινώσεις. Με την άποψη αυτοί συμφωνούν ιδιαίτερα αυτοί που έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο, όσοι γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ και οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση. Στο θέμα αυτό το γενικό συμπέρασμα είναι ίδιο με το πόρισμα της έρευνας των Δεληβοριά (2007) και Μπελή (2012) που έλαβε χώρα σε εκπαιδευόμενους της συνεχιζόμενης κατάρτισης και διαφέρει από το αποτέλεσμα της εργασίας που έκανε η Καλογεράτου (2010) σε φοιτούντες της αρχικής κατάρτισης.

Στην τέταρτη ερώτηση προέκυψε ως βασικό πόρισμα πως τα σημαντικότερα κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης είναι: η βελτίωση γνώσεων και

προσόντων (συμφωνούν και οι Μπελή (2012), Ιγνατίου (2009), Μέλλιος (2010), Γραμματικός (2012), Παπαϊωάννου (2007), Ζιάμπα (2012) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), η πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση (συμφωνούν και οι Ιγνατίου (2009) και Παπαϊωάννου (2007)), η ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας (συμφωνούν και οι Γραμματικός (2012), Μπελή (2012), Σαρακατσιάνου (2011), Παπαϊωάννου (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), Καλογεράτου (2010) και Καίσαρη (2009)) και ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά: η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου (συμφωνούν και οι Ζιάμπα (2012), Μπελή (2012), Παπαϊωάννου (2007) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), η γνωριμία με νέους ανθρώπους (συμφωνούν και οι Σαρρή (2010), Παπαϊωάννου (2007) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)) και η χρηματική αποζημίωση (συμφωνούν και οι Ιγνατίου (2009), Ζιάμπα (2012), Σαρακατσιάνου (2011), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) και Παπαϊωάννου (2007)). Άλλα κίνητρα συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης που δεν επισημάνθηκαν στην παρούσα έρευνα είναι: η πιστοποίηση (Μέλλιος (2010)), η εξειδίκευση (Μέλλιος (2010), Ιγνατίου (2009), Παπαϊωάννου (2007) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), η επαγγελματική ανέλιξη (Σαρρή (2010), Καίσαρη (2009) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), η αναγνώριση από την οικογένεια (Σαρακατσιάνου (2011) και Παπαϊωάννου (2007)), η προσαρμογή στην αγορά εργασίας (Καίσαρη (2009) και Σαρακατσιάνου (2011)), η αυτοεκτίμηση (Παπαϊωάννου (2007)), η αύξηση της αμοιβής (Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)) και η δικτύωση με φορείς, επιχειρήσεις, αγορά εργασίας (Παπαϊωάννου (2007), Ιγνατίου (2009) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), ενώ η Χριστοπούλου (2012) διαπίστωσε έλλειψη κινήτρων συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης. Τέλος υπογραμμίζεται πως το βασικό πόρισμα της παρούσας έρευνας επικροτούν έντονα οι καταρτιζόμενοι οι οποίοι είναι: νέοι σε ηλικία, γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ και φοιτούν στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

Στην πέμπτη ερώτηση το γενικό συμπέρασμα είναι πως οι εκπαιδευόμενοι κατάφεραν και ανέπτυξαν ικανοποιητικές σχέσεις με τους άλλους καταρτιζόμενους. Με τη θέση αυτή συμφωνούν περισσότερο οι νεότεροι με ηλικία ως 35 ετών, αυτοί που γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ και οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση. Στο

ζήτημα αυτό, το γενικό συμπέρασμα είναι ταυτόσημο με το πόρισμα της έρευνας της Αμασόγλου (2008) που αφορούσε την αρχική επαγγελματική κατάρτιση.

Στην έκτη ερώτηση το βασικό στοιχείο που αποδείχθηκε είναι πως οι εκπαιδευόμενοι εκφράζουν πρόθεση συμμετοχής σε μελλοντικό πρόγραμμα πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ακόμα ότι δε διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζομένων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση και πως οι έγγαμοι καταρτιζόμενοι επιθυμούν πιο πολύ να κάνουν πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του προγράμματος. Το συμπέρασμα της παρούσας ερευνητικής μελέτης έρχεται σε αντίθεση με τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξήγαγαν οι Μανατάκης (2005), Κασσιώτη (2008) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) στην αρχική κατάρτιση και οι οποίοι διαπίστωσαν πως είναι υψηλό το ποσοστό των καταρτιζομένων που δεν έκανε πρακτική άσκηση.

Στην έβδομη ερώτηση, διαπιστώθηκε ως γενικό συμπέρασμα η μεγάλη σημασία που έχει η πιστοποίηση των γνώσεων στα προγράμματα κατάρτισης. Σημειώνεται πως την άποψη αυτή συμμερίζονται έντονα στην παρούσα εργασία, οι γυναίκες και οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση. Επίσης με αυτό το γενικό συμπέρασμα συμφωνούν και οι Μέλλιος (2010), Μανατάκης (2005) και Κασσιώτη (2008) στις δικές τους εργασίες που διεξήγαγαν τόσο στην όσο και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, όχι όμως και η έρευνα του Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) που έλαβε χώρα στον τομέα της αρχικής κατάρτισης.

Στην όγδοη ερώτηση, το βασικό στοιχείο που αποδεικνύεται είναι πως οι μισοί καταρτιζόμενοι επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα κατάρτισης και οι άλλοι μισοί όχι. Με την άποψη αυτοί συμφωνούν οι νεότεροι με ηλικία ως 35 ετών και αυτοί που γνωρίζουν καλά χειρισμό Η/Υ. Αντιθέτως οι εκπαιδευόμενοι της αρχικής κατάρτισης επιθυμούν να διαγωνισθούν σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων του προγράμματος κατάρτισης. Δηλαδή αν και το δείγμα της έρευνας αναγνωρίζει την αξία της πιστοποίησης όπως φάνηκε στην έβδομη ερώτηση εντούτοις έχει μοιρασμένες απόψεις ως προς τη συμμετοχή του στις εξετάσεις πιστοποίησης.

Στην ένατη ερώτηση, το κύριο συμπέρασμα είναι πως η βελτίωση του προγράμματος κατάρτισης επιτυγχάνεται διαμέσου της στήριξης για πρόσβαση στην απασχόληση, με την παράλληλη πρακτική άσκηση και τη βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής. Στη γνώμη αυτή συγκλίνουν σε μεγάλο βαθμό στην παρούσα μελέτη οι γυναίκες, οι γνώστες ξένων γλωσσών και οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

Επισημαίνεται πως με το κύριο συμπέρασμα της ερώτησης συμφωνούν στις ερευνές που διεξήγαγαν στο χώρο της αρχικής κατάρτισης οι Σκούτερη (2007), Αμασόγλου (2008) και Κασσιώτη (2008).

Στη δέκατη ερώτηση αυτό που αποδεικνύεται είναι πως δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός εργασιών στον τόπο διαμονής των εκπαιδευόμενων που να συσχετίζονται με την κατάρτιση τους. Αυτό τονίζουν στις απαντήσεις της παρούσας έρευνας οι γυναίκες και αυτοί που γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες, ενώ δε διαφοροποιούνται οι απαντήσεις που έδωσαν οι καταρτιζόμενοι που ανήκουν στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση. Με το βασικό συμπέρασμα της ερώτησης αυτής συμφωνεί η εργασία του Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) που έλαβε χώρα στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση, του Ινστιτούτου Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε. - Α.Δ.Ε.Δ.Υ. (2003) που πραγματοποιήθηκε στη συνεχιζόμενη κατάρτιση και διαφέρουν τα ευρήματα των ερευνών των Σκούτερη (2007) και Μανατάκη (2005) που διενεργήθηκαν στην αρχική κατάρτιση.

Στην ενδέκατη ερώτηση προκύπτει πως οι ερωτώμενοι διαθέτουν εργασιακή εμπειρία σε μεγάλο βαθμό και ιδιαιτέρως οι μεγαλύτεροι σε ηλικία, οι έγγαμοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι έχοντες μεσαία και υψηλά εισοδήματα, όσοι έχουν συμμετάσχει σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης κατά το παρελθόν και όσοι φοιτούν σε δομές της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Αντίθετα δε φαίνεται να έχουν εργασιακή εμπειρία οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση.

Στη δωδέκατη ερώτηση το γενικό συμπέρασμα που εξάγεται είναι πως το 1/3 των ερωτηθέντων δεν αναζητά εργασία, ένα άλλο 1/3 των καταρτιζόμενων αναζητά δουλειά σε διάστημα χρόνου κάτω του ενός έτους και το υπόλοιπο 1/3 των εκπαιδευόμενων ψάχνει για δουλειά πάνω από ένα χρόνο. Σημειώνεται πως το παραπάνω συμπέρασμα παρατηρείται με έντονο τρόπο στους καταρτιζόμενους που είναι άγαμοι, άνεργοι και έχουν χαμηλά εισοδήματα ενώ δε σημειώνονται διαφοροποιήσεις στις απαντήσεις των καταρτιζομένων που προέρχονται είτε από την αρχική είτε από τη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

Στη δέκατη τρίτη ερώτηση το βασικό πόρισμα είναι πως οι κυριότεροι τρόποι εύρεσης εργασίας είναι: ο κοινωνικός περίγυρος (συμφωνούν και οι Δεληβοριά (2007), Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013), Σκούτερη (2007) και Κασσιώτη (2008)), η πλοήγηση στο διαδίκτυο, η διανομή βιογραφικού σημειώματος σε εργοδότες (συμφωνούν και οι Δεληβοριά (2007) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), οι προκηρύξεις (συμφωνούν

και οι Δεληβοριά (2007) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), οι υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ (συμφωνούν και οι Δεληβοριά (2007) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), οι αγγελίες των εφημερίδων και η συμμετοχή σε διαγωνισμούς. Σημειώνεται πως οι απόψεις των καταρτιζόμενων είναι γενικά μοιρασμένες ενώ δε φαίνεται να διαφοροποιούνται οι προτιμήσεις των καταρτιζόμενων στην αρχική και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση.

Στη δέκατη τέταρτη ερώτηση το κύριο συμπέρασμα είναι ότι η σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας οφείλεται κυρίως στην οικονομική κρίση (συμφωνεί και το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), αλλά και σε άλλους παράγοντες όπως: η έλλειψη επαγγελματικής προϋπηρεσίας (συμφωνεί και το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), η έλλειψη γνωριμιών (συμφωνεί και το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)), οι συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων, η έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων (συμφωνούν και οι Σαρακατσιάνου (2011) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)) και η ηλικία (συμφωνούν και οι Σαρακατσιάνου (2011) και Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013)). Επίσης υπογραμμίζεται πως με το παραπάνω συμπέρασμα συμφωνούν έντονα οι γυναίκες του δείγματος, ενώ δεν παρατηρείται διαφορά στις απόψεις των εκπαιδευομένων είτε φοιτούν στην αρχική είτε στη συνεχιζόμενη κατάρτιση. Τέλος υπογραμμίζεται πως δεν επισημάνθηκαν ως δυσκολίες για την εύρεση εργασίας άλλοι παράγοντες που επεσήμαναν στις έρευνες τους τόσο στην αρχική όσο και στη συνεχιζόμενη κατάρτιση η Δεληβοριά (2007), το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε. (2013) και η Σαρακατσιάνου (2011).

6.2. Τελικά συμπεράσματα

Ύστερα και από τη σύγκριση των αποτελεσμάτων της παρούσας έρευνας με τα αντίστοιχα άλλων πορισμάτων προγενέστερων εργασιών προκύπτουν τα εξής τελικά συμπεράσματα: Καταρχήν αποδεικνύεται ότι ο κοινωνικός περίγυρος και η πλοήγηση στο διαδίκτυο είναι οι ισχυρότεροι τρόποι τόσο για την πληροφόρηση νέων προγραμμάτων κατάρτισης όσο και για την εύρεση εργασίας σύμφωνα με τους εκπαιδευόμενους της αρχικής και της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Επίσης όλοι οι καταρτιζόμενοι είναι θετικά διακείμενοι για την κατάρτιση που λαμβάνουν αφενός διότι αξιοποιώντας προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες κρίνουν πως τα

προγράμματα κατάρτισης καλύπτουν τις ανάγκες τους και αφετέρου επειδή μέσω παρακολούθησης των προγραμμάτων αυτών ευελπιστούν με το τέλος της κατάρτισης να συμμετάσχουν σε ένα πρόγραμμα πρακτικής άσκησης.

Στη συνέχεια αποδείχθηκε πως οι καταρτιζόμενοι της συνεχιζόμενης κατάρτισης διαθέτουν εργασιακή εμπειρία και για αυτό έχουν ως το σημαντικότερο κίνητρο συμμετοχής στα προγράμματα κατάρτισης τη βελτίωση των γνώσεων και των προσόντων τους ενώ οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση δεν έχουν εργασιακή εμπειρία και για αυτό θέτουν ως σοβαρότερο κίνητρο κατάρτισης τους, την ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Έπειτα οι εκπαιδευόμενοι της αρχικής κατάρτισης ανέφεραν πως ανέπτυξαν ικανοποιητικές σχέσεις με τους άλλους καταρτιζόμενους, ενώ αντίθετα οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη χαρακτήρισαν τις μεταξύ τους σχέσεις ως μέτριες. Αυτό δικαιολογείται από το γεγονός πως τα προγράμματα της αρχικής κατάρτισης διαρκούν τέσσερα εξάμηνα οπότε οι συμμετέχοντες γνωρίζονται σε μεγάλο βαθμό, ενώ τα προγράμματα της συνεχιζόμενης κατάρτισης διαρκούν ένα με δύο μήνες οπότε οι φοιτούντες σε αυτά συχνά δεν αναπτύσσουν σημαντικές διαπροσωπικές σχέσεις.

Επίσης αν και οι εκπαιδευόμενοι και των δύο δομών κατάρτισης συμφώνησαν από κοινού ότι έχει πολύ αξία η πιστοποίηση των γνώσεων στα προγράμματα κατάρτισης, μόνο οι φοιτούντες στην αρχική κατάρτιση επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα κατάρτισης. Αντιθέτως οι φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση επιθυμούν μόνο κατά το ήμισυ να πιστοποιήσουν τις γνώσεις τους. Αυτό η διαφορά οφείλεται προφανώς στο ότι στην αρχική κατάρτιση είναι θεσμοθετημένη η διαδικασία των εξετάσεων πιστοποίησης σε αντίθεση με τη συνεχιζόμενη κατάρτιση που δεν προβλέπονται εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων.

Ακόμα διαπιστώθηκε πως η βελτίωση ενός προγράμματος κατάρτισης επιτυγχάνεται για μεν τους φοιτούντες στη συνεχιζόμενη κατάρτιση διαμέσου της στήριξης για πρόσβαση στην απασχόληση, για δε τους εκπαιδευόμενους στην αρχική κατάρτιση με τη βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής. Αυτή η διαφορά επεξηγείται από το χρόνο και το στόχο του κάθε προγράμματος. Ειδικότερα ο στόχος και των δύο δομών κατάρτισης είναι οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες και στη συνέχεια να εργαστούν. Ο χρόνος όμως των προγραμμάτων διαφέρει καθώς είναι σύντομος στη συνεχιζόμενη με αποτέλεσμα οι καταρτιζόμενοι να θεωρούν επιτυχημένο ένα πρόγραμμα που τους προσφέρει εργασία. Αντιθέτως οι

καταρτιζόμενοι της αρχικής επειδή φοιτούν για δύο χρόνια επιδιώκουν τη βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής (σημειώσεις, Η/Υ, εργαστήρια και διδάσκοντες) που θα τους βοηθήσει να αποκτήσουν τα κατάλληλα εφόδια για το εργασιακό τους μέλλον.

Επίσης ως το κυριότερο ανάχωμα για εύρεση εργασίας για τους καταρτιζόμενους τόσο της αρχικής όσο και της συνεχιζόμενης κατάρτισης είναι η οικονομική κρίση την οποία διανύει η χώρα μας τα τελευταία έτη. Αυτό έχει ως πολύ δυσάρεστο αποτέλεσμα αφενός το 70,2% των ερωτηθέντων να δηλώνουν και αφετέρου το 34,9% του δείγματος να είναι μακροχρόνιοι άνεργοι καθώς αναζητούν εργασία παραπάνω από ένα έτος. Το παραπάνω εύρημα εξηγεί και το γεγονός πως δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός εργασιών στον τόπο διαμονής των εκπαιδευόμενων που να συσχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα τόσο της αρχικής όσο και της συνεχιζόμενης κατάρτισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο - ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

7.1. Προεκτάσεις

Η παρούσα έρευνα είναι δυνατό να γίνει η αφετηρία προκειμένου να διενεργηθούν έρευνες στο νομό Αρκαδίας προκειμένου: α) να συσχετισθούν προγενέστερα και τωρινά αποτελέσματα, β) να διερευνηθούν οι καταλληλότεροι τρόποι αξιοποίησης της κατάρτισης, γ) διερευνηθούν οι πεποιθήσεις εκπαιδευτών και λοιπού προσωπικού των δομών αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης σε σχέση με την ποιότητα και την αξία των παρεχομένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δ) μελετηθούν οι απόψεις των εργοδοτών αναφορικά με τη χρησιμότητα και την κατεύθυνση που έχουν τα προσφερόμενα προγράμματα κατάρτισης.

7.2. Προτάσεις

Για τη βελτίωση της παρεχόμενης κατάρτισης, θα πρέπει να: α) αναβαθμιστούν τα προσφερόμενα από την πολιτεία προγράμματα κατάρτισης, β) συνδεθούν και να αντιστοιχηθούν κατά ένα μέρος τα προγράμματα κατάρτισης με τα προγράμματα σπουδών της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, γ) αξιοποιηθούν οι εμπειρίες και οι γνώσεις των καταρτιζόμενων για τη συνδιαμόρφωση σύγχρονων προγραμμάτων, δ) προσφερθούν κίνητρα σε άνεργους αλλά και σε εργαζόμενους ενήλικες να συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης, ε) βελτιωθεί η παρέχόμενη υποδομή όλων των δομών κατάρτισης, στ) οδηγούν όλα τα προγράμματα τόσο της συνεχιζόμενης όσο και της αρχικής σε διαδικασίες πιστοποίησης γνώσεων και ζ) πειστούν οι εκπαιδευόμενοι να λάβουν μέρος σε προσφερόμενα προγράμματα πρακτικής άσκησης μετά το πέρας της επιμόρφωσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αμασόγλου, Α. (2008). Η δυναμική των σχέσεων της εκπαιδευόμενης ομάδας: Η περίπτωση των τεσσάρων ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.). Θεσσαλονίκη: Ε.Α.Π..
- Ανδρούσου, Αλ., Πετρογιάννης, Κ. (2008). Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη. Η παρατήρηση στην εκπαιδευτική έρευνα. Πάτρα: Ε. Α. Π..
- Βαμβούκας, Μ. (2007). Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Bell, J. (1997). Μεθοδολογικός σχεδιασμός παιδαγωγικής και κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Gutenberg.
- Βεργίδης, Δ., & Πρόκου, Ε. (2005). Σχεδιασμός Οργάνωση, Διοίκηση, Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων - Στοιχεία Κοινωνοικονομικής Λειτουργίας και Θεσμικού πλαισίου. (τ. Α'). Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Bird, M., Hammersley, M., Gomm, R., & Woods, P. (1999). Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη. Εγχειρίδιο μελέτης. Πάτρα: Ε. Α. Π..
- Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, (2014). (<http://www.gsae.edu.gr/el/>).
- Γραμματικός, Δ. (2012). Η αποτελεσματικότητα του έργου των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) ως προς την ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, η περίπτωση των Κ.Ε.Κ. του νομού Αργολίδας. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Δεδουσόπουλος, Α., (2004). Θεωρίες της Ανεργίας. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
- Δεληβοριά, Μ. (2007). Απόψεις των καταρτιζομένων (αποφοίτων Τ.Ε.Ι και Α.Ε.Ι) που παρακολουθούν Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης τα οποία υλοποιούνται σε Πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ) του Ν. Αττικής σχετικά με την αποτελεσματικότητα των δράσεων Επαγγελματικής Συμβουλευτικής ως προς την Επαγγελματική τους ανάπτυξη. Πάτρα: Ε.Α.Π..

- Δημουλάς, Κ., Κοντονή, Α., Κρητικίδης, Γ., Μπελεγρή - Ρομπόλη, Αθ., Παπαδόγαμβρος, Β., Παπαδοπούλου, Δ., Παληός, Ζ. Τραγάκη, Αλ., (2003). Κατάρτιση και Απασχόληση. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε. - Α.Δ.Ε.Δ.Υ..
- Δημουλάς, Κ., Κωνσταντάκη, Μ., & Σιδηρά, Β. (2005). Πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Εκπαιδευτικό υλικό για τους εκπαιδευτές θεωρητικής εκπαίδευσης. Τόμος ΙΙΙ, Αθήνα: Ε.ΚΕ.ΠΙΣ..
- Ευθυμίου, Η., Βιτσιλάκη, Χ., (2007). Νέες μορφές μάθησης και ο ρόλος της τεχνολογίας. Η περίπτωση της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη.
- Ζιάμπα, Β. (2012). Διερεύνηση των απόψεων εκπαιδευομένων ενηλίκων για τη δια βίου μάθηση. Η περίπτωση του νομού Κοζάνης. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Ιγνατίου, Ο. (2009). Διερεύνηση κινήτρων για τη συμμετοχή ανέργων σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης: Εμπειρική μελέτη στα Κ.Ε.Κ. του ν. Ημαθίας. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Ινστιτούτο Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης, (2014). (<http://www.inedivim.gr>).
- Καίσαρη, Ε. (2009). Η κατάρτιση στα δημόσια Ι.Ε.Κ. και η αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας: Η περίπτωση του Ι.Ε.Κ. της Νάξου. Νάξος: Ε.Α.Π..
- Καλογεράτου, Μ. (2010). Τα Ι.Ε.Κ. ως φορέας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η περίπτωση του 2ου Ι.Ε.Κ. Πάτρας. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Καραλής, Θ., Παληός, Ζ., & Κόκκος, Α. (2005). Πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Εκπαιδευτικό υλικό για τους εκπαιδευτές θεωρητικής εκπαίδευσης. Τόμος Ι. Αθήνα: Ε.ΚΕ.ΠΙΣ..
- Καραλής, Θ. (2005). Πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Εκπαιδευτικό υλικό για τους εκπαιδευτές θεωρητικής εκπαίδευσης. Τόμος ΙΙΙ, Αθήνα: Ε.ΚΕ.ΠΙΣ..
- Καραλής, Θ., Κόκκος, Α., Κουτούζης, Μ., Κουτσονίκος, Γ., Τσιμπουκλή, Α. (2005). Μεθοδολογία Εκπαίδευσης Ενηλίκων, (τ. Δ'). Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Καραλής, Θ. (2005). Σχεδιασμός Οργάνωση, Διοίκηση, Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων - Σχεδιασμός Προγραμμάτων, (τ. Β'). Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Κασσιώτη, Δ. (2008). Η αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων σε σχέση με τη στρατηγική καταπολέμησης της ανεργίας. Η περίπτωση του Ι.Ε.Κ. Κω. Πάτρα: Ε.Α.Π..

- Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής Γ.Σ.Ε.Ε.. (2013). Σύνδεση της επαγγελματικής κατάρτισης με την απασχόληση. Θεσσαλονίκη: Cedefop.
- Κόκκος, Α. (2005). Μεθοδολογία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (τ. Α'). Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Κυριαζή, Ν. (2009). Η κοινωνιολογική έρευνα. Η κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μανανάκης, Γ. (2005). Η απορρόφηση των αποφοίτων του Ι.Ε.Κ. Ηρακλείου Κρήτης από την αγορά εργασίας. Διαχείριση αλλαγών του αναλυτικού προγράμματος με στόχο τη συμβατότητα. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Μέλλιος, Π. (2010). Η εφαρμογή συστήματος πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων σε προγράμματα Σ.Ε.Κ. Διερεύνηση των στάσεων και απόψεων των ανέργων εκπαιδευομένων στο Νομό Καστοριάς. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Μπελή, Μ. (2012). Η συμμετοχή των ανέργων σε προγράμματα εκπαίδευσης του Νομού Κοζάνης: Στάσεις, απόψεις, συμπεριφορές. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Παπαιωάννου, Β. (2007). Εργασιακές αξίες και κίνητρα των ανέργων που συμμετέχουν σε προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η περίπτωση των Κ.Ε.Κ. της Λάρισας. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Πατέλης, Δ. (1997). Όψεις της ανεργίας: Κοινωνικές και Ψυχολογικές Επιπτώσεις. Ι.Ν.Ε. – Γ.Σ.Ε.Ε. (<http://www.ilhs.tuc.gr/gr/anergia.htm>).
- Πολέμη - Τοδούλου, Μ. (2005). Μεθοδολογία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (τ. Γ'). Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Rogers, Α. (1999). Η εκπαίδευση ενηλίκων. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σαρακατσιάνου, Φ. (2011). Μακροχρόνια Ανεργία και Δια Βίου Μάθηση: μια προσπάθεια ανάδειξης των Βιογραφικών Παραγόντων που επηρεάζουν τις Μαθησιακές Διαδικασίες. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Σαρρή, Χ. (2010). Τα κίνητρα συμμετοχής των ενηλίκων εκπαιδευομένων σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης: Η περίπτωση των δημοσίων Ι.Ε.Κ. στο νομό Θεσσαλονίκης. Πάτρα: Ε.Α.Π..
- Σκουτέρη, Θ. (2007). Η αποτελεσματικότητα των δράσεων της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Διερεύνηση μέσα από το παράδειγμα των ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. της Αθήνας. Αθήνα: Ε.Α.Π..
- Σταμέλος, Γ., & Δακοπούλου, Αθ. (2007). Η διατριβή στις κοινωνικές σχέσεις. Από το σχεδιασμό στην υλοποίηση. Αθήνα: Μεταίχμιο.

- Συνήγορος του Πολίτη - Ειδική Έκθεση. (2007). (Νόμος 3094 / 2003 «Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 § 5: «Παροχές Ανεργίας: Δικαιώματα των Ανέργων και Λειτουργία των Υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ.»).
- Jarvis, P. (2004). Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Jenau, C. (2000). Η έρευνα με ερωτηματολόγιο. Το εγχειρίδιο του καλού ερευνητή. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Φ.Ε.Κ. 258/7-11-2003. (Νόμος 3191. Το Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.)).
- ΦΕΚ 163/21-9-2010 (Νόμος 3879/10 Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις).
- ΦΕΚ 193/17-9-2013 (Νόμος 4186/13 Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις).
- Φωτακίδου, Θ. (2011). Κριτήρια επιλογής ειδικότητας των σπουδαστών των δημόσιων Ι.Ε.Κ. : ο ρόλος του φυλου σε αυτή την επιλογή και οι επιρροές του κοινωνικού περιβαλλοντος. Θεσσαλονίκη: Ε.Α.Π..
- Χασάπης, Δ. (2000). Σχεδιασμός, Οργάνωση, Εφαρμογή και Αξιολόγηση προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, Μεθοδολογικές αρχές και κριτήρια ποιότητας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Χριστοπούλου, Μ. (2012). Η διερεύνηση του μεθοδολογικού πλαισίου της αξιολόγησης για την αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος κατάρτισης ανέργων. Πάτρα: Ε.Α.Π.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΕΚ, ΕΝΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ

1^ο ΦΕΚ

**Νόμος υπ' αριθμό 3191: «Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Κατάρτισης με Απασχόληση
(Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.)».**

ΦΕΚ258

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 258
7 Νοεμβρίου 2003

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.3191

Το Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ. Σ.Ε.Ε. Κ.Α.)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Γενικές αρχές

1 Οι διατάξεις του παρόντος νόμου διέπουν τις κάθε είδους δραστηριότητες της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίες αναπτύσσονται από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και συνδέονται με τις πολιτικές απασχόλησης.

2 Δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος νόμου η εκπαίδευση και κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων που παρέχεται από φορείς του Δημοσίου και του δημόσιου τομέα.

3. Για τα θέματα που αφορούν τη σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης με την απασχόληση το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.) και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΠ.Ε.Κ.Α.) συνεργάζονται για την από κοινού διαμόρφωση πολιτικών και την ανάληψη νομοθετικών και κανονιστικών πρωτοβουλιών.

4. Οι δραστηριότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης που συνδέονται με τις πολιτικές απασχόλησης διέπονται από τις αρχές της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι όροι που αναφέρονται στις παραγράφους που ακολουθούν έχουν τις έννοιες που διατυπώνονται αντιστοίχως:

1. "Σύστημά είναι το σύνολο συμβατών μεταξύ τους λειτουργιών και μέσων (φορείς, όργανα και διαδικασίες διασύνδεσής τους), που επιδιώκει ένα συγκεκριμένο σκοπό

2 "Σύστημα Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης" είναι το σύστημα που έχει ως σκοπό να προσφέρει στους εκπαιδευόμενους γνώσεις που συνδυάζουν τη γενική παιδεία με τις βασικές τεχνικές και επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες.

3. "Σύστημα Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης" είναι το σύστημα που έχει ως σκοπό να προσφέρει στους κατάρτιζόμενους βασικές επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες σε ειδικότητες ή εξειδικεύσεις με στόχο την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, καθώς και την επαγγελματική ανέλιξη του.

4. "Σύστημα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης" είναι το σύστημα που αποσκοπεί, στο πλαίσιο της διαβίου μάθησης, στην κατάρτιση ή και επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, η οποία συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν από τα άλλα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ή και από επαγγελματική εμπειρία, με στόχους την ένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας, την επαγγελματική ανέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη

5. "Δεξιότητες" είναι οι δυνατότητες εφαρμογής τεχνικών γνώσεων και εμπειρίας που απαιτούνται για την άσκηση ενός έργου ή εργασίας.

6. "Ικανότητες" είναι οι δυνατότητες του ατόμου να αξιοποιεί τις γνώσεις και δεξιότητές του για να ανταποκριθεί στις τρέχουσες συνθήκες και απαιτήσεις της απασχόλησής του, αλλά και να προσαρμόζεται σε αλλαγές.

7. "Ειδικότητα" είναι το σύνολο επαγγελματικών δραστηριοτήτων που η εκτέλεσή τους απαιτεί την ύπαρξη συγκεκριμένων προσόντων και καλύπτει ένα φάσμα αντίστοιχων δραστηριοτήτων συγκεκριμένου επαγγέλματος.

8 "Εξειδίκευση" είναι το σύνολο επαγγελματικών δραστηριοτήτων στα πλαίσια μιας ειδικότητας, που η εκτέλεσή τους απαιτεί την ύπαρξη εξειδικευμένων προσόντων

9 "Προσόντα" είναι το σύνολο γενικών και ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση ενός επαγγέλματος ή μιας ειδικότητας ή εξειδίκευσης

10. "Τυπικά Επαγγελματικά Προσόντα" είναι τα προσόντα που απαιτούνται κατά την κείμενη νομοθεσία για την άσκηση ενός επαγγέλματος ή μιας ειδικότητας ή εξειδίκευσης.

11. "Προδιαγραφές Ειδικότητας ή Εξειδίκευσης" είναι οι ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για την άσκηση της ειδικότητας ή εξειδίκευσης

12. "Επαγγελματικά Επίπεδα" είναι τα επαγγελματικά επίπεδα που ορίζονται από την Οδηγία 92/51/Ε Ο Κ για την ελεύθερη μετακίνηση εργαζομένων μεταξύ των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ενσωματώθηκε με το Π.Δ. 231/1998 (ΦΕΚ 178 Α), όπως ισχύει, στο εθνικό δίκαιο.

13. "Συμβουλευτική" είναι η επιστημονική βοήθεια και στήριξη που δίνεται στα άτομα, με βάση συγκεκριμένη μεθοδολογία, έτσι ώστε να προσδιορίζουν και να επιτυγχάνουν τους προσωπικούς και επαγγελματικούς τους στόχους.

14. "Επαγγελματικός Προσανατολισμός" είναι η διαδικασία ενημέρωσης, διερεύνησης και προετοιμασίας που βοηθά το άτομο να επιλέξει την εκπαιδευτική του διαδρομή και το επάγγελμά του, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και τις ικανότητές του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Άρθρο 3

Ορισμός, αποστολή, στόχοι και βασικές λειτουργίες

1. Ως Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.) ορίζεται το ολοκληρωμένο σύνολο των συμβατών μεταξύ τους λειτουργιών και μέσων δια των οποίων, με συγκροτημένο και ενιαίο τρόπο, σχεδιάζεται και εφαρμόζεται η εθνική πολιτική για τη σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και για τη σύνδεσή τους με την απασχόληση έτσι ώστε:

α. να ικανοποιούνται οι προσωπικές και κοινωνικές ανάγκες των ατόμων σε γνώσεις και δεξιότητες,

β. να καλύπτονται οι ανάγκες της αγοράς εργασίας με επαγγελματικά στελέχη των ζητούμενων ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων, με τα κατάλληλα για το σκοπό αυτόν προσόντα (γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες).

2. Οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α. είναι οι ακόλουθοι:

α. Η δημιουργία και η συνεχής λειτουργία αξιόπιστου και αποτελεσματικού ενιαίου συστήματος για την έρευνα, καταγραφή και τεκμηρίωση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε ανθρώπινο δυναμικό που αντιστοιχούν στα επαγγέλματα, τα οποία μπορούν να προέλθουν από την επαγγελματική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση.

β. Η διαμόρφωση προδιαγραφών των ειδικοτήτων ή των εξειδικεύσεων και η αποτελεσματική σύζευξή τους με τα προγράμματα σπουδών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

γ. Ο συντονισμός των προγραμμάτων σπουδών και των παρεχόμενων υπηρεσιών των Συστημάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος.

δ. Η διαμόρφωση ενιαίων κανόνων:

1. για την αξιολόγηση και την πιστοποίηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης (φορείς, προγράμματα, εκπαιδευτές, εκπαιδευόμενοι, υποδομές και εξοπλισμός),

2. για τη διαδικασία καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση, όπου αυτά απαιτούνται, και

3. για την πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων, ανεξάρτητα του τρόπου απόκτησής τους.

ε. Η διαμόρφωση και η συνεχής λειτουργία αποτελεσματικού και αποδοτικού Συστήματος Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας, των καταρτιζομένων και των αποφοίτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

στ. Η προώθηση της κοινωνικής καταξίωσης των Συστημάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης.

3. Στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Ε.Κ.Α., με επιφύλαξη των κειμένων διατάξεων, διασυνδέονται και συντονίζονται οι παρακάτω βασικές λειτουργίες: α. Η έρευνα, η καταγραφή και η τεκμηρίωση της επαγγελματικής διάρθρωσης της απασχόλησης σε εθνικό και κλαδικό επίπεδο και ο προσδιορισμός των αντίστοιχων αναγκών της αγοράς εργασίας, που αφορούν την κάλυψη της ζήτησης συγκεκριμένων θέσεων εργασίας, που απαιτούν συγκεκριμένες ειδικότητες ή εξειδικεύσεις, με ανθρώπινο δυναμικό που είναι δυνατόν να προέλθει από προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

β. Ο προσδιορισμός των αναγκών της αγοράς εργασίας σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις κατά επαγγελματικό επίπεδο, που είναι δυνατόν να καλύψουν τη ζήτηση συγκεκριμένων θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο.

γ. Ο προσδιορισμός, με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, των προδιαγραφών ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων.

δ. Ο προσδιορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση, όπου αυτά απαιτούνται, και ο προσδιορισμός των διαδικασιών για την απόκτησή τους.

ε. Ο προσδιορισμός διαδικασιών απόκτησης των αναγκαίων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που οδηγεί στη διατύπωση διαδρομών μάθησης, μέσω επαγγελματικής κατάρτισης ή και επαγγελματικής εμπειρίας.

στ. Ο συντονισμός των Συστημάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων που οδηγούν σε συγκεκριμένες ειδικότητες και εξειδικεύσεις

διαφόρων επαγγελματικών επιπέδων, όταν διαπιστώνονται επικαλύψεις ή κενά στα σχεδιαζόμενα προγράμματα σπουδών.

ζ. Ο σχεδιασμός και η οργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις που ζητούνται από την αγορά εργασίας και οδηγούν στην απόκτηση των προσόντων που αντιστοιχούν στην προδιαγραφή των ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων αυτών.

η. Η ενημέρωση των ενδιαφερομένων για επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση και των γονέων τους για τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, η διερεύνηση των προσόντων, ικανοτήτων και κλίσεων των ενδιαφερομένων και η συμβουλευτική υποστήριξή τους στην επιλογή της κατάλληλης ειδικότητας ή εξειδίκευσης και του κατάλληλου προγράμματος σπουδών (συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός).

θ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ικανότητας και δυνατότητας των φορέων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης να ανταποκριθούν κατά τρόπο αποτελεσματικό στις απαιτήσεις που προκύπτουν από την αποστολή τους και τις ευθύνες που αναλαμβάνουν.

ι. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των επί μέρους προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και της συμβατότητάς τους προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις για τις οποίες σχεδιάστηκαν.

ια. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτών της επαγγελματικής κατάρτισης.

ιβ. Η εφαρμογή των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης με βάση το σχεδιασμό, την οργάνωση, την αξιολόγηση και την πιστοποίησή τους.

ιγ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτούν οι σπουδαστές και οι καταρτιζόμενοι σε σχέση προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, ως προϋπόθεση για την απονομή του τίτλου αντίστοιχων ειδικοτήτων ή εξειδικεύσεων και επαγγελματικού επιπέδου.

ιδ. Η αξιολόγηση και πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων και η σύνδεση της με τη διαδικασία απονομής άδειας άσκησης επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπου αυτά απαιτούνται, για κάθε ενδιαφερόμενο, ανεξάρτητα του τρόπου απόκτησης των προσόντων αυτών.

ιε. Η υποστήριξη της σύνδεσης των εκπαιδευομένων, των καταρτιζομένων και των αποφοίτων με την αγορά εργασίας και η παρακολούθηση της απασχολησιμότητάς τους.

ιστ. Η υποστήριξη των ανέργων για την ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, καθώς και των ήδη εργαζομένων για την πρόληψη της ανεργίας.

ιζ. Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των φορέων, δομών, προγραμμάτων και εκπαιδευτών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

ιη. Η αξιολόγηση και αποτίμηση των αποτελεσμάτων της λειτουργίας των Συστημάτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης σε σχέση με την απασχόληση.

ιθ. Η αξιολόγηση επαγγελματικών τίτλων που έχουν αποκτηθεί σε άλλες χώρες και ο προσδιορισμός της

αντιστοίχια τους προς επαγγελματικούς τίτλους που αποκτώνται στην Ελλάδα μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και του Συστήματος Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Επαγγελματικών Προσόντων.

κ. Ο σχεδιασμός προγραμμάτων δράσης για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των αρμόδιων φορέων και της κοινής γνώμης, με στόχο την προώθηση της κοινωνικής καταξίωσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης.

κα. Η ανάπτυξη διαδικασιών συνεννόησης και συμφωνίας με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους.

Άρθρο 4 Τα Συστήματα του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.

1. Στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α. λειτουργούν και διασυνδέονται τα παρακάτω επί μέρους Συστήματα, μέσω των οποίων υλοποιούνται οι βασικές λειτουργίες των περιπτώσεων α' έως και κα' της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος:

α. Το Σύστημα Έρευνας των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (Σ1).

β. Το Σύστημα Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Σ2).

γ. Το Σύστημα Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ3).

δ. Το Σύστημα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ4).

ε. Το Σύστημα Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Επαγγελματικών Προσόντων (Σ5).

στ. Το Σύστημα Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας (Σ6).

2. Συστήματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης καλούνται τα αναφερόμενα στα εδάφια β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

3. Με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των συναρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών ρυθμίζονται τα ειδικότερα και λεπτομερειακά θέματα που αφορούν στη διασύνδεση των Συστημάτων της παραγράφου 1 του παρόντος, ιδίως δε τα σχετικά με την εφαρμογή κοινών αρχών, κανόνων, διαδικασιών και μεθοδολογιών, τη συγκρότηση κοινών επιτροπών και ομάδων εργασίας και την από κοινού οργάνωση λειτουργιών και διαδικασιών. Με όμοιες αποφάσεις που συνοπογράφονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να καθορίζεται αποζημίωση για τα μέλη των Επιτροπών και ομάδων εργασίας και των γραμματέων τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.

Άρθρο 5

Το Σύστημα Έρευνας των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

1. Αποστολή του Συστήματος Έρευνας των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (Σ1) είναι η συνεχής διερεύνηση, καταγραφή και τεκμηρίωση, με ενιαίο, έγκυρο και αξιόπιστο τρόπο, των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό της αγοράς εργασίας και ο προσδιορισμός των σχετικών προς τις ανάγκες αυτές επαγγελμάτων, κατά ειδικότητα και επαγγελματικό επίπεδο, τα οποία αντιστοιχούν στην επαγγελματική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και ο προσδιορισμός των

περιεχομένων των επαγγελμάτων αυτών.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου βασικές λειτουργίες του Συστήματος Έρευνας των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας είναι:

α. Η έρευνα, η καταγραφή και η τεκμηρίωση της επαγγελματικής διάρθρωσης της απασχόλησης σε κλαδικό και εθνικό επίπεδο και των αντίστοιχων αναγκών της αγοράς εργασίας, που αφορούν την κάλυψη της ζήτησης συγκεκριμένων θέσεων εργασίας, οι οποίες απαιτούν συγκεκριμένες ειδικότητες και εξειδικεύσεις με ανθρώπινο δυναμικό, που είναι δυνατόν να προέλθει από προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

β. Ο προσδιορισμός των αναγκών της αγοράς εργασίας σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις κατά επαγγελματικό επίπεδο, που είναι δυνατόν να καλύψουν τη ζήτηση συγκεκριμένων θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο.

γ. Ο προσδιορισμός, με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, των προδιαγραφών των ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων.

3. Οι λειτουργίες του Συστήματος Σ1 καλύπτονται από τις δραστηριότητες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) και της Εταιρίας "Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική - Πληροφορική Α.Ε.". Ειδικότερα:

α. Η Εταιρία με την επωνυμία "Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική - Πληροφορική Α.Ε." είναι ο υπεύθυνος φορέας για το σχεδιάσμά, την ανάπτυξη και τη λειτουργία του Συστήματος. Για το σκοπό αυτόν διενεργεί έρευνες, μελέτες και αξιοποιεί όλες τις υπάρχουσες πηγές δεδομένων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, όπως προ βλέπεται από τους σκοπούς της που περιγράφονται στην παρ. 2 του άρθρου 10 του Ν. 2956/2001 (ΦΕΚ 258 Α'), όπως ισχύει.

β. Η Ειδική Υπηρεσία του Ο.Α.Ε.Δ. με τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης (Κ.Π.Α.) αναλαμβάνει τη συγκέντρωση των δεδομένων των αναγκών της αγοράς εργασίας, όπως προβλέπεται από τους σκοπούς της. Σε νομούς της χώρας όπου δεν έχουν συσταθεί Κ.Π.Α., το έργο αναλαμβάνουν οι τοπικές υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ..

4. Το Σύστημα Σ1 παρέχει προς τα υπόλοιπα Συστήματα τις ακόλουθες υπηρεσίες:

α. Συνεχή πληροφόρηση των Συστημάτων Σ2, Σ3, Σ4 και Σ6 του άρθρου 4, για τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό της αγοράς εργασίας.

β. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ2, Σ3, Σ4 και Σ5 του άρθρου 4, όσον αφορά τις προδιαγραφές των επαγγελματικών ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων (γενικές και ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες).

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην εξασφάλιση των μέσων και των προϋποθέσεων για την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του Συστήματος Σ1, ιδίως δε τα ειδικά και λεπτομερειακά θέματα που αφορούν:

α. Στη δημιουργία, οργάνωση και λειτουργία κατάλληλων και επαρκών δομών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.

β. Στην ανάπτυξη και λειτουργία κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος, που συνδέει τις προηγούμενες δομές και καταγράφει τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό της αγοράς εργασίας, επεξεργάζεται τα στοιχεία αυτά και υποστηρίζει τον προσδιορισμό των αναγκαίων ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων.

γ. Στο σχεδιάσμά και λειτουργία οργανωτικών συστημάτων και μεθοδολογιών για την καταγραφή των

αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό της αγοράς εργασίας, τον προσδιορισμό των αναγκαίων ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων και τον προσδιορισμό των προδιαγραφών των ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων, δηλαδή των απαιτούμενων αντιστοιχώς γενικών και ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο πλαίσιο της πολιτικής που διαμορφώνει το Εθνικό Συμβούλιο της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του παρόντος, μπορεί να ορίζονται και να εντάσσονται στο Σύστημα Σ1 και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή Ερευνητικά Ινστιτούτα των Κοινωνικών Εταιριών που υπογράφουν την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Γ.Σ.Ε.Ε., Σ.Ε.Β., ΓΣΕΒΕΕ, Ε.Σ.Ε.Ε.). Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται οι δραστηριότητες που αναλαμβάνουν, καθώς και οι διασυνδέσεις τους με την Εταιρία και υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω ειδικό ή λεπτομερειακό χαρακτήρα θέμα.

Άρθρο 6

Το Σύστημα Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης 1. Αποστολή του Συστήματος Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Σ2) είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων σπουδών, στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αποβλέπουν στο συνδυασμό της γενικής παιδείας με τις βασικές τεχνικές και επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες, με σκοπό την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη των αποφοίτων της.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, βασικές λειτουργίες του Συστήματος Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης είναι: α. Ο σχεδιασμός και η οργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης, που αντιστοιχούν προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις που ζητούνται από την αγορά εργασίας και οδηγούν στην απόκτηση των προσόντων που αντιστοιχούν στις προδιαγραφές των ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων αυτών.

β. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ικανότητας και δυνατότητας των δομών και φορέων της επαγγελματικής εκπαίδευσης να ανταποκριθούν κατά τρόπο αποτελεσματικό στις απαιτήσεις που προκύπτουν από την αποστολή τους και τις ευθύνες που αναλαμβάνουν.

γ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και της συμβατότητάς τους προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις για τις οποίες σχεδιάστηκαν.

δ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτών και των εκπαιδευτών της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

ε. Η εφαρμογή των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης με βάση το σχεδιάσμα, την οργάνωση, την αξιολόγηση και την πιστοποίησή τους.

στ. Η αξιολόγηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτούν οι απόφοιτοι σε σχέση προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και η πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων τους.

ζ. Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των φορέων, δομών και προγραμμάτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

3. Οι λειτουργίες του Συστήματος Σ2 καλύπτονται από τις δραστηριότητες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των δημόσιων και ιδιωτικών Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.) που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τις δραστηριότητες των Τ.Ε.Ε. που

εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, το Υπουργείο Ανάπτυξης και το Υπουργείο Γεωργίας, τις δραστηριότητες των Τ.Ε.Ε. του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), καθώς και τις δραστηριότητες του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.). Ειδικότερα: α. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.) είναι ο επιτελικός φορέας για το σχεδιάσμα και την παρακολούθηση της λειτουργίας του Συστήματος Σ2, διαμορφώνοντας τις πολιτικές και τους κανόνες για την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση και εποπτεύοντας την εφαρμογή τους. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων πιστοποιεί τα επαγγελματικά προσόντα των αποφοίτων της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης που αντιστοιχούν στις ειδικότητες και εξειδικεύσεις των τυπικών επαγγελματικών επιπέδων, όπως εξειδικεύονται από την εφαρμογή της Οδηγίας 92/51/Ε.Ο.Κ., όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το π.δ. 231/1998, όπως ισχύει.

β. Η απόδοση ισοτιμιών των τίτλων σπουδών σχολών επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης του εξωτερικού και των καταργημένων ελληνικών σχολών του επιπέδου της δευτεροβάθμιας Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, η γνωμοδότηση προς τις αρμόδιες αρχές που χορηγούν την άδεια άσκησης επαγγέλματος περί της αναγνώρισης τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και ο καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης ανά ειδικότητα και επίπεδο κατάρτισης, όπου αυτά απαιτούνται, γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 9 του παρόντος.

4. Το Σύστημα Σ2 παρέχει προς τα υπόλοιπα Συστήματα τις ακόλουθες υπηρεσίες: α. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ3, Σ4, Σ5 και Σ6 του άρθρου 4 σχετικά με τις ειδικότητες και τα προγράμματα σπουδών που σχεδιάζει, οργανώνει και υλοποιεί το Σύστημα Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

β. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ1 και Σδ του άρθρου 4 για τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των αποφοίτων της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Άρθρο 7

Το Σύστημα Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης 1. Αποστολή του Συστήματος Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ3) είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης για την απόκτηση από τους κατάρτιζόμενους βασικών επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων σε ειδικότητες ή και σε εξειδικεύσεις, για την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα στην αγορά εργασίας και την εν γένει ανέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, βασικές λειτουργίες του Συστήματος Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι:

α. Ο σχεδιασμός και η οργάνωση προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις που ζητούνται από την αγορά εργασίας και οδηγούν στην απόκτηση των προσόντων που αντιστοιχούν στις προδιαγραφές των ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων αυτών.

β. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ικανότητας και δυνατότητας των δομών και φορέων της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης να ανταποκριθούν κατά

τρόπο αποτελεσματικό στις απαιτήσεις που προκύπτουν από την αποστολή τους και τις ευθύνες που αναλαμβάνουν.

γ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και της συμβατότητάς τους προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις για τις οποίες σχεδιάστηκαν.

δ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτών και των εκπαιδευτών της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

ε. Η υλοποίηση των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με βάση το σχεδιασμό, την οργάνωση, την αξιολόγηση και την πιστοποίησή τους.

στ. Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των φορέων, δομών και προγραμμάτων της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

3. Οι λειτουργίες του Συστήματος Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης καλύπτονται από τις δραστηριότητες του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) και των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που λειτουργεί ο Ο.Ε.Ε.Κ., τις δραστηριότητες των Ι.Ε.Κ. που λειτουργεί η εταιρεία "Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε." του Ο.Α.Ε.Δ., του Ι.Ε.Κ. του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, των Ι.Ε.Κ. του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Τ.Ε.Κ.), που εποπτεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και τις δραστηριότητες των ιδιωτικών Ι.Ε.Κ., που εποπτεύονται από τον Ο.Ε.Ε.Κ.. Ειδικότερα, ο Ο.Ε.Ε.Κ. είναι ο επιτελικός φορέας για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση της λειτουργίας του Συστήματος Σ3.

Ο Ο.Ε.Ε.Κ. συνεργάζεται με την αρμόδια για τα θέματα της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για τη σύνδεση της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης με την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση. Ο Ο.Ε.Ε.Κ. συνεργάζεται με το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.) για τη σύνδεση της Αρχικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, ιδίως δε για τη διαμόρφωση κοινών κανόνων και αρχών σε ζητήματα πιστοποίησης δομών, φορέων, προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης εκπαιδευτών.

4. Το Σύστημα Σ3 παρέχει προς τα υπόλοιπα Συστήματα τις ακόλουθες υπηρεσίες: α. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ2, Σ4, Σ5 και Σ6 του άρθρου 4, σχετικά με τις ειδικότητες και τα προγράμματα σπουδών που σχεδιάζει, οργανώνει και υλοποιεί το Σύστημα Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

β. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ1 και Σδ του άρθρου 4 για τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των αποφοίτων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Άρθρο 8

Το Σύστημα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

1. Αποστολή του Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ4), στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων για την κατάρτιση ή επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, η οποία συμπληρώνει γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν από τα άλλα Συστήματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ή και από

επαγγελματική εμπειρία, με στόχους την ένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας και την επαγγελματική ανέλιξη.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, βασικές λειτουργίες του Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι:

α. Ο σχεδιασμός και η οργάνωση προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις που ζητούνται από την αγορά εργασίας και οδηγούν στην απόκτηση των προσόντων, που αντιστοιχούν στις προδιαγραφές των ειδικοτήτων και προκύπτουν από αυτές.

β. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ικανότητας και δυνατότητας των δομών και φορέων της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης να ανταποκριθούν κατά τρόπο αποτελεσματικό στις απαιτήσεις που προκύπτουν από την αποστολή τους και τις ευθύνες που αναλαμβάνουν.

γ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και της συμβατότητάς τους προς τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις για τις οποίες σχεδιάστηκαν.

δ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτών και των εκπαιδευτών της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

ε. Η υλοποίηση των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης με βάση το σχεδιασμό, την οργάνωση, την αξιολόγηση και την πιστοποίησή τους.

στ. Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των φορέων, δομών και προγραμμάτων της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

3. Οι λειτουργίες του Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης καλύπτονται από τις δραστηριότητες του Υπουργείου υ Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΠ.Ε.Κ.Α.), τις δραστηριότητες του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.) και τις δραστηριότητες των δομών παροχής Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Ειδικότερα, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΠ.Ε.Κ.Α.) είναι ο επιτελικός φορέας για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση της λειτουργίας του Συστήματος Σ4 διαμορφώνοντας τις πολιτικές και τους κανόνες για τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση (Σ.Ε.Κ.). Το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. διατυπώνει γνώμη προς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΠ.Ε.Κ.Α.) για τη διαμόρφωση πολιτικών και κανόνων για τη Σ.Ε.Κ., ιδίως σε ζητήματα πιστοποίησης δομών, φορέων, προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης εκπαιδευτών και μεριμνά για την εφαρμογή τους. Το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. συνεργάζεται με τον Ο.Ε.Ε.Κ. για τη σύνδεση Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, ιδίως δε για τη διαμόρφωση κοινών προτάσεων προς το ΥΠ.Ε.Κ.Α. και το ΥΠ.Ε.Π.Θ. για την καθιέρωση κοινών κανόνων και αρχών σε ζητήματα πιστοποίησης δομών, φορέων, προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης εκπαιδευτών.

Οι δομές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, που πιστοποιούνται από το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ., οργανώνουν και υλοποιούν προγράμματα Σ.Ε.Κ..

4. Το Σύστημα Σ4 παρέχει προς τα υπόλοιπα Συστήματα τις ακόλουθες υπηρεσίες: α. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ2, Σ3, Σ5 και Σ6 του άρθρου 4 σχετικά με τις εξειδικεύσεις και τα προγράμματα κατάρτισης που σχεδιάζει, οργανώνει και υλοποιεί το Σύστημα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

β. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ1 και Σδ του άρθρου 4 για τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των καταρτιζομένων στα πλαίσια της Σ.Ε.Κ..

Άρθρο 9

Το Σύστημα Πιστοποίησης της
Επαγγελματικής Κατάρτισης και των
Επαγγελματικών Προσόντων

1. Αποστολή του Συστήματος Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Επαγγελματικών Προσόντων (Σ5) είναι ο προσδιορισμός και καθορισμός επαγγελματικών υποχρεώσεων και δικαιωμάτων ανά ειδικότητα και εξειδίκευση, η πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων ανεξάρτητα του τρόπου απόκτησής τους και ο προσδιορισμός της αντιστοιχίας των επαγγελματικών τίτλων.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, βασικές λειτουργίες του Συστήματος Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Επαγγελματικών Προσόντων είναι:

α. Ο προσδιορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση, όπου απαιτείται, και ο καθορισμός των όρων για την απόκτησή τους.

β. Ο προσδιορισμός διαδικασιών απόκτησης των αναγκαίων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που οδηγεί στη διατύπωση εναλλακτικών διαδρομών μάθησης, μέσω επαγγελματικής κατάρτισης ή και επαγγελματικής εμπειρίας.

γ. Η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτούν οι καταρτιζόμενοι σε σχέση προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, ως προϋπόθεση για την απονομή του τίτλου αντίστοιχων ειδικοτήτων ή εξειδικεύσεων και επαγγελματικού επιπέδου.

δ. Η αξιολόγηση και πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων, δηλαδή των γενικών και ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση κάθε επαγγέλματος, ειδικότητας ή εξειδίκευσης και η σύνδεσή της με τη διαδικασία απονομής άδειας άσκησης επαγγέλματος, όπου αυτή απαιτείται, για κάθε ενδιαφερόμενο, ανεξάρτητα του τρόπου απόκτησης των προσόντων αυτών.

ε. Η αξιολόγηση επαγγελματικών τίτλων που έχουν αποκτήθει σε άλλες χώρες και ο προσδιορισμός της αντιστοιχίας τους προς επαγγελματικούς τίτλους που αποκτώνται στην Ελλάδα μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και του Συστήματος Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Επαγγελματικών Προσόντων.

στ. Η κατάρτιση Μητρώου επαγγελματιών, ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων για τα οποία μπορεί να γίνεται πιστοποίηση των προσόντων κατά τις διατάξεις του παρόντος.

3. Οι λειτουργίες του Συστήματος Σ5 καλύπτονται από τις δραστηριότητες του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) και του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.). Ειδικότερα:

α. Ο Ο.Ε.Ε.Κ. πιστοποιεί επαγγελματικά προσόντα που αποκτήθηκαν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και αντιστοιχούν στις ειδικότητες και εξειδικεύσεις των τυπικών επαγγελματικών επιπέδων, όπως διαπιστώνονται, ανά επάγγελμα, από την αντίστοιχη εφαρμογή της Οδηγίας 92/51/ΕΟΚ, όπως ενσωματώθηκε στο Εθνικό Δίκαιο με το π.δ. 231/1998 όπως ισχύει.

Παράλληλα, ο Ο.Ε.Ε.Κ. πιστοποιεί την επαγγελματική

κατάρτιση των αποφοίτων όλων των δημόσιων και ιδιωτικών

Ι. Ε.Κ. και απονέμει τίτλους επαγγελματικής κατάρτισης, κατά τις διατάξεις του Ν. 2009/1992.

β. Το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. πιστοποιεί επαγγελματικά προσόντα - πέραν των τυπικών επαγγελματικών επιπέδων που καλύπτει ο Ο.Ε.Ε.Κ. - που απαιτούνται με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, τις ανάγκες επαγγελματικών κλάδων και τις ιδιαίτερες ανάγκες του ανθρώπινου δυναμικού και τα οποία έχουν προκύψει μετά από συμφωνία εργαζομένων και εργοδοτών.

γ. Ο Ο.Ε.Ε.Κ. με τα θεσμοθετημένα όργανά του, την Επιτροπή Ισοτιμιών, το Συμβούλιο Επαγγελματικής Αναγνώρισης Τίτλων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Σ.Ε.Α.Τ.Ε.Κ.) και την Επιτροπή Καθορισμού Επαγγελματικών Δικαιωμάτων (Ε.Ε.Κ.Ε.Δ.) μεριμνά, για την απόδοση ισοτιμιών των τίτλων σπουδών σχολών επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης του εξωτερικού και των καταργημένων ελληνικών σχολών του επιπέδου της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, γνωμοδοτεί προς τις αρμόδιες αρχές που χορηγούν την άδεια άσκησης επαγγέλματος περί της αναγνώρισης τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και γνωμοδοτεί για τον καθορισμό στο πλαίσιο της διάταξης της παρ.3 του άρθρου 6 του Ν. 2009/1992, των επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης ανά ειδικότητα και επίπεδο κατάρτισης, όπου αυτά απαιτούνται.

4. Το Σύστημα Σ5 παρέχει προς τα υπόλοιπα Συστήματα τις ακόλουθες υπηρεσίες:

α. Πληροφόρηση του Συστήματος Σδ του άρθρου 4 σχετικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα ανά ειδικότητα και εξειδίκευση.

β. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ3 και Σ4 του άρθρου 4 σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και πιστοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτούν οι καταρτιζόμενοι ως προς τις προδιαγραφές των προγραμμάτων κατάρτισης, ως προϋπόθεση για την απονομή του τίτλου σπουδών αντίστοιχης ειδικότητας ή εξειδίκευσης.

γ. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ3 και Σ4 του άρθρου 4 σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων για κάθε ενδιαφερόμενο, ανεξάρτητα του τρόπου απόκτησης των προσόντων αυτών.

δ. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ2, Σ3, Σ4 και Σ6 του άρθρου 4 για τη μεθοδολογία απόκτησης των αναγκαίων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που οδηγεί στη διατύπωση εναλλακτικών διαδρομών μάθησης.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην εξασφάλιση των μέσων και των προϋποθέσεων για την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του Συστήματος Σ5, ιδίως δε:

α. Στη βελτίωση των δομών, διαδικασιών και μέσων για τον καθορισμό των επαγγελματικών υποχρεώσεων και δικαιωμάτων ανά ειδικότητα ή εξειδίκευση, όπου αυτά απαιτούνται, και στον καθορισμό των όρων για την απόκτησή τους.

β. Στη βελτίωση των δομών, διαδικασιών και μέσων για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτούν οι

καταρτιζόμενοι σε σχέση προς τις προδιαγραφές των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ως προϋπόθεσης για την απονομή του τίτλου σπουδών αντίστοιχης ειδικότητας ή εξειδίκευσης.

γ. Στη βελτίωση των δομών, διαδικασιών και μέσων για την αναγνώριση των επαγγελματικών τίτλων που έχουν αποκτηθεί σε άλλες χώρες και τον προσδιορισμό της αντιστοιχίας τους προς τις ειδικότητες και επαγγελματικούς τίτλους που αποκτώνται στην Ελλάδα μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και του συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο πλαίσιο της πολιτικής που διαμορφώνεται από το Εθνικό Συμβούλιο της παρ. 2 του άρθρου 11 του παρόντος, μπορεί να διαπιστώνεται και να εντάσσονται στο Σύστημα Σ5 ως φορείς πιστοποίησης και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και φορείς των Κοινωνικών Εταιρών που υπογράφουν την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ) και δεν παρέχουν Επαγγελματική Εκπαίδευση ή Κατάρτιση. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται οι δραστηριότητες που αναλαμβάνουν, οι διασυνδέσεις τους με τον Ο.Ε.Ε.Κ. και το Ε.ΚΕ.Π.Σ., καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που σχετίζεται με τα ανωτέρω θέματα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Γ.εωργίας καθορίζεται ο φορέας πιστοποίησης του "Πράσινου Πιστοποιητικού" του άρθρου 12 του Ν. 2520/1997 (ΦΕΚ173 Α).

7. Με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ορίζονται για τα συστήματα που εφαρμόζονται από τον Ο.Ε.Ε.Κ., το Ε.ΚΕ.Π.Σ. και τους φορείς της παραγράφου 6 οι ενιαίες αρχές, οι γενικοί κανόνες και τα όργανα των συστημάτων πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων, ανεξαρτήτως του τρόπου που αποκτήθηκαν.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται οι ειδικοί κανόνες και η διαδικασία πιστοποίησης και συγκροτούνται τα όργανα πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων, κατά επάγγελμα ή ομάδα ομοειδών επαγγελματιών ή ειδικοτήτων ή εξειδικεύσεων, καθώς και τα ειδικότερα και λεπτομερειακά χαρακτηριστικά σχετικά θέματα.

Άρθρο 10

Το Σύστημα Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας

1. Αποστολή του Συστήματος Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας (Σ6) είναι η συμβουλευτική, ο επαγγελματικός προσανατολισμός, η σύνδεση με την απασχόληση των εκπαιδευομένων ή καταρτιζομένων, των αποφοίτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και γενικότερα του ανθρώπινου δυναμικού.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, βασικές λειτουργίες του Συστήματος Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας είναι:

α. Η ενημέρωση των ενδιαφερομένων για

επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση και των γονέων τους για τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, η διερεύνηση των προσόντων, ικανοτήτων και κλίσεων των ενδιαφερομένων και η συμβουλευτική υποστήριξη τους στην επιλογή της κατάλληλης ειδικότητας ή εξειδίκευσης και του κατάλληλου προγράμματος σπουδών (συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός).

β. Η υποστήριξη της σύνδεσης των εκπαιδευομένων, των καταρτιζομένων και των αποφοίτων με την αγορά εργασίας και η παρακολούθηση της απασχολησιμότητάς τους.

γ. Η υποστήριξη των ανέργων για την ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, καθώς και των ήδη εργαζομένων για την πρόληψη της ανεργίας.

3. Οι λειτουργίες του Συστήματος Σ6 καλύπτονται από τις δραστηριότητες του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.) που εποπτεύεται από τα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.) και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΠ.Ε.Κ.Α.), τις δραστηριότητες των αρμόδιων υπηρεσιών και οργάνων του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.), στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τις δραστηριότητες του Ο.Α.Ε.Δ. μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων του και τις δραστηριότητες του Ο.Ε.Ε.Κ. μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών και οργάνων του. Ειδικότερα, το Ε.Κ.Ε.Π. είναι ο επιτελικός φορέας για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση λειτουργίας του Συστήματος Σ6, εισηγείται τη διαμόρφωση των πολιτικών και των κανόνων για τη συμβουλευτική, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη σύνδεση με την αγορά εργασίας στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.) και στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΠ.Ε.Κ.Α.) και εποπτεύει την εφαρμογή τους.

4. Το Σύστημα Σ6 στα πλαίσια του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α. παρέχει προς τα υπόλοιπα Συστήματα τις ακόλουθες υπηρεσίες:

α. Υποστήριξη των δομών των Συστημάτων Σ2, Σ3 και Σ4 του άρθρου 4 για την ανάπτυξη του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και τη διαμόρφωση των κανόνων και διαδικασιών σύνδεσης των δομών αυτών με την αγορά εργασίας.

β. Πληροφόρηση των Συστημάτων Σ2, Σ3 και Σ4 του άρθρου 4 για τα συμπεράσματα τα σχετικά με την απασχολησιμότητα των αποφοίτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στην εξασφάλιση των μέσων και των προϋποθέσεων για την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του Συστήματος Σ6, ιδίως δε:

α. Στο σχεδιασμό και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας με τη λειτουργία δομών για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών.

β. Στο σχεδιασμό και την εφαρμογή του Εθνικού Δικτύου Ενημέρωσης και Πληροφόρησης όλων των ενδιαφερομένων φορέων και προσώπων για τις δυνατότητες της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις.

γ. Στην ανάπτυξη και εφαρμογή μεθοδολογιών συμβου-

λευτικής, επαγγελματικού προσανατολισμού και δράσεων σύνδεσης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

δ. Στο σχεδιάσμα και εφαρμογή συστημάτων αξιολόγησης, πιστοποίησης και παρακολούθησης των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και αξιολόγησης και πιστοποίησης των στελεχών που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές.

ε. Στον καθορισμό των κανόνων και διαδικασιών σύνδεσης των Γ ραφείων Διασύνδεσης και των Κέντρων Σταδιοδρομίας που λειτουργούν δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς με τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης (Κ.Π.Α.), με στόχο τη διευκόλυνση του έργου τους και την ενίσχυση της απασχόλησης.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και στο πλαίσιο της πολιτικής που διαμορφώνεται από το Εθνικό Συμβούλιο της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του παρόντος, μπορεί να ορίζονται και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εντάσσονται στο Σύστημα Σ6, οι δραστηριότητες που αναλαμβάνουν και οι διασυνδέσεις τους με τους φορείς της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 3 Νοεμβρίου 2003 Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν.ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. ΡΕΠΠΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Γ. ΔΡΥΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Κ. ΣΤΕΦΑΝΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Γ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2003

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

2^ο ΦΕΚ

Νόμος υπ' αριθμό 3879/2010: «Ανάπτυξη Δια Βίου Μάθησης & Λοιπές διατάξεις».

ΦΕΚ 163

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου **163**
21 Σεπτεμβρίου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3879 *Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης*

και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, νοούνται ως:

1. «Δια βίου μάθηση»: Όλες οι μορφές μαθησιακών δραστηριοτήτων στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, που αποσκοπούν στην απόκτηση ή την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι οποίες συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, στην επαγγελματική ένταξη και εξέλιξη του ατόμου, στην κοινωνική συνοχή, στην ανάπτυξη της ικανότητας ενεργού συμμετοχής στα κοινά και στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη. Περιλαμβάνει την τυπική εκπαίδευση, τη μη τυπική εκπαίδευση και την άτυπη μάθηση.

2. «Τυπική εκπαίδευση»: Η εκπαίδευση που παρέχεται στο πλαίσιο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, οδηγεί στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο από τις δημόσιες αρχές και αποτελεί μέρος της διαβαθμισμένης εκπαιδευτικής κλίμακας. Στην τυπική εκπαίδευση εντάσσεται και η γενική τυπική εκπαίδευση ενηλίκων.

3. «Τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα»: Το σύστημα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4. «Μη τυπική εκπαίδευση»: Η εκπαίδευση που παρέχεται σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο. Περιλαμβάνει την αρχική επαγγελματική κατάρτιση, τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων.

5. «Άτυπη μάθηση»: Οι μαθησιακές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εκτός οργανωμένου εκπαιδευτικού πλαισίου, σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, στο πλαίσιο του ελεύθερου χρόνου ή επαγγελματικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Περιλαμβάνει τις κάθε είδους δραστηριότητες αυτομόρφωσης, όπως η αυτομόρφωση με έντυπο υλικό ή μέσω διαδικτύου ή με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ποικίλων εκπαιδευτικών υποδομών, καθώς και τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που αποκτά το άτομο από την επαγγελματική εμπειρία του.

6. «Αρχική επαγγελματική κατάρτιση»: Η κατάρτιση η οποία προσφέρει βασικές επαγγελματικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις με στόχο την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα και ανέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, καθώς και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη.

7. «Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση»: Η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού που συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες αποκτήθηκαν από τα συστήματα

επαγγελματικής εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης ή από επαγγελματική εμπειρία με στόχο την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη.

8. «Γενική εκπαίδευση ενηλίκων»: Περιλαμβάνει όλες τις οργανωμένες μαθησιακές δραστηριότητες που απευθύνονται σε ενηλίκους και στοχεύουν στον εμπλουτισμό γνώσεων, στην ανάπτυξη και βελτίωση ικανοτήτων και δεξιοτήτων, στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου και της ιδιότητας του ενεργού πολίτη, καθώς και στην άμβλυνση των μορφωτικών και κοινωνικών ανισοτήτων. Παρέχεται από φορείς της τυπικής εκπαίδευσης και από φορείς της μη τυπικής εκπαίδευσης.

9. «Δια βίου συμβουλευτική»: Η επιστημονική βοήθεια, στήριξη και ενδυνάμωση που παρέχεται στα άτομα στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, έτσι ώστε να προσδιορίζουν και να επιτυγχάνουν τους προσωπικούς και τους επαγγελματικούς στόχους τους.

10. «Επαγγελματικός προσανατολισμός»: Η διαδικασία ενημέρωσης, διερεύνησης και προετοιμασίας που βοηθά το άτομο να επιλέξει την εκπαιδευτική του διαδρομή και το επάγγελμά του, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και τις ικανότητές του.

11. «Δομή κατάρτισης ή εκπαίδευσης»: Η μονάδα, η οποία με την οργανωτική διάρθρωση, τις λειτουργίες, το ανθρώπινο δυναμικό και την υλικοτεχνική υποδομή της παρέχει υπηρεσίες κατάρτισης ή εκπαίδευσης.

12. «Είσορες»: Οι ανθρωπίνι, οικονομικοί και φυσικοί πόροι που χρησιμοποιούνται στη μαθησιακή διαδικασία και ιδίως οι δομές, τα επαγγελματικά περιγράμματα, τα προγράμματα και οι εκπαιδευτές της μη τυπικής εκπαίδευσης.

13. «Εκροές»: Τα άμεσα αποτελέσματα της μαθησιακής δραστηριότητας, δηλαδή οι γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που αποκτά το άτομο.

14. «Επαγγελματικά περιγράμματα»: Το σύνολο των βασικών και επί μέρους επαγγελματικών δραστηριοτήτων που συνθέτουν το αντικείμενο εργασίας ενός επαγγέλματος ή μιας ειδικότητας, καθώς και οι αντίστοιχες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για την ανταπόκριση στις δραστηριότητες αυτές.

15. «Προσόντα»: Το σύνολο γενικών και ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση ενός επαγγέλματος ή μιας ειδικότητας ή εξειδίκευσης.

16. «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων»: Το πλαίσιο κατάταξης προσόντων με τη μορφή μαθησιακών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με ένα σύνολο κριτηρίων επίτευξης επιπέδων μάθησης. Στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων τα μαθησιακά αποτελέσματα κατηγοριοποιούνται σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, χωρίς να διασπάται ο ενιαίος χαρακτήρας της μάθησης. Στο πλαίσιο του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, ειδικότερα, νοούνται ως:

α) «Προσόν»: Το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, ύστερα από διαπίστωση από τον αρμόδιο φορέα ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές.

β) «Περιγραφικοί δείκτες»: Οι δείκτες που προσδιορίζουν

τα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες) που αντιστοιχούν στα προσόντα ενός συγκεκριμένου επιπέδου.

γ) «Κλαδικοί περιγραφικοί δείκτες»: Οι εξειδικευμένοι κατά κλάδο περιγραφικοί δείκτες των επιπέδων του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, οι οποίοι προσδιορίζουν τα κλαδικά μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στα προσόντα του συγκεκριμένου κλάδου.

δ) «Κλαδικό προσόν»: Το προσόν που απονέμεται ως αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, ύστερα από διαπίστωση από τον αρμόδιο κλαδικό φορέα ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές. Αν ο αρμόδιος κλαδικός φορέας έχει διεθνή υπόσταση, το προσόν ονομάζεται «διεθνές κλαδικό προσόν».

17. «Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης»: Το σύνολο των φορέων δια βίου μάθησης του άρθρου 3, με τις λειτουργίες, τα πρότυπα, τα μέσα και τις συστημικές σχέσεις που αναφέρονται στο ίδιο άρθρο.

18. «Δήμοι» και «Περιφέρειες»: Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α').

Άρθρο 3

Φορείς και λειτουργίες του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης

1. Οι φορείς του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης είναι οι φορείς διοίκησης και οι φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης.

2. Φορείς διοίκησης της δια βίου μάθησης είναι:

α) η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (άρθρο 27 παρ. 2 περ. ε (iii) του ν. 1558/1985, ΦΕΚ 137 Α', σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2909/2001, ΦΕΚ 90 Α', και το άρθρο 33 παρ. 1 του ν. 3699/2008, ΦΕΚ 199 Α'),

β) οι υπηρεσιακές μονάδες των Περιφερειών, που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης (άρθρο 186 παρ. II τομέας Η περιπτώσεις 1, 2 και 3 του ν. 3852/2010),

γ) οι υπηρεσιακές μονάδες των Δήμων, που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης (άρθρο 75 παρ. I τομέας στ' περ. 13 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ν. 3463/2006, ΦΕΚ 114 Α', όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 94 παρ. 4 του ν. 3852/2010), δ) το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Δια Βίου Μάθησης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.) (άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 2469/1997, ΦΕΚ 38 Α', σε συνδυασμό με το άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 3385/2005, ΦΕΚ 210 Α' και το άρθρο 10 παρ. 1 του παρόντος νόμου), ε) ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων (Ε.Ο.Π.Π.) (άρθρο 11), στ) Το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.) (άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 2224/1994, ΦΕΚ 112 Α'), κατά το τμήμα του που έχει την αρμοδιότητα της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης και ζ) Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) (άρθρο 1 παρ. 1 του π.δ. 57/2007, ΦΕΚ 59 Α').

3. Φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης είναι:

α) τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) (άρθρο 12),

β) τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) (άρθρο 13),

γ) τα Κέντρα Μεταλκειακής Εκπαίδευσης (άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3696/2008, ΦΕΚ 177 Α', όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 45 παρ. 1 περ. α' του ν. 3848/2010, ΦΕΚ 71 Α') και τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (άρθρο 11 του ν. 3696/2008, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 10 παρ. 6 του παρόντος νόμου), δ) οι λοιπές δημόσιες και ιδιωτικές σχολές επαγγελματικής κατάρτισης, ε) το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.ΕΚ.Ε.) (άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2327/1995, ΦΕΚ 156 Α', και άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 2909/2001), στ) το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (Ε.Ι.Ν.), (β.δ. της 26.2.1947, ΦΕΚ 41 Α', σε συνδυασμό με το άρθρο 3 του ν.δ. 572/1970, ΦΕΚ 125 Α') και το Ινστιτούτο Νεολαίας (άρθρο 17 παρ. 1 του ν. 3369/2005, ΦΕΚ 171 Α'), κατά το μέρος που παρέχουν υπηρεσίες δια βίου μάθησης, ζ) οι φορείς παροχής υπηρεσιών γενικής (τυπικής και μη τυπικής) εκπαίδευσης ενηλίκων, στους οποίους περιλαμβάνονται κοινωνικοί, θρησκευτικοί και πολιτιστικοί φορείς, καθώς και δομές παροχής υπηρεσιών γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, όπως τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) (άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2525/1997, ΦΕΚ 188 Α') και οι Σχολές Γονέων (άρθρο 2 παρ. 13 του ν. 2621/1998, ΦΕΚ 136 Α'), η) οι φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ή και υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού, θ) τα Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση (Κ.Π.Α.) (άρθρο 1 περ. 1 του ν. 2956/2001, ΦΕΚ 258 Α') κατά το μέρος που παρέχουν υπηρεσίες δια βίου συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, ι) οι φορείς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που παρέχουν μη τυπική εκπαίδευση στο ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως είναι το Ε.Κ.Δ.Δ.Α., καθώς και οι φορείς που συνιστώνται από τις επαγγελματικές ενώσεις και τα επιμελητήρια και παρέχουν μη τυπική εκπαίδευση στα μέλη τους, όπως είναι η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Μελών Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας Α.Ε. (Ι.Ε.Κ.Ε.Μ.Τ.Ε.Ε. Α.Ε.)», ια) οι φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης, τους οποίους συνιστούν οι τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών που συνηγορούν την εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας, όπως είναι το Ινστιτούτο Εργασίας (ΙΝ.Ε.) και το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Κ.ΑΝ.Ε.Π.) της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων (Ι.Μ.Ε.) της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), το Κοινωνικό Πολυκέντρο και το Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημόσιων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.) και ιβ) οι φορείς άτυπης μάθησης που αναφέρονται στο άρθρο 14.

4. Στο Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης ανήκουν οι φορείς και οι δομές του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος κατά το μέρος που παρέχουν υπηρεσίες ή εφαρμόζουν προγράμματα δια βίου μάθησης, όπως είναι τα Ιδρύματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και τα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης των ιδρυμάτων αυτών (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 3369/2005), καθώς και τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) (άρθρο 111 παρ. 13 του ν. 1892/1990, ΦΕΚ 101 Α').

5. Στο Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης ανήκουν

και οι φορείς που οργανώνουν και υλοποιούν προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης, τα οποία χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους, ως προς τη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού πλαισίου των προγραμμάτων αυτών.

6. Στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης ασκούνται λειτουργίες, οι οποίες διακρίνονται σε βασικές και υποστηρικτικές.

Βασικές λειτουργίες είναι:

- α) η αρχική επαγγελματική κατάρτιση,
- β) η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση και
- γ) η γενική εκπαίδευση ενηλίκων.

Υποστηρικτικές λειτουργίες είναι ιδίως: α) η διερεύνηση των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών αναγκών των ενηλίκων σε σχέση και με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνικής ανάπτυξης, β) η παροχή υπηρεσιών δια βίου συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, γ) η πιστοποίηση των δομών, των επαγγελματικών περιγραμμάτων, των προγραμμάτων και των εκπαιδευτών της μη τυπικής εκπαίδευσης, δ) η αναγνώριση των προσόντων και η πιστοποίηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ατόμων και ε) η αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων που αντιστοιχούν σε επαγγελματικά προσόντα, τα οποία αποκτώνται στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, πλην της ανώτατης εκπαίδευσης.

7. Οι συστημικές σχέσεις των φορέων του Δικτύου είναι ιδίως οι ακόλουθες:

- α) η πληροφόρηση, η ενημέρωση και η αμφίδρομη επικοινωνία, β) η διατύπωση γνώμης και εισηγήσεων,
- γ) η διαβούλευση, η συνεργασία, η συνέργεια, η από κοινού διοίκηση λειτουργιών ή δραστηριοτήτων και δ) ο συντονισμός και η σύνθεση προτάσεων.

8. Τα πρότυπα και τα μέσα για τη λειτουργία και ανάπτυξη του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης είναι ιδίως τα ακόλουθα:

- α) το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης, β) τα πρότυπα και οι προδιαγραφές που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων (δομές, περιγράμματα, προγράμματα, εκπαιδευτές),
- γ) το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, δ) τα μητρώα του Δικτύου και τα έγγραφα του Ευρω- διαβατηρίου (Europass), ε) τα κίνητρα δια βίου μάθησης, στ) τα μέσα διασφάλισης της ποιότητας, ζ) το Πρόγραμμα Εφαρμογής και η) οι προγραμματικές συμβάσεις δια βίου μάθησης.

9. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται οι όροι, οι φορείς ή οι υπηρεσιακές μονάδες τους, τα μέσα, η διαδικασία και κάθε θέμα σχετικό με την άσκηση των λειτουργιών της παραγράφου 6 και την οργάνωση των συστημικών σχέσεων της παραγράφου 7.

10. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται οι όροι, οι φορείς ή οι υπηρεσιακές μονάδες τους, τα μέσα, η διαδικασία και κάθε θέμα σχετικό με τη διασφάλιση των σχέσεων των φορέων του Δικτύου με άλλους φορείς της χώρας και ιδίως με την Ένωση Περιφερειών και την Κεντρική Ένωση

Δήμων Ελλάδας, τη Γ.Σ.Ε.Ε., την Α.Δ.Ε.Δ.Υ., το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. και την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), με επιστημονικές και κοινωνικές οργανώσεις, καθώς και με φορείς του εξωτερικού που έχουν συναφείς ρόλους ή αρμοδιότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Άρθρο 5

Συλλογικά όργανα Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση

1. Για την υποβοήθηση του σχεδιασμού και το συντονισμό της εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης συγκαλείται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, τουλάχιστον μια φορά ετησίως, σύνοδος δια βίου μάθησης και σύνδεσης με την απασχόληση, η οποία οργανώνει τον κοινωνικό διάλογο σχετικά με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις και τις κοινωνικές ανάγκες, τα προγράμματα και τα μέτρα πολιτικής της δια βίου μάθησης στην Ελλάδα. Στη σύνοδο συμμετέχουν οι Πρόεδροι των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργοδοτών (Σ.Ε.Β., Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., Ε.Σ.Ε.Ε.), της Γ.Σ.Ε.Ε., της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., της Ε.Σ.Α.μεΑ., της Ένωσης Περιφερειών και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.

2. Για την υποβοήθηση της βελτίωσης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων και των παρεχόμενων υπηρεσιών δια βίου μάθησης, καθώς και της σύνδεσής τους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, συσταται συλλογικό όργανο με την ονομασία «Συμβούλιο Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση».

3. Μέλη του Συμβουλίου Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση είναι:

- α) ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ως Πρόεδρος, β) ο Γενικός Γραμματέας Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων,

γ) ο Ειδικός Γραμματέας του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, δ) ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,

ε) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στ) ο Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ζ) ο Γενικός Γραμματέας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., η) ο Διοικητής του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), θ) ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Ε.Π.Σ., ι) ο Πρόεδρος του Ε.Ο.Π.Π.,

ια) ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Ε.Π.,

ιβ) ο Πρόεδρος του Ι.Δ.Ε.Κ.Ε.,

ιγ) ο Πρόεδρος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική - Πληροφορική Α.Ε.» (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 2956/2001, ΦΕΚ 258 Α')

ιδ) ένας εκπρόσωπος των Πρυτάνεων των Πανεπι-

στημίων,

ιε) ένας εκπρόσωπος των Προέδρων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), ιστ) τρεις εκπρόσωποι της Γ.Σ.Ε.Ε., ιζ) ένας εκπρόσωπος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., ιη) ένας εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ιθ) ένας εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., κ) ένας εκπρόσωπος της Ε.Σ.Ε.Ε., κα) ένας εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.), κβ) ένας εκπρόσωπος της Ε.Σ.Α.μεΑ., κγ) ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών, κδ) ένας εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας,

κε) ένας κοινός εκπρόσωπος των επιστημονικών επιμελητηρίων και κστ) ένας εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (Ε.Β.Ε.Α.).

4. Αρμοδιότητες του Συμβουλίου Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση είναι οι ακόλουθες: α) Η υποβοήθηση της εκπλήρωσης της αποστολής και των στόχων του κατά το άρθρο 3 του ν. 3191/2003 (ΦΕΚ 258 Α') Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.) και, ειδικότερα, η υποβολή προτάσεων για την εξασφάλιση της οργάνωσης, της διασύνδεσης, του συντονισμού, της αξιολόγησης και των απαραίτητων πόρων για την αποτελεσματική λειτουργία των επί μέρους συστημάτων του.

β) Η υποβολή εισηγήσεων, ιδίως για τα ακόλουθα θέματα:

αα) τη σύνδεση της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης και των αντίστοιχων μέτρων εφαρμογής της πολιτικής αυτής, με τη δημόσια πολιτική απασχόλησης, στο πλαίσιο των αναπτυξιακών πολιτικών και προγραμμάτων της χώρας,

ββ) τη βελτίωση των λειτουργιών του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης και την αποτελεσματικότερη σύνδεσή τους με τη δημόσια πολιτική απασχόλησης, γγ) την πιστοποίηση των εισροών και των εκροών των συστημάτων της μη τυπικής εκπαίδευσης, δδ) τη σύνδεση των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης με το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας (ειδικότητες, επαγγέλματα, προσόντα), με προσανατολισμό κυρίως στις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, εε) τη διασφάλιση της φυσικής και ηλεκτρονικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και στους φορείς που τα παρέχουν, στστ) την παροχή κινήτρων και τη λήψη μέτρων με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής του συνόλου των ενηλίκων στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ενηλίκων και ιδιαίτερα εκείνων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι ενήλικοι με αναπηρία και ζζ) την εκπόνηση των αναγκαίων ερευνών, μελετών και εμπειρογνομωσυνών.

γ) Η διατύπωση γνώμης επί σχεδίων κανονιστικών κειμένων, εφόσον ζητηθεί από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

5. Το Συμβούλιο Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση συγκαλείται από τον Πρόεδρό του και συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές ετησίως.

6. Συνιστάται συλλογικό όργανο με τον τίτλο

«Διαρκής Διάσκεψη Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων», με σκοπό την υποβοήθηση της βελτίωσης της ποιότητας και της απο-τελεσματικότητας των προγραμμάτων και των παρεχόμενων υπηρεσιών δια βίου μάθησης που αφορούν τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η σύνθεση, οι όροι και η διαδικασία λειτουργίας της Διαρκούς Διάσκεψης Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Στη Διάσκεψη αυτή προεδρεύει ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των Υπουργείων που εποπτεύουν φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης, των φορέων διοίκησης της δια βίου μάθησης, πανεπιστημιακών τμημάτων, επιστημονικών, κοινωνικών και πολιτιστικών φορέων και μη κυβερνητικών οργανώσεων που έχουν ως αντικείμενο ή δραστηριοποιούνται σε θέματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και εκπρόσωποι Εξειδικευμένων Κέντρων Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης ευπαθών κοινωνικά ομάδων, οι οποίοι ορίζονται με όμοια απόφαση.

7. Αρμοδιότητες της Διαρκούς Διάσκεψης Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων είναι οι ακόλουθες:

α) η υποβοήθηση της εκπλήρωσης των στόχων της παραγράφου 3 του άρθρου 1 και, ειδικότερα, η ανάδειξη της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων ως ισότιμου με την επαγγελματική κατάρτιση πυλώνα της δια βίου μάθησης,

β) η υποβολή εισηγήσεων, ιδίως για τα ακόλουθα θέματα:

αα) τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων και των παρεχόμενων υπηρεσιών της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και τη διαφάνεια των αποκτώμενων προσόντων, ββ) τη διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των ενηλίκων και την ανάπτυξη νέων παιδαγωγικών μεθόδων,

γγ) την παροχή κινήτρων και τη λήψη μέτρων με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στα προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και ιδιαίτερα εκείνων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι ενήλικοι με αναπηρία και δδ) την εκπόνηση των αναγκαίων ερευνών, μελετών και εμπειρογνομωσυνών και γ) η διατύπωση γνώμης επί σχεδίων κανονιστικών κειμένων, εφόσον ζητηθεί από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

8. Η Διαρκής Διάσκεψη Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων συγκαλείται από τον Πρόεδρό της και συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

9. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες λειτουργίας των οργάνων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη διοικητική υποστήριξή τους και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 6

Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης

1. Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έχει ως αποστολή να σχεδιάζει τη δημόσια πολιτική της δια βίου μάθησης, να διαμορφώνει τους

σχετικούς κανόνες, να εκπονεί το αντίστοιχο εθνικό πρόγραμμα και να εποπτεύει την εφαρμογή τους.

2. Αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης είναι, ιδίως, οι ακόλουθες:

α) Η εποπτεία και η διαχείριση του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α. και, ειδικότερα, η διαχείριση των συστημάτων αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και η σύνδεσή τους με τα υπόλοιπα συστήματα του Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α..

β) Η εποπτεία και διαχείριση του συστήματος γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων.

γ) Η διαμόρφωση του εκπαιδευτικού πλαισίου όλων των μονάδων της αρχικής και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και γενικότερα της μη τυπικής εκπαίδευσης.

δ) Η εισήγηση για την έκδοση κανονιστικών πράξεων που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

ε) Η οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση των Σ.Δ.Ε., των δημόσιων Ι.Ε.Κ. που υπάγονται σε αυτήν, των Σχολών Γονέων και ανάλογων δομών και προγραμμάτων της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων.

στ) Η μέριμνα για την οριοθέτηση της αρχικής και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και την εναρμόνιση και σύνδεσή τους.

ζ) Ο συντονισμός και η αξιολόγηση των λειτουργιών του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης και των αποτελεσμάτων του, ο επαναπροσδιορισμός των στόχων και ο ανασχεδιασμός των λειτουργιών του, όπου κρίνεται απαραίτητο, καθώς και η υιοθέτηση μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και την αναβάθμιση της ποιότητάς τους.

η) Η υποστήριξη των φορέων του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης, η οργάνωση και ο συντονισμός των συστημικών σχέσεων και των εξωτερικών σχέσεων των φορέων αυτών και η συνεχής βελτίωση των προτύπων και των μέσων του Δικτύου.

θ) Η συνεργασία με διεθνείς ή ευρωπαϊκούς φορείς ή φορείς άλλων χωρών οι οποίοι έχουν ανάλογο σκοπό, η εκπροσώπηση του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων σε όργανα διεθνών ή ευρωπαϊκών οργανισμών σε ζητήματα δια βίου μάθησης και η παρακολούθηση των διεθνών και των ευρωπαϊκών εξελίξεων στα ζητήματα αυτά.

ι) Η εκπόνηση των αναγκαίων ερευνών, μελετών και εμπειρογνωμοσυών, η οργάνωση σχετικών εκδηλώσεων και η προώθηση καινοτομιών για την αναβάθμιση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των δράσεων δια βίου μάθησης και των εφαρμοζόμενων μέτρων πολιτικής.

ια) Ο σχεδιασμός και η διαχείριση προγραμμάτων δια βίου μάθησης εθνικής σημασίας, που αφορούν τον πληθυσμό της χώρας και τον απόδημο ελληνισμό.

ιβ) Η μελέτη και αξιοποίηση βέλτιστων πρακτικών από το ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και η διαχείριση ευρωπαϊκών και συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγραμμάτων.

ιγ) Η μέριμνα για την ενσωμάτωση των αρχών και των μεθόδων εκπαίδευσης ενηλίκων, για τη χρήση νέων τεχνολογιών και την προώθηση του ψηφιακού περιβάλλοντος στα προγράμματα δια βίου μάθησης, περιλαμβανομένης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, για την ανάπτυξη του κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού με την

ενσωμάτωση των παραπάνω μεθόδων και για τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και αξιολόγηση των εκπαιδευτών.

ιδ) Η μέριμνα για τη διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων.

ιε) Η μέριμνα για τη συμμετοχή των μελών των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων σε προγράμματα δια βίου μάθησης.

ιστ) Η μέριμνα για την εκπαίδευση των μελών εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων και αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών.

ιζ) Η μέριμνα για την επιμόρφωση και τη συνεχή υποστήριξη των στελεχών των υπηρεσιακών μονάδων και των αρμόδιων φορέων παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης των Περιφερειών και των Δήμων.

ιη) Η μέριμνα για τη συγκρότηση και λειτουργία των μητρώων του Δικτύου που αναφέρονται στο άρθρο 17.

ιθ) Η μέριμνα για την παροχή κινήτρων και η υλοποίηση μέτρων προβολής, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, για την αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων σε δράσεις δια βίου μάθησης.

κ) Η συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Π. σε θέματα δια βίου συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού που ενδιαφέρουν τους φορείς της μη τυπικής εκπαίδευσης.

κα) Η συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Π.Π. σε θέματα πιστοποίησης εισροών της μη τυπικής εκπαίδευσης.

κβ) Η συνεργασία με τον Ε.Ο.Π.Π. σε θέματα πιστοποίησης των εκροών της μη τυπικής εκπαίδευσης και της άτυπης μάθησης.

κγ) Η συνεργασία με το Ι.Δ.Ε.Κ.Ε. σε θέματα επιστημονικής υποστήριξης του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης και αξιολόγησης του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 2327/1995 και της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 2909/2001.

κδ) Η οργάνωση συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης των προγραμμάτων και της αποτελεσματικότητας του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης. Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης συντάσσει συνολική ετήσια έκθεση για τη δια βίου μάθηση στην Ελλάδα.

κε) Ο καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών αξιολόγησης, για την αποτίμηση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Ειδικά στο επίπεδο των εκπαιδευτικών μονάδων εφαρμόζεται η μέθοδος της αυτοαξιολόγησης για την αποτίμηση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

κστ) Η πραγματοποίηση ανά τριετία εξωτερικής αξιολόγησης του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης, με τη συμμετοχή και εμπειρογνομημένων ευρωπαϊκών ή διεθνών οργανισμών.

3. Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης μπορεί να ασκεί καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267 Α'), στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

4. Στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης συνιστώνται εξήντα πέντε οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού και δέκα θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας,

Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, οι οργανικές θέσεις που συνιστώνται με το προηγούμενο εδάφιο κατανέμονται κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα.

Άρθρο 12
Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης

1. Τα Ι.Ε.Κ. είναι νομικά πρόσωπα ή λειτουργούν στο πλαίσιο νομικών προσώπων, τα οποία έχουν κάποια από τις μορφές που προβλέπονται από την εθνική ή την κοινοτική νομοθεσία και σκοπό την παροχή υπηρεσιών αρχικής ή συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης. Τα Ι.Ε.Κ. έχουν οργανωτική διάρθρωση που περιλαμβάνει λειτουργίες διοίκησης, σχεδιασμού της εφαρμογής και εφαρμογής προγραμμάτων αρχικής ή συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης, διοικητικό, επιστημονικό ή τεχνικό και εκπαιδευτικό προσωπικό αντίστοιχο προς τις λειτουργίες αυτές, τη χρήση κτηριακής υποδομής, η οποία είναι σύμφωνη με τον κτηριοδομικό κανονισμό, καθώς και εξοπλισμό, που εξυπηρετούν τις παραπάνω λειτουργίες τους, εφαρμόζουν πιστοποιημένα προγράμματα αρχικής ή συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα επαγγελματικά περιγράμματα, εφόσον υπάρχουν, και χρησιμοποιούν εκπαιδευτές με ανάλογες γνώσεις ή και εμπειρία.

2. Τα δημόσια Ι.Ε.Κ. που έχουν ιδρυθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α'), ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής μεταφέρονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης. Τα Ι.Ε.Κ. που έχουν ιδρυθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου από άλλα Υπουργεία ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου εποπτεύονται ως προς το εκπαιδευτικό πλαίσιο από τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, ενώ ως προς την οργάνωση και λειτουργία από τους φορείς οι οποίοι τα συνέστησαν.

3. Για την οργάνωση, τη λειτουργία και τη διαχείριση των δημόσιων Ι.Ε.Κ. που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και την παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης συνάπτονται προγραμματικές συμβάσεις κατά το άρθρο 21 από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και τις Περιφέρειες.

4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ιδρύονται, μετατρέπονται, συγχωνεύονται και καταργούνται δημόσια Ι.Ε.Κ. που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.

5. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συνιστώνται Ι.Ε.Κ. από Υπουργεία ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η αρμοδιότητα της οργάνωσης και λειτουργίας των Ι.Ε.Κ. αυτών ανήκει στο Υπουργείο ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τα συνιστά και η αρμοδιότητα διαμόρφωσης του εκπαιδευτικού πλαισίου τους ανήκει στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.

6. Είναι δυνατή η ίδρυση Ι.Ε.Κ. από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή από ιδιώτες. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,

χορηγείται άδεια λειτουργίας τους.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και το σύστημα πιστοποίησης των δομών, των προγραμμάτων και των εκπαιδευτών των Ι.Ε.Κ.. Με όμοιο διάταγμα καθορίζονται τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία και τις παρεχόμενες από τα Ι.Ε.Κ. υπηρεσίες αρχικής ή συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης, όπως είναι οι ειδικότητες, το περιεχόμενο, η διάρκεια και η εκπαιδευτική διαδικασία των σπουδών τους, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφών, μετεγγραφών, φοίτησης, εξετάσεων και έκδοσης των αποτελεσμάτων τους, οι υποχρεώσεις του προσωπικού, των εκπαιδευτών και των καταρτιζομένων, η πειθαρχική διαδικασία, τα πειθαρχικά όργανα και οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους παραπάνω.

8. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη διαδικασία της αδειοδότησης και την εφαρμογή του συστήματος πιστοποίησης των Ι.Ε.Κ., την οργάνωση των σπουδών, το περιεχόμενο των οδηγιών κατάρτισης ανά ειδικότητα, τους όρους σχεδιασμού και εφαρμογής της πρακτικής άσκησης, τα μέσα της διδασκαλίας και των πρακτικών ασκήσεων, το σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού και των εκπαιδευτών, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εν γένει λειτουργία των Ι.Ε.Κ..

9. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα σχετικά με τη λειτουργία, τη διαχείριση, το προσωπικό, την υλικοτεχνική υποδομή και τις υπηρεσίες αρχικής ή συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχουν τα δημόσια Ι.Ε.Κ., όπως είναι η διασφάλιση της κτηριακής υποδομής και του εξοπλισμού τους, ο καθορισμός διδασκτρών και εξετάστρων και των δικαιούχων αυτών, ο καθορισμός παραβόλων, η στελέχωση τους με προσωπικό, η απασχόληση εκπαιδευτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία και τη διαχείριση των ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. και τα ειδικότερα θέματα σχετικά με τις υπηρεσίες αρχικής ή συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχουν, όπως είναι ο καθορισμός των υποχρεώσεων των ιδιοκτητών, των προσόντων, των κωλυμάτων και των ασυμβιβάστων για την πρόσληψη οργάνων διοίκησης και για τον ορισμό εκπροσώπων τους, των υποχρεώσεων και του πειθαρχικού δικαίου των ιδιοκτητών, των οργάνων διοίκησης και των εκπροσώπων τους και κάθε σχετικό θέμα.

11. Για τη λειτουργία των Ι.Ε.Κ. εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5 και 10 του άρθρου 5 του ν. 2009/1992.

12. Δεν απαιτείται πιστοποίηση της κτηριακής υποδομής των Ι.Ε.Κ. που λειτουργούν σε κτήρια σχολικών

μονάδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 13 Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

1. Τα Κ.Ε.Κ. είναι νομικά πρόσωπα ή λειτουργούν στο πλαίσιο νομικών προσώπων, τα οποία έχουν κάποια από τις μορφές που προβλέπονται από την εθνική ή την κοινοτική νομοθεσία και σκοπό την παροχή υπηρεσιών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Τα Κ.Ε.Κ. έχουν οργανωτική διάρθρωση που περιλαμβάνει λειτουργίες διοίκησης, σχεδιασμού της εφαρμογής και εφαρμογής προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, διοικητικό, επιστημονικό ή τεχνικό και εκπαιδευτικό προσωπικό αντίστοιχο προς τις λειτουργίες αυτές, τη χρήση κτηριακής υποδομής, η οποία είναι σύμφωνη με τον κτηριοδομικό κανονισμό, καθώς και εξοπλισμό, που εξυπηρετούν τις παραπάνω λειτουργίες τους, εφαρμόζουν πιστοποιημένα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα επαγγελματικά περιγράμματα, εφόσον υπάρχουν, και χρησιμοποιούν εκπαιδευτές με ανάλογες γνώσεις ή και εμπειρία. Αρμόδιος φορέας για την πιστοποίηση και την αδειοδότηση των Κ.Ε.Κ. είναι το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ..

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και το σύστημα πιστοποίησης των δομών, των προγραμμάτων και των εκπαιδευτών των Κ.Ε.Κ..

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη διαδικασία της αδειοδότησης και την εφαρμογή του συστήματος πιστοποίησης των Κ.Ε.Κ. και, ιδίως, τα απαιτούμενα έντυπα και δικαιολογητικά, τα κριτήρια και η διαδικασία πιστοποίησής τους, τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται για την πιστοποίηση και την αδειοδότηση, το σύστημα ελέγχου, αξιολόγησης και βαθμολόγησης, οι διοικητικές κυρώσεις για ελλιπή ή ψευδή στοιχεία της αίτησης ή για παράβαση των όρων της άδειας και κάθε θέμα σχετικό με την ίδρυση και λειτουργία των Κ.Ε.Κ. και τις παρεχόμενες από αυτά υπηρεσίες συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

Άρθρο 31 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Δ. ΔΡΟΥΤΣΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Λ.-Τ. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χ. ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κ. ΜΠΙΡΜΠΛΗ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δ. ΡΕΠΠΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

Νόμος υπ' αριθμό 4186: «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».

ΦΕΚ 193

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 193
17 Σεπτεμβρίου 2013

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4186 Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΩΝ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Άρθρο 17 Φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης

1. Στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης, δηλαδή της εκπαίδευσης που παρέχεται σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο, φορείς παροχής υπηρεσιών είναι:

α) η Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) η οποία παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση στους απόφοιτους της υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης,

β) το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), το οποίο παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση στους απόφοιτους της τυπικής μη υποχρεωτικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γ.Ε.Λ. και ΕΠΑ.Λ., καθώς και των Σ.Ε.Κ.,

γ) το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης το οποίο παρέχει συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, γενική εκπαίδευση ενηλίκων, επαγγελματικό προσανατολισμό και δια βίου συμβουλευτική και δ) το Κολλέγιο, το οποίο παρέχει μη τυπική εκπαίδευση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, στους αποφοίτους της τυπικής μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Οι ανωτέρω φορείς μπορεί να είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί. Οι ιδιωτικοί φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222). Η εποπτεία των φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών και η αρμοδιότητα διαμόρφωσης του εκπαιδευτικού πλαισίου ανήκει στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ενώ η πιστοποίηση των «εισροών» τους στον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. και στις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και των «εκροών» τους στον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π..

3. Ο Κανονισμός Λειτουργίας των ανωτέρω

φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών, καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, κυρώνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και ρυθμίζει θέματα όπως:

α) θέματα που αφορούν στην οργάνωση της σπουδαστικής ζωής, θέματα που αφορούν στον καθορισμό των διακοπών και αργιών, καθώς και κάθε θέμα που αφορά στη φοίτηση και στην πρακτική άσκηση ή μαθητεία τους, στα πειθαρχικά παραπτώματα και στις ποινές που επιβάλλονται στους σπουδαστές, καθώς και στα αρμόδια όργανα και στη διαδικασία για την επιβολή τους, β) τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες και τα κριτήρια για τη διασφάλιση της ποιότητας στη Δια Βίου Μάθηση, γ) τη διαφάνεια όλων των διοικητικών και διδακτικών διαδικασιών και αποφάσεων, που ακολουθούνται, δ) τις διαδικασίες αυτοαξιολόγησης, επαναξιολόγησης των δομών και αξιολόγησης των σπουδαστών, καθώς και τη διαμορφωτική αξιολόγηση - έρευνες αλλά και την εξωτερική αξιολόγηση, ε) τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των εκπαιδευτών ιδιωτικών φορέων, καθώς και τη διαδικασία αξιολόγησής τους,

στ) τα θέματα υπηρεσιακής και πειθαρχικής κατάστασης του προσωπικού των ιδιωτικών φορέων, τη διαδικασία έκδοσης των τίτλων κατάρτισης των ιδιωτικών φορέων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που έχει σχέση με την οργάνωση και λειτουργία, ζ) τα υπηρεσιακά έντυπα που οφείλουν να τηρούν οι ιδιωτικοί φορείς, η) τα λοιπά θέματα λεπτομερειακού χαρακτήρα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων φορέων.

4. Οι δημόσιοι φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής, συνιστούν περιφερειακές υπηρεσίες, που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να ιδρύνονται, να μετατρέπονται, να συγχωνεύονται και να καταργούνται. Για τη στέγασή τους χρησιμοποιούνται κτίρια σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή άλλα κτίρια, που πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις.

5. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων οι δημόσιοι φορείς μη τυπικής

εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων παρέχουν ειδικότητες, οργανώνουν τμήματα, σύμφωνα με τις εθνικές και περιφερειακές ανάγκες της εθνικής οικονομίας, τις προτάσεις των Περιφερειακών Επιτροπών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, της Γ.Σ.Ε.Ε. και της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., των Επιμελητηρίων και των Επιστημονικών Ενώσεων και τις προτάσεις του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του Ο.Α.Ε.Δ., του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, των Υπουργείων Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Ναυτιλίας και Αιγαίου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού, μπορεί να ιδρύονται, μετατρέπονται, συγχωνεύονται και καταργούνται δημόσιοι φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης από το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το Υπουργείο Τουρισμού, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/ 2012. Η αρμοδιότητα της οργάνωσης και λειτουργίας των φορέων αυτών ανήκει στο Υπουργείο ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τα συστήνει και η αρμοδιότητα διαμόρφωσης και εποπτείας του εκπαιδευτικού πλαισίου τους ανήκει στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7. Οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς παροχής μη τυπικής εκπαίδευσης είναι δυνατόν να παρέχουν προγράμματα σπουδών εξ αποστάσεως κατάρτισης. Στην αρμοδιότητα της Γ.Γ.Δ.Β.Μ. ανήκει η μέριμνα για τη χρήση νέων τεχνολογιών και την προώθηση του ψηφιακού περιβάλλοντος στα προγράμματα Δια Βίου Μάθησης, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών και η έγκριση εκπαιδευτικού υλικού εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών ή μέρους αυτού ή ενότητων αυτών, από τρίτους, δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης. Τα προγράμματα εξ αποστάσεως κατάρτισης εφόσον αφορούν το σύνολο μιας ειδικότητας στους αποφοίτους τους απονέμεται Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης και τους παρέχεται δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες Πιστοποίησης του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή και λειτουργία της παροχής προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως κατάρτισης.

8. Για τους σπουδαστές των δημόσιων φορέων η έκδοση των πιστοποιητικών υγείας και οι ιατρικές πράξεις που απαιτούνται για τη Μαθητεία σε χώρους εργασίας, εφόσον οι μαθητές δεν είναι άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένοι, γίνονται δωρεάν από δημόσια νοσοκομεία ή από ιατρούς συμβεβλημένους με το Δημόσιο ή με φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Το Δημόσιο καλύπτει τις δαπάνες της ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των μαθητών, που έπαθαν ατύχημα κατά την άσκηση στα Σ.Ε. των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης, ή στα Σ.Ε. των ΕΠΑ.Λ. ή στα Εργαστηριακά Κέντρα ή στα Ι.Ε.Κ. ή στα εργαστήρια Γυμνασίων και Γενικών Λυκείων ή στα Ε.Κ.Φ.Ε. ή στους χώρους εργασίας, κατά το μέρος που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτονται από άμεση ή έμμεση ασφάλιση. Η Μαθητεία ή και η Πρακτική Άσκηση τόσο στους ιδιωτικούς όσο και στους φορείς του Δημοσίου είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή / και κοινοτικούς πόρους, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε

φορά διατάξεις.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας, ρυθμίζονται ο τρόπος κάλυψης των δαπανών, καθώς και οι προϋποθέσεις και τα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται η συμμετοχή του Δημοσίου στις εισφορές και τις αποζημιώσεις των μαθητών και των εργοδοτών κατά τη διάρκεια της Μαθητείας.

Άρθρο 18 Επαγγελματικά περιγράμματα και προγράμματα σπουδών

1. Για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών κάθε ειδικότητας λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά επαγγελματικά περιγράμματα που πιστοποιούνται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3369/2005 (Α'171), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 του ν. 3879/2010 (Α'163) και την παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4115/2013 (Α' 24), εφόσον υπάρχουν, ή με βάση τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα. Αξιολογούνται δε και επανεκτιμώνται και, εάν κριθεί σκόπιμο, ανανεώνονται κάθε έξι, τουλάχιστον, έτη.

2. Τα προγράμματα σπουδών της αρχικής κατάρτισης αποτυπώνονται στους αντίστοιχους ανά ομάδα προσανατολισμού επαγγελματών, τομέα ή ειδικότητα οδηγούς σπουδών. Ο οδηγός σπουδών κάθε ειδικότητας περιλαμβάνει σαφώς επαγγελματικό προφίλ, μαθησιακά αποτελέσματα, που αναλύονται σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, κατά μάθημα και ειδικότητα, πιστωτικές μονάδες, αντιστοιχίσεις ειδικότητας και κατάταξης υποψηφίων, ωρολόγιο πρόγραμμα με διδακτέα ύλη, θεωρητικής ή εργαστηριακής ενότητας, διαμορφωμένη σύμφωνα με τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε μαθήματος, προσόντα εκπαιδευτών, μεθόδους διδασκαλίας και εξοπλισμό, όπως και μέσα διδασκαλίας. Τα προγράμματα σπουδών ανά ειδικότητα της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης διαμορφώνονται και επεξεργάζονται ως προς την εφαρμογή τους από τη Γ.Γ.Δ.Β.Μ.. Η πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών γίνεται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π..

3. Τα προγράμματα σπουδών της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης δύναται να συνδέουν τα μαθησιακά αποτελέσματα με Πιστωτικές Μονάδες, σε εφαρμογή του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και του European Credit System for Vocational and Education and Training - ECVET που περιγράφεται στη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009 (Ε.Ε. C 155/02 της 8.7.2009), η απόδοση των οποίων επιτρέπει τόσο την αντιστοίχιση των αποκτούμενων προσόντων και την ισοτιμία των τίτλων σπουδών όσο και την κινητικότητα μεταξύ διαφόρων εκπαιδευτικών συστημάτων και των διαφόρων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 19

Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.)

Έννοια

1. Σκοπός της Σχολής Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι η παροχή υπηρεσιών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, διάρκειας τριών ετών, σε αποφοίτους της υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης. Μαθητές άνω των είκοσι (20) ετών εγγράφονται στις Εσπερινές Σ.Ε.Κ..

2. Η φοίτηση στις δημόσιες Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης παρέχεται δωρεάν.

3. Δύναται να ιδρύονται Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης Εσπερινές, δημόσιες και ιδιωτικές, καθώς και Πειραματικές και Ειδικής Αγωγής, οι οποίες είναι απο-

κλειστικά δημόσιες. Στην απόφαση ίδρυσής τους ορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία των ανωτέρω Σ.Ε.Κ.. Οι Εσπερινές Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης μπορεί να είναι δημόσιες ή ιδιωτικές. Στην απόφαση ίδρυσής τους ορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία των ανωτέρω Σχολών. Η διάρκεια φοίτησης σε αυτές είναι τετραετής, συνολικά όχι λιγότερο από 1.618 διδακτικές ώρες ειδικότητας, επιμερισμένες σε τέσσερα (4) διδακτικά έτη, φοιτούν δε σε αυτά είτε εργαζόμενοι είτε άλλες κατηγορίες μαθητών. Στους σπουδαστές των Εσπερινών Σ.Ε.Κ. που προάγονται στην Τάξη Μαθητείας απονέμεται η Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης χωρίς την υποχρέωση φοίτησης στην Τάξη Μαθητείας για την προσέλευσή τους στις διαδικασίες πιστοποίησης προσόντων, εφόσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 600 ημερομίσθια στην ειδικότητα που αποφοιτούν από τη Β' Τάξη της Σ.Ε.Κ..

4. Για την αδειοδότηση των ιδιωτικών Σ.Ε.Κ. εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου Θ' του ν. 4093/2012 σχετικά με την αδειοδότηση των ιδιωτικών Ι.Ε.Κ..

Άρθρο 20

Ομάδες Προσανατολισμού και Ειδικότητας Σ.Ε.Κ.

1. Οι Ομάδες Προσανατολισμού με τις αντίστοιχες Ειδικότητες της Σχολής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης είναι οι εξής:

α) Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής:

1. Τεχνίτης Ζωικής Παραγωγής.
2. Τεχνίτης Φυτικής Παραγωγής
3. Τεχνίτης Αλιείας και Ιχθυοκαλλιέργειας.
4. Τεχνίτης Πτηνοτροφίας.
5. Τεχνίτης Αμπελοουργίας - Οινοτεχνίας - Ποτοποιίας.

6. Τεχνίτης Αρδεύσεων.

7. Τεχνίτης Θερμοκηπιακών Καλλιέργειών και Κατασκευών.
8. Τεχνίτης Ανθοκομίας - Φυτοτεχνίας.
9. Τεχνίτης Μελισσοκομίας.
10. Τεχνίτης Γαλακτοκομίας-Τυροκομίας.
11. Τεχνίτης Μηχανικός Γεωργικών Μηχανημάτων.

β) Ομάδα Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών:

1. Τεχνίτης Οικοδομικών Εργασιών (Κτίση πλινθοδομών -γύψου- επιχρίσματος - μονώσεων - σκυροδέματος).

2. Τεχνίτης Ελαιοχρωματιστής.
3. Τεχνίτης Λιθοξόος - Μαρμαράς και Λιθοχαράκτης.

4. Τεχνίτης Μεταλλικών Κατασκευών - Υαλοπινάκων και Κουφωμάτων.

5. Τεχνίτης Μωσαϊκών - Πλακοστρώσεων.
6. Τεχνίτης Επιμεταλλώσεων.
7. Τεχνίτης Κοπτικής - Ραπτικής.
8. Τεχνίτης Δερμάτινης ένδυσης και Γουνοποιίας.
9. Τεχνίτης Υποδηματοποιίας.
10. Τεχνίτης Ηλεκτρολόγος Αυτοκινήτων Οχημάτων.
11. Τεχνίτης Φανοποιός και Βαφής οχημάτων.
12. Τεχνίτης Ναυπηγείου.
13. Τεχνίτης Ηλεκτρονικών συσκευών.
14. Τεχνίτης Μηχανικός αυτοκινήτων μοτοσυκλετών και μηχανών θαλάσσης.

15. Τεχνίτης Μηχανικός Μηχανημάτων Έργων (γερανών, περονοφόρων, κλαρκ και γεωτρύπανων).

16. Τεχνίτης εργαλειομηχανών, φρεζαδόρων, торνα-δόρων.

17. Τεχνίτης Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων.

18. Τεχνίτης Υδραυλικών και Θερμοϋδραυλικών Εγκαταστάσεων.

19. Τεχνίτης Δομής και Συστημάτων Ισχύος Αεροσκαφών.

20. Τεχνίτης Εργαλειομηχανών CNC.

γ) Ομάδα Προσανατολισμού εφαρμοσμένων τεχνών και καλλιτεχνικών σπουδών:

1. Τεχνίτης Ωρολογοποιίας.
2. Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας.
3. Τεχνίτης Κοσμημάτων και Μεταλλοτεχνίας.
4. Τεχνίτης Ξυλουργικής και Επιπλοποιίας.
5. Τεχνίτης Εργαστηρίου Φωτογραφίας.
6. Τεχνίτης Κεραμικής -Αγγειοπλαστικής τέχνης.
7. Τεχνίτης Αγιογράφος Εικόνων και Τοιχογραφιών.
8. Τεχνίτης Ψηφιδωτών.
9. Τεχνίτης Ξυλογλυπτικής.
10. Τεχνίτης Υαλουργίας - Ψηφιδογραφίας - Υαλο-γραφίας (βιτρό).

11. Τεχνίτης Κατασκευής Εγχόρδων μουσικών οργάνων.

12. Τεχνίτης Γραφικών Τεχνών.

13. Τεχνίτης Διακοσμητικών Εφαρμογών.

14. Τεχνίτης Χαρακτικής.

15. Τεχνίτης Συντήρησης Μουσικών Οργάνων.

16. Τεχνίτης Συντήρησης Έργων τέχνης και Βιβλιακού και Αρχαιακού υλικού.

δ) Ομάδα Προσανατολισμού επαγγελματών Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας:

1. Τεχνίτης Τουριστικών μονάδων και Επιχειρήσεων φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής- Υπηρεσία ορόφων -Εμπορευματογνωσία).

2. Τεχνίτης Ποτών και Οινολογίας (Μπαρίστας).

3. Τεχνίτης Εστιατορίου - Επισιτισμού (Σερβιτόρος).

4. Τεχνίτης Ζαχαροπλαστικής και Αρτοποιίας.

5. Τεχνίτης Μαγειρικής τέχνης.

ε) Επιμέρους τομείς και επαγγέλματα:

1. Τεχνίτης Αισθητικής τέχνης και Μακιγιάζ.

2. Τεχνίτης Κομμωτικής τέχνης.

3. Τεχνίτης Αισθητικός Ποδολογίας - Καλλωπισμού νυχιών και Ονυχοπλαστικής.

4. Τεχνίτης χειριστής Η/Υ και τηλεφωνικών κέντρων, παροχής πληροφοριών και εξυπηρέτησης πελατών αποκλειστικά για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης.

Άρθρο 21 Πρόγραμμα Σπουδών Σ.Ε.Κ.

1. Στη Σ.Ε.Κ. λειτουργούν οι Α', Β' και η Τάξη Μαθητείας. Στην Α' τάξη εγγράφονται χωρίς εξετάσεις, οι κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου, στη Β' τάξη εγγράφονται οι προαγόμενοι από την Α' τάξη και στην Τάξη Μαθητείας εγγράφονται οι προαγόμενοι από τη Β' τάξη της Σ.Ε.Κ..

2. Στην Α' και Β' τάξη Σ.Ε.Κ. εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων τριάντα (30) συνολικά ωρών εβδομαδιαίως. Ειδικότερα, εφαρμόζεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα τεσσάρων (4) ωρών εβδομαδιαίως, με δύο (2) μαθήματα Γενικής Παιδείας, Ελληνική Γλώσσα και Μαθηματικά, που είναι κοινό για όλους τους μαθητές και εκπαιδευτικό πρόγραμμα είκοσι έξι (26) ωρών εβδομαδιαίως, που αποτελείται από μαθήματα Ειδικότητας. Τα μαθήματα Ειδικότητας αποτελούνται, κατά προσέγγιση, από 50% θεωρητικό μέρος και 50% εργαστηριακό.

3. Στην «Τάξη Μαθητείας», εφαρμόζεται πρόγραμμα του εργαστηριακού μαθήματος «Ενισχυτική Εργαστηριακή Εκπαίδευση της Μαθητείας» επτά (7) συνολικά ωρών, επιμερισμένο σε δύο (2) ημέρες

εβδομαδιαίως. Στις Σ.Ε.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το πρόγραμμα διδάσκεται στις σχολικές μονάδες των Σ.Ε.Κ. και τις σχολικές μονάδες του Ο.Α.Ε.Δ., από εκπαιδευτικό προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Ο.Α.Ε.Δ. για διάρκεια ενός σχολικού έτους, ήτοι από την 1η Σεπτεμβρίου έως και την 30ή Αυγούστου εκάστου έτους.

Στην «Τάξη Μαθητείας» εφαρμόζεται «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» είκοσι οκτώ (28) ωρών εβδομαδιαίως, επιμερισμένο σε πέντε (5) ημέρες για ένα σχολικό έτος.

Το «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» διέπεται από σύμβαση, που συνάπτεται μεταξύ του Ο.Α.Ε.Δ. και του εργοδότη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου), με επιπρόσθετα κίνητρα πρόσληψης του Μαθητευόμενου μετά το πέρας της μαθητείας. Το εργασιακό μάθημα πραγματοποιείται σε Εργαστήρια του Ο.Α.Ε.Δ. ή στα οικεία Εργαστηριακά Κέντρα ή στα Σχολικά Εργαστήρια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ετησίως, από τη 1η Σεπτεμβρίου έως τη 15η Σεπτεμβρίου, οι απόφοιτοι του σχολικού έτους, που ολοκλήρωσε την 30ή Αυγούστου του ίδιου έτους, της Τάξης Μαθητείας, εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να παρακολουθούν το Προπαρασκευαστικό Πρόγραμμα Πιστοποίησης, συνολικής διάρκειας εβδομήντα (70) ωρών, για την αρτιότερη προετοιμασία τους για τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες πιστοποίησης προσόντων, απόκτησης Πτυχίου Ειδικότητας, του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., οι οποίες διεξάγονται ετησίως το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του Προπαρασκευαστικού Προγράμματος Πιστοποίησης.

4. Τα μαθήματα ανά Ειδικότητα Ομάδας Προσανατολισμού στην Α' και Β' Τάξη Σ.Ε.Κ., καθώς και οι διδακτικές

ώρες αυτών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη σύσταση και λειτουργία της Τάξης Μαθητείας.

Άρθρο 22

Αξιολόγηση, Προαγωγή και Απόλυση Σπουδαστών

1. Η αξιολόγηση στα μαθήματα και των τριών τάξεων επικεντρώνεται στην ουσιαστική κατανόηση των κεντρικών θεμάτων και θεμελιωδών εννοιών, καθώς και στην κατάκτηση ανώτερων γνωστικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, όπως η κριτική και συνθετική σκέψη, η αξιολόγηση, η επιχειρηματολογία, η επίλυση προβλημάτων και η πρωτοτυπία.

2. Η αξιολόγηση βασίζεται ιδίως:

α) στον προσδιορισμό της ανά μάθημα εξεταστέας ύλης με βάση θεματικές ενότητες,

β) στην ικανότητα διασύνδεσης ουσιαστικών γνώσεων, που προέρχονται από ευρύτερα τμήματα της ύλης του μαθήματος,

γ) στην κατανόηση των βασικών εννοιών ή, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο, γεγονότων, διαδικασιών ή διεργασιών του κάθε γνωστικού πεδίου και

δ) στη δυνατότητα κριτικής αξιολόγησης και ανάπτυξης λογικών επιχειρημάτων και τεκμηρίωσης για θέματα συναφή με την ύλη.

3. Οι γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στην Α', Β' Τάξη της Σχολής Επαγγελματικής Κατάρτισης διεξάγονται ενδοσχολικά και περιλαμβάνουν όλα τα διδασκόμενα μαθήματα, γενικής παιδείας και ειδικότητας με κοινά

θέματα για όλα τα τμήματα του ίδιου σχολείου, που καθορίζονται από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες. Τα γραπτά διορθώνονται από τον οικείο διδάσκοντα.

Ο γενικός βαθμός της Α' Τάξης και της Β' Τάξης προκύπτει από το μέσο όρο της προφορικής ή και της γραπτής, εφόσον αυτό εξετάζεται γραπτώς, επίδοσης του μαθητή σε κάθε μάθημα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την προαγωγή του μαθητή αποτελεί η επίτευξη γενικού βαθμού ίσου ή ανώτερου του δέκα (10).

Στους προαγόμενους από τη Β' Τάξη των Σ.Ε.Κ. χορηγείται Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης Επιπέδου 2, που τους αποδίδει αυτοδίκαια το δικαίωμα συμμετοχής στην Τάξη Μαθητείας. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της Τάξης Μαθητείας χορηγείται στο μαθητή Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης επιπέδου 3.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την απόλυση του μαθητή που εγγράφεται στην Τάξη Μαθητείας είναι η επιτυχής εξέταση στις εξετάσεις πιστοποίησης. Με την επιτυχή εξέταση χορηγείται το Πτυχίο Ειδικότητας.

4. Οι απόφοιτοι της Σ.Ε.Κ. δεν έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Άρθρο 23

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Έννοια και Ίδρυση

1. Σκοπός του Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι η παροχή υπηρεσιών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αποφοίτους Σ.Ε.Κ..

2. Η φοίτηση στα δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης παρέχεται δωρεάν.

3. Δύνανται να ιδρύονται Ι.Ε.Κ. Πειραματικά αποκλειστικά δημόσια και Ειδικής Αγωγής δημόσια και ιδιωτικά. Στην απόφαση ίδρυσής τους ορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία των ανωτέρω Ι.Ε.Κ..

4. Οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 150 ημερομίσθια στην ειδικότητα που εγγράφονται, απαλλάσσονται, εφόσον το επιθυμούν, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1996, από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου Πρακτικής Άσκησης και τους απονέμεται η Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης.

5. Οι σπουδαστές Ι.Ε.Κ. δύνανται την Πρακτική Άσκηση ή τη Μαθητεία με τους όρους και τις προϋποθέσεις των σπουδαστών των Σ.Ε.Κ., εκτός της διάρκειάς της, με ευθύνη εφαρμογής του ιδιωτικού Ι.Ε.Κ. που φοιτά, να την πραγματοποιήσουν σε φυσικά πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ.. Η περίοδος πρακτικής άσκησης πρέπει να είναι συνεχόμενη ή και μνηματική χωρίς να υπερβαίνει χρονικά ένα (1) ημερολογιακό έτος.

6. Η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης πραγματοποιείται με ευθύνη του Διευθυντή του Ι.Ε.Κ. ή άλλου οριζόμενου από αυτόν προσώπου ως Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης, αρμοδιότητα του οποίου αποτελεί η παρακολούθηση της παρουσίας του καταρτιζομένου, η διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του ασκούμενου, ο επιτόπιος έλεγχος στην επιχείρηση και η τήρηση ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου.

7. Η φοίτηση στα Ι.Ε.Κ. είναι πέντε (5) συνολικά εξαμήνων, επιμερισμένη σε τέσσερα (4) εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης συνολικής διάρκειας έως 1.200 διδακτικές ώρες ειδικότητας,

σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα σπουδών και σε ένα εξάμηνο Πρακτικής Άσκησης ή Μαθητείας, συνολικής διάρκειας

1.50 ωρών. Η φοίτηση δύναται να άρχεται κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας μη υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης ή και αποφοίτους ανωτέρων από αυτή βαθμίδας. Το πέμπτο εξάμηνο Πρακτικής Άσκησης δύναται να λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια του δεύτερου, του τρίτου και του τέταρτου εξαμήνου φοίτησης. Ο μέγιστος αριθμός ανά εκπαιδευτή καθορίζεται σε τριάντα (30) καταρτιζόμενους, σε εργαστηριακά ή θεωρητικά ή και μεικτά μαθήματα.

8. Οι κάτοχοι άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), αδειοδοτούνται αυτόματα χωρίς καμία πρόσθετη προϋπόθεση και για την ίδρυση και λειτουργία Σχολής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.).

9. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται επιμέρους θέματα και κάθε λεπτομέρεια του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 24 Ομάδες Προσανατολισμού, Τομείς και Ειδικότητες Ι.Ε.Κ.

1. Οι Ομάδες Προσανατολισμού με τους αντίστοιχους Τομείς και με τις αντίστοιχες Ειδικότητες του Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι οι εξής:

α) Ομάδα Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών:

Τομέας Πληροφορικής

1. Τεχνικός Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
2. Τεχνικός Η/Υ
3. Τεχνικός Λογισμικού Η/Υ
4. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής (Πολυμέσα/

Web designer - Developer/ Video games).

Τομέας Χημικών Εφαρμογών

1. Τεχνικός Χημικών Εργαστηρίων και Ποιοτικού

Ελέγχου Υλικών.

2. Τεχνικός Φαρμάκων, Καλλυντικών και

Παρεμφερών Προϊόντων.

Τομέας Ένδυσης και Υπόδησης

1. Τεχνικός Τεχνολογίας Ενδύματος και Υποδήματος -

Σχεδιαστής Μόδας.

Τομέας Δομικών Έργων

1. Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής

Τομέας Μηχανολογίας.

1. Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων και Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού

Αερίου

2. Τεχνικός Εγκαταστάσεων ψύξης αερισμού και

κλιματισμού

3. Τεχνικός Μηχανοτρονικής

4. Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών

Ενέργειας

Τομέας Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού

1. Τεχνικός Ιατρικών Οργάνων

2. Τεχνικός Αυτοματισμών

β) Ομάδα Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας:

Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας

1. Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας

2 Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα

του Αθλητισμού

3 Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα

της Ναυτιλίας

4 Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα

του Τουρισμού

5 Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα

του Πολιτισμού

6 Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα

της Υγείας

7 Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα

των Μεταφορών

1. Στέλεχος Εμπορίας, Διαφήμισης και Προώθησης

Προϊόντων (Marketing)

2. Στέλεχος Υπηρεσιών Εφοδιαστικής Αλυσίδας

(Logistics)

3. Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου - Φο-

ροτεχνικού Γραφείου

4. Στέλεχος Στατιστικών Ερευνών και Δημοσκοπή-

σεων

5. Στέλεχος Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας

6. Στέλεχος Χρηματοοικονομικών και

Ασφαλιστικών Εργασιών

7. Στέλεχος Κοστολόγησης

8. Γραμματέας Ανώτερων και Ανώτατων

Στελεχών. γ) Ομάδα Προσανατολισμού Γεωπονίας,

Τεχνολογίας

Τροφίμων και Διατροφής:

Τομέας Γεωπονίας

1. Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα της

Αγροτικής Οικονομίας.

2. Τεχνικός Αγροτουρισμού

3. Τεχνικός Τεχνολογικών Εφαρμογών και

εγκαταστάσεων σε έργα τοπίου και περιβάλλοντος

Τομέας Διατροφής και Διαιτολογίας 1. Στέλεχος

Διατροφής και Διαιτολογίας.

Τομέας Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών 1. Στέλεχος

Τεχνολογίας και Ελέγχου Τροφίμων και Ποτών.

δ) Ομάδα Προσανατολισμού Εφαρμοσμένων Τεχνών

και Καλλιτεχνικών Σπουδών:

Τομέας Καλλιτεχνικών Σπουδών και Εφαρμοσμένων

Τεχνών

1. Τέχνη φωτογραφίας

2. Ζωγραφική τέχνη

3. Μεταλλοτεχνία

4. Χαρακτική τέχνη

5. Τέχνη τοιχογραφίας

6. Κεραμική τέχνη

7. Τέχνη ψηφιδωτού

8. Εσωτερική αρχιτεκτονική διακόσμηση και Σχεδια-

σμός αντικειμένων

9. Μουσική τεχνολογία

10. Εικονοληψία

11. Ηχοληψία

12. Χειριστής ηλεκτρονικής συνάρμωσης εικόνας

(monter)

13. Λογοτεχνική μετάφραση κειμένων και Διόρθωση,

Επιμέλεια κειμένων

14. Τέχνη δημιουργικής γραφής

15. Τέχνη σκίτσου - Εικονογραφίας - Γραφικών

16. Τεχνικός κινούμενης εικόνας - Ηλεκτρονικής Σχε-

δίασης Γραφήματος

17. Υποκριτική τέχνη θεάτρου - κινηματογράφου

18. Τέχνη σεναριογραφίας

19. Τέχνη σκηνοθεσίας

20. Τέχνη σκηνογραφίας - ενδυματολογίας

21. Εφαρμοσμένες τέχνες χορού

22. Μουσική -Τραγούδι
23. Γραφιστική Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων.
24. Συντηρητές Έργων Τέχνης και Αρχαιοτήτων.
- ε) Ομάδα επαγγελματιών Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης:
1. Δημοσιογραφίας, Συντακτών και Ρεπόρτερ
 2. Αθλητική δημοσιογραφία
 3. Ραδιοφωνικός παραγωγός
 4. Οργανωτικός συντονιστής παραγωγής
 5. Τηλεοπτικός παραγωγός.
- στ) Ομάδα Προσανατολισμού Επαγγελματιών Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας:
1. Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία)
 2. Τεχνικός Αρτοποιούς - Ζαχαροπλαστικής
 3. Τεχνικός Μαγειρικής τέχνης - Αρχιμάγειρας (chef)
- ζ) Ομάδα προσανατολισμού Υγείας και Πρόνοιας:
1. Βοηθός Φυσικοθεραπείας
 2. Βοηθός Φαρμακείου
 3. Βοηθός Νοσηλευτικής Μαιευτικής
 4. Βοηθός Εργοθεραπείας
 5. Βοηθός Ραδιολογίας και Ακτινολογίας
 6. Βοηθός Ιατρικών Εργαστηρίων
 7. Βοηθός Οδοντικής Τεχνολογίας
 8. Βοηθός Οπτικής και Οπτικομετρίας
 9. Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων
 10. Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας
11. Βοηθός Νοσηλευτικής Τραυματολογίας
12. Βοηθός Νοσηλευτικής Χειρουργείου
13. Βοηθός Νοσηλευτικής Ογκολογικών παθήσεων
14. Βοηθός Νοσηλευτικής Μονάδων Εντατικής Θεραπείας
15. Βοηθός Νοσηλευτικής Ατόμων με Ειδικές παθήσεις
16. Διασώστης - Πλήρωμα ασθενοφόρου. η) Επιμέρους τομείς και επαγγέλματα:
1. Τεχνικός Αισθητικής τέχνης και Μακιγιάζ
 2. Τεχνικός Κομμωτικής τέχνης
 3. Τεχνικός Αισθητικός Ποδοβολογίας - Καλλωπισμού Νυχιών και Ονυχοπλαστικής
 4. Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών
 5. Εκπαιδευτής Υποψηφίων Οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών
 6. Επιμελητής Πτήσεων
 7. Στέλεχος Υπηρεσιών Αερομεταφοράς
 8. Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας /Λουτροθεραπείας
- spa
9. Προπονητής Αθλημάτων.

Άρθρο 59 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ Γ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΣΠΗΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη

Σφραγίδα του Κράτους, *Αθήνα, 17*

Σεπτεμβρίου 2013

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΣΟ

Έρευνα για τη διασύνδεση ανεργίας και κατάρτισης στο νομό Αρκαδίας

Συνοδευτική Επιστολή

Αγαπητέ και αγαπητή καταρτιζόμενη/η,

Διεξάγω μία διπλωματική εργασία στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στην «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων», του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, της Σχολής Οικονομίας Διοίκησης και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με αντικείμενο: «Τη διασύνδεση ανεργίας και κατάρτισης στο νομό Αρκαδίας». Στο παρόν ερωτηματολόγιο θα τηρηθεί η ανωνυμία και οι απαντήσεις που θα προκύψουν, θα αποτελέσουν αντικείμενα διερεύνησης αποκλειστικά για τους επιστημονικούς στόχους της παρούσας μελέτης.

Η συμβολή σας στην ερευνητική μελέτη είναι σημαντική για αυτό σας παρακαλώ να αναγνώσετε προσεκτικά το ακόλουθο ερωτηματολόγιο και να καταγράψετε την άποψη σας, βάζοντας ένα «✓» στην κάθε απάντηση. Σας ευχαριστώ θερμά για τη συμμετοχή και τη συνεισφορά σας.

Κοκκίνης Γεώργιος - Μεταπτυχιακός Φοιτητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ερωτηματολόγιο

Α΄ ΜΕΡΟΣ (Δημογραφικές ερωτήσεις)

1) Φύλο

☐	☐
Ανδρας	Γυναίκα

2) Ηλικία

☐	☐	☐	☐	☐
18-25	26-35	36-45	46-55	Άνω των 56

3) Οικογενειακή Κατάσταση

☐	☐	☐
Άγαμος/η	Έγγαμος/η	Διαζευγμένος/η

4) Μορφωτικό Επίπεδο

☐	☐	☐	☐	☐	☐
Απόφοιτος/η Δημοτικού	Απόφοιτος/η Γυμνασίου	Απόφοιτος/η Λυκείου	Απόφοιτος/η Ι.Ε.Κ.	Απόφοιτος/η Τ.Ε.Ι.	Απόφοιτος/η Α.Ε.Ι.

5) Επαγγελματική Κατάσταση

☐	☐	☐	☐	☐
Ανεργος/η	Μισθωτός	Ελεύθερος Επαγγελματίας	Οικιακά	Άλλο (Προσδιορίστε):

6) Οικονομική Κατάσταση (Ετήσιο Εισόδημα σε ευρώ (€))

☐	☐	☐	☐	☐	☐
έως: 10.000	10.001-15.000	15.001- 20.000	20.001- 30.000	30.001- 40.000	άνω των 40.001

Β΄ ΜΕΡΟΣ (Γενικές ερωτήσεις)

1). Γνώση Ξένων Γλωσσών (π.χ. Αγγλικά):

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Ελάχιστα	Μέτρια	Πολύ Καλά	Άριστα

2). Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή:

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Ελάχιστα	Μέτρια	Πολύ Καλά	Άριστα

3). Έχετε συμμετάσχει στο παρελθόν σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

☐	☐	☐	☐	☐
Καμία φορά	Μία φορά	Δύο φορές	Τρεις φορές	Πάνω από τρεις φορές

4) Αυτό το χρονικό διάστημα παρακολουθείτε πρόγραμμα κατάρτισης:

☐	☐
Αρχικής (ΙΕΚ)	Συνεχιζόμενης (ΚΕΚ)

5) Αντικείμενο κατάρτισης:

.....
Γ' ΜΕΡΟΣ (Κύριες ερωτήσεις)

1). Το πρόγραμμα σε όλα τα επίπεδα είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες σας;

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Σε μικρό βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό	Σε απόλυτο βαθμό

2). Οι προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες σας βοηθούν στην παρακολούθηση του προγράμματος;

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Σε μικρό βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό	Σε απόλυτο βαθμό

3). Από πού πληροφορηθήκατε για το συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης;

☐	☐	☐	☐	☐
Από ανακοινώσεις	Από εφημερίδα	Από γνωστούς	Από το διαδίκτυο	Από ραδιόφωνο ή τηλεόραση

4). Ποιο ήταν το κίνητρό σας για να παρακολουθήσετε το παρόν πρόγραμμα;

☐	☐	☐	☐	☐	☐
Η ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.	Η γνωριμία με νέους ανθρώπους.	Η βελτίωση γνώσεων και προσόντων.	Η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.	Η πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση.	Η χρηματική αποζημίωση

5). Έχετε αναπτύξει φιλικές σχέσεις με τους άλλους καταρτιζόμενους;

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

6). Είστε διατεθειμένος/η να συμμετάσχετε στο μέλλον σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης μετά την κατάρτιση;

☐	☐
Ναι	Όχι

7). Πόσο σημαντική είναι για σας η πιστοποίηση των γνώσεων που θα αποκτήσετε από το πρόγραμμα κατάρτισης;

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ

8). Θα λάβετε μέρος σε εξετάσεις πιστοποίησης γνώσεων μετά το πέρας της κατάρτισης;

☐	☐
Ναι	Όχι

9). Τι θα μπορούσε να βελτιώσει το πρόγραμμα κατάρτισης, κατά την άποψη σας;

☐	☐	☐	☐	☐
Μία πιο σύγχρονη θεματολογία.	Η βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής (σημειώσεις, Η/Υ, εργαστήρια).	Η καλύτερη συνεργασία με τους διδάσκοντες.	Η παράλληλη πρακτική άσκηση.	Η μετέπειτα στήριξη για πρόσβαση στην απασχόληση.

10). Υπάρχουν εργασίες στον τόπο διαμονής σας που να συσχετίζονται με την ειδικότητα στην οποία καταρτιζόσαστε;

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Σε μικρό βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό	Σε απόλυτο βαθμό

11). Διαθέτετε εργασιακή εμπειρία;

☐	☐	☐	☐	☐
Καθόλου	Σε μικρό βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό	Σε απόλυτο βαθμό

12). Χρόνος αναζήτησης εργασίας:

☐	☐	☐	☐	☐
Δεν αναζητώ	0- 3 μήνες	3- 6 μήνες	6 μήνες ως 1 χρόνο.	Περισσότερο από 1 χρόνο.

13). Ποιος είναι κατά τη γνώμη σας ο κυριότερος τρόπος εύρεσης εργασίας;

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Οι αγγελίες των εφημερίδων	Οι προκηρύξεις .	Το διαδίκτυο.	Ο κοινωνικός περίγυρος.	Η συμμετοχή σε διαγωνισμούς	Η διανομή βιογραφικού σε εργοδότες.	Ο ΟΑΕΔ

14). Ποια είναι η σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας;

☐	☐	☐	☐	☐	☐
Οι αυξημένες απαιτήσεις σε προσόντα, λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων.	Η έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων.	Η οικονομική κρίση.	Η έλλειψη γνωριμιών.	Η έλλειψη επαγγελματικής προϋπηρεσίας.	Η ηλικία.

15). Θέλετε να σχολιάσετε κάτι ακόμα ή να προτείνετε κάτι άλλο ;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ

Πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις προσωπικές ανάγκες					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	11	4,621849	4,72103	4,72103
	Σε Μικρό Βαθμό	35	14,70588	15,02146	19,742489
	Σε Μέτριο Βαθμό	98	41,17647	42,06009	61,802575
	Σε Μεγάλο Βαθμό	84	35,29412	36,0515	97,854077
	Σε Απόλυτο Βαθμό	5	2,10084	2,145923	100
	Total	233	97,89916	100	
Missing	999	5	2,10084		
Total		238	100		

Πίνακας 2

Ενίσχυση προγράμματος από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	22	9,2436975	9,322033898	9,32203389
	Σε Μικρό Βαθμό	34	14,285714	14,40677966	23,7288135
	Σε Μέτριο Βαθμό	69	28,991597	29,23728814	52,9661016
	Σε Μεγάλο Βαθμό	102	42,857143	43,22033898	96,1864406
	Σε Απόλυτο Βαθμό	9	3,7815126	3,813559322	100
	Total	236	99,159664	100	
Missing	999	2	0,8403361		
Total		238	100		

Πίνακας 3

Πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα κατάρτισης					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Από ανακοινώσεις	43	18,06723	18,06722689	18,06722689
	Από εφημερίδα	20	8,403361	8,403361345	26,47058824
	Από γνωστούς	124	52,10084	52,10084034	78,57142857
	Από το διαδίκτυο	49	20,58824	20,58823529	99,15966387
	Από ραδιόφωνο ή τηλεόραση	2	0,840336	0,840336134	100
	Total	238	100	100	

Πίνακας 4

Κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Η ευκολότερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας	57	23,94957983	23,94958	23,94957
	Η γνωριμία με νέους ανθρώπους	11	4,621848739	4,621849	28,57142
	Η βελτίωση γνώσεων και προσόντων	88	36,97478992	36,97479	65,54621
	Η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου	16	6,722689076	6,722689	72,26890
	Η πρακτική άσκηση που θα οδηγήσει σε απασχόληση	63	26,47058824	26,47059	98,73949
	Η χρηματική αποζημίωση	3	1,260504202	1,260504	100
Total		238	100	100	

Πίνακας 5

Βαθμός ανάπτυξης σχέσεων στην ομάδα καταρτιζομένων					
Valid		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
		Καθόλου	2	0,8	0,8
	Λίγο	36	15,1	15,2	16
	Μέτρια	128	53,8	54	70
	Πολύ	37	15,5	15,6	85,7
	Πάρα Πολύ	34	14,3	14,3	100
	Total	237	99,6	100	
Missing	System	1	0,4		
Total		238	100		

Πίνακας 6

Πρόθεση συμμετοχής σε μελλοντικό πρόγραμμα πρακτικής άσκησης					
Valid		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
		Ναι	218	91,59664	91,59663866
	Όχι	20	8,403361	8,403361345	100
	Total	238	100	100	

Πίνακας 7

Σημασία της πιστοποίησης από το παρόν πρόγραμμα κατάρτισης					
Valid		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
		Καθόλου	9	3,781513	3,797468354
	Λίγο	19	7,983193	8,016877637	11,81434599
	Μέτρια	54	22,68908	22,78481013	34,59915612
	Πολύ	102	42,85714	43,03797468	77,6371308
	Πάρα Πολύ	53	22,26891	22,3628692	100
	Total	237	99,57983	100	
Missing	999	1	0,420168		
Total		238	100		

Πίνακας 8

Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα					
Valid		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
		Ναι	118	49,57983	49,78902954
	Όχι	119	50	50,21097046	100
	Total	237	99,57983	100	
Missing	999	1	0,420168		
Total		238	100		

Πίνακας 9

Τρόπος βελτίωσης του προγράμματος κατάρτισης					
Valid		Freq.	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
		Μία πιο σύγχρονη θεματολογία	19	7,983193	8,296943
	Η βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής (σημειώσεις, αίθουσες, εργαστήρια)	32	13,44538	13,97379	22,270742
	Η καλύτερη συνεργασία με τους εκπαιδευτές	13	5,462185	5,676855	27,947598
	Η παράλληλη πρακτική άσκηση	57	23,94958	24,89082	52,838427
	Η μετέπειτα στήριξη για πρόσβαση στην απασχόληση	108	45,37815	47,16157	100
	Total	229	96,21849	100	
Missing	999	9	3,781513		
Total		238	100		

Πίνακας 10

Υπαρξη εργασιών στον τόπο διαμονής που συσχετίζονται με την κατάρτιση					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	12	5,042017	5,063291139	5,063291139
	Σε Μικρό Βαθμό	62	26,05042	26,16033755	31,22362869
	Σε Μέτριο Βαθμό	102	42,85714	43,03797468	74,26160338
	Σε Μεγάλο Βαθμό	53	22,26891	22,3628692	96,62447257
	Σε Απόλυτο Βαθμό	8	3,361345	3,375527426	100
	Total	237	99,57983	100	
Missing	999	1	0,420168		
Total		238	100		

Πίνακας 11

Υπαρξη εργασιακής εμπειρίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	24	10,08403	10,12658228	10,12658228
	Σε Μικρό Βαθμό	42	17,64706	17,72151899	27,84810127
	Σε Μέτριο Βαθμό	63	26,47059	26,58227848	54,43037975
	Σε Μεγάλο Βαθμό	88	36,97479	37,13080169	91,56118143
	Σε Απόλυτο Βαθμό	20	8,403361	8,438818565	100
	Total	237	99,57983	100	
Missing	999	1	0,420168		
Total		238	100		

Πίνακας 12

Χρόνος αναζήτησης εργασίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Δεν αναζητώ	60	25,21008	25,3164557	25,3164557
	0 - 3 μήνες	33	13,86555	13,92405063	39,24050633
	3 - 6 μήνες	33	13,86555	13,92405063	53,16455696
	6 μήνες ως 1 χρόνο	28	11,76471	11,81434599	64,97890295
	Περισσότερο από 1 χρόνο	83	34,87395	35,02109705	100
	Total	237	99,57983	100	
Missing	999	1	0,420168		
Total		238	100		

Πίνακας 13

Κυριότερος τρόπος εύρεσης εργασίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Οι αγγελίες των εφημερίδων	18	7,563025	7,594936709	7,594936709
	Οι προκηρύξεις	37	15,54622	15,61181435	23,20675105
	Το διαδίκτυο	51	21,42857	21,51898734	44,7257384
	Ο κοινωνικός περίγυρος	61	25,63025	25,73839662	70,46413502
	Η συμμετοχή σε διαγωνισμούς	14	5,882353	5,907172996	76,37130802
	Η διανομή βιογραφικού σημειώματος σε εργοδότες	38	15,96639	16,03375527	92,40506329
	Οι υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ.	18	7,563025	7,594936709	100
	Total	237	99,57983	100	
Missing	999	1	0,420168		
Total		238	100		

Πίνακας 14

Σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Οι συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων	14	5,882353	5,907172996	5,907172996
	Η έλλειψη εξειδικευμένων γνώσεων	10	4,201681	4,219409283	10,12658228
	Η οικονομική κρίση	158	66,38655	66,66666667	76,79324895
	Η έλλειψη γνωριμιών	23	9,663866	9,70464135	86,4978903
	Η έλλειψη επαγγελματικής προϋπηρεσίας	31	13,02521	13,08016878	99,57805907
	Η Ηλικία	1	0,420168	0,421940928	100
	Total	237	99,57983	100	
Missing	999	1	0,420168		
Total		238	100		

Πίνακας 15

ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΙΚΗΣ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ

Correlations			
		Φύλο	Γνώση Ξένων Γλωσσών
Πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις ανάγκες	Pearson Correlation	,144*	,134*
	Sig. (2-tailed)	0,028	0,041
	N	233	233
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Πίνακας 16

Coefficients^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,831	,170		16,678	,000
	Γνώση Ξένων Γλωσσών	,106	,051	,134	2,052	,041
a. Dependent Variable: Πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις ανάγκες						

Πίνακας 17

Coefficients^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,767	,186		14,854	,000
	Φύλο	,252	,114	,144	2,207	,028
a. Dependent Variable: Πρόγραμμα προσαρμοσμένο στις ανάγκες						

Πίνακας 18

Correlations					
		Μορφωτικό Επίπεδο	Γνώση Ξένων Γλωσσών	Γνώση χειρισμού Η/Υ	Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν
Ενίσχυση προγράμματος από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες	Pearson Correlation	,149*	,319**	,244**	,198**
	Sig. (2-tailed)	0,022	0,000	0,000	0,002
	N	236	236	236	236
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).					
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).					

Πίνακας 19

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,726	,207		13,145	,000
	Μορφωτικό Επίπεδο	,125	,054	,149	2,302	,022

a. Dependent Variable: Ενίσχυση προγράμματος από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες

Πίνακας 20

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,258	,190		11,886	,000
	Γνώση Ξένων Γλωσσών	,296	,058	,319	5,141	,000

a. Dependent Variable: Ενίσχυση προγράμματος από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες

Πίνακας 21

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,375	,218		10,880	,000
	Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	,250	,065	,244	3,856	,000

a. Dependent Variable: Ενίσχυση προγράμματος από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες

Πίνακας 22

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,858	,123		23,232	,000
	Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν	,205	,066	,198	3,089	,002

a. Dependent Variable: Ενίσχυση προγράμματος από προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες

Πίνακας 23

Correlations				
		Μορφωτικό Επίπεδο	Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα	Pearson Correlation	,206**	,166*	-,143*
	Sig. (2-tailed)	0,001	0,01	0,027
	N	238	238	238

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).
 **. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Πίνακας 24

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,174	,197		11,050	,000
	Μορφωτικό Επίπεδο	,167	,052	,206	3,240	,001
a. Dependent Variable: Πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα						

Πίνακας 25

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,257	,211		10,708	,000
	Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	,163	,063	,166	2,590	,010
a. Dependent Variable: Πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα						

Πίνακας 26

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,496	,329		10,610	,000
	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης	-,390	,176	-,143	-2,223	,027
a. Dependent Variable: Πηγή πληροφόρησης για το πρόγραμμα						

Πίνακας 27

Correlations			
		Ηλικία	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα	Pearson Correlation	-,151*	,155*
	Sig. (2-tailed)	0,02	0,017
	N	238	238
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Πίνακας 28

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,506	,195		18,006	,000
	Ηλικία	-,195	,083	-,151	-2,341	,020
a. Dependent Variable: Κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα						

Πίνακας 29

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,948	,492		3,958	,000
	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης	,631	,262	,155	2,406	,017
a. Dependent Variable: Κίνητρο συμμετοχής στο παρόν πρόγραμμα						

Πίνακας 30

Correlations				
		Ηλικία	Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Βαθμός ανάπτυξης σχέσεων με άλλους καταρτιζόμενους	Pearson Correlation	-,150*	,182**	-,252**
	Sig. (2-tailed)	0,021	0,005	0,000
	N	237	237	237
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).				
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

Πίνακας 31

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,517	,120		29,333	,000
	Ηλικία	-,119	,051	-,150	-2,327	,021
a. Dependent Variable: Βαθμός ανάπτυξης σχέσεων με άλλους καταρτιζόμενους						

Πίνακας 32

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,752	,193		14,251	,000
	Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	,163	,058	,182	2,838	,005
a. Dependent Variable: Βαθμός ανάπτυξης σχέσεων με άλλους καταρτιζόμενους						

Πίνακας 33

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,447	,300		14,839	,000
	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης	-,636	,159	-,252	-3,988	,000
a. Dependent Variable: Βαθμός ανάπτυξης σχέσεων με άλλους καταρτιζόμενους						

Πίνακας 34

Correlations		
		Οικογενειακή Κατάσταση
Πρόθεση συμμετοχής σε μελλοντικό πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	Pearson Correlation	,130*
	Sig. (2-tailed)	0,045
	N	238
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).		
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).		

Πίνακας 35

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,994	,048		20,641	,000
	Οικογενειακή Κατάσταση	,066	,033	,130	2,012	,045

a. Dependent Variable: Πρόθεση συμμετοχής σε μελλοντικό πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Πίνακας 36

Correlations			
		Φύλο	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Σημασία της πιστοποίησης από το παρόν πρόγραμμα κατάρτισης	Pearson Correlation	,198**	-,232**
	Sig. (2-tailed)	0,002	0,000
	N	237	237
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Πίνακας 37

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,089	,214		14,424	,000
	Φύλο	,406	,131	,198	3,101	,002

a. Dependent Variable: Σημασία της πιστοποίησης από το παρόν πρόγραμμα κατάρτισης

Πίνακας 38

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,908	,330		14,864	,000
	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης	-,645	,176	-,232	-3,665	,000

a. Dependent Variable: Σημασία της πιστοποίησης από το παρόν πρόγραμμα κατάρτισης

Πίνακας 39

Correlations				
		Ηλικία	Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα	Pearson Correlation	-,136*	,136*	,393**
	Sig. (2-tailed)	0,037	0,037	0,000
	N	237	237	237
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).				
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

Πίνακας 40

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,621	,065		24,777	,000
	Ηλικία	-,059	,028	-,136	-2,098	,037

a. Dependent Variable: Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα

Πίνακας 41

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,290	,106		12,154	,000
	Γνώση χειρισμού Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	,067	,032	,136	2,101	,037

a. Dependent Variable: Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα

Πίνακας 42

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,517	,153		3,374	,001
	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης	,535	,082	,393	6,548	,000

a. Dependent Variable: Συμμετοχή σε εξετάσεις πιστοποίησης των γνώσεων από το πρόγραμμα

Πίνακας 43

Correlations				
		Φύλο	Γνώση Ξένων Γλωσσών	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Τρόπος βελτίωσης του προγράμματος	Pearson Correlation	,249**	,153*	,215**
	Sig. (2-tailed)	0,000	0,02	0,001
	N	229	229	229
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).				
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

Πίνακας 44

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,839	,284		9,999	,000
	Φύλο	,676	,174	,249	3,876	,000
a. Dependent Variable: Τρόπος βελτίωσης του προγράμματος						

Πίνακας 45

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,309	,262		12,610	,000
	Γνώση Ξένων Γλωσσών	,186	,079	,153	2,340	,020
a. Dependent Variable: Τρόπος βελτίωσης του προγράμματος						

Πίνακας 46

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,458	,440		5,586	,000
	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης	,779	,235	,215	3,312	,001
a. Dependent Variable: Τρόπος βελτίωσης του προγράμματος						

Πίνακας 47

Correlations			
		Φύλο	Γνώση Ξένων Γλωσσών
Υπαρξη εργασιών στον τόπο διαμονής που συσχετίζονται με την κατάρτιση	Pearson Correlation	,155*	,238**
	Sig. (2-tailed)	0,017	0,000
	N	237	237
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Πίνακας 48

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,490	,192		12,986	,000
	Φύλο	,282	,117	,155	2,400	,017
a. Dependent Variable: Υπαρξη εργασιών στον τόπο διαμονής που συσχετίζονται με την κατάρτιση						

Πίνακας 49

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,329	,170		13,731	,000
	Γνώση Ξένων Γλωσσών	,193	,051	,238	3,753	,000
a. Dependent Variable: Υπαρξη εργασιών στον τόπο διαμονής που συσχετίζονται με την κατάρτιση						

Πίνακας 50

Correlations							
			Οικογενειακή Κατάσταση	Επαγγελματική Κατάσταση	Οικονομική Κατάσταση	Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας	Pearson Correlation	,419**	,329**	,260**	,136*	,247**	,359**
	Sig. (2-tailed)	0,000	0,000	0,000	0,043	0,000	0,000
	N	237	237	236	224	237	237
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).							
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).							

Πίνακας 51

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,328	,135		17,234	,000
	Ηλικία	,407	,058	,419	7,080	,000
a. Dependent Variable: Ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας						

Πίνακας 52

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,236	,186		11,998	,000
	Οικογενειακή Κατάσταση	,676	,127	,329	5,343	,000
a. Dependent Variable: Ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας						

Πίνακας 53

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,608	,153		17,062	,000
	Επαγγελματική Κατάσταση	,385	,093	,260	4,120	,000
a. Dependent Variable: Ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας						

Πίνακας 54

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,937	,133		22,161	,000
	Οικονομική Κατάσταση	,150	,073	,136	2,040	,043
a. Dependent Variable: Ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας						

Πίνακας 55

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,727	,132		20,660	,000
	Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν	,278	,071	,247	3,902	,000
a. Dependent Variable: Ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας						

Πίνακας 56

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,137	,350		3,247	,001
	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης	1,100	,187	,359	5,892	,000
a. Dependent Variable: Ύπαρξη εργασιακής εμπειρίας						

Πίνακας 57

Correlations				
		Οικογενειακή Κατάσταση	Επαγγελματική Κατάσταση	Οικονομική Κατάσταση
Χρόνος αναζήτησης εργασίας	Pearson Correlation	-,156*	-,482**	-,290**
	Sig. (2-tailed)	0,016	0,000	0,000
	N	237	236	224
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).				
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

Πίνακας 58

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,806	,281		13,529	,000
	Οικογενειακή Κατάσταση	-,464	,192	-,156	-2,424	,016
a. Dependent Variable: Χρόνος αναζήτησης εργασίας						

Πίνακας 59

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,670	,200		23,331	,000
	Επαγγελματική Κατάσταση	-1,032	,123	-,482	-8,420	,000
a. Dependent Variable: Χρόνος αναζήτησης εργασίας						

Πίνακας 60

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,858	,186		20,705	,000
	Οικονομική Κατάσταση	-,468	,104	-,290	-4,520	,000
a. Dependent Variable: Χρόνος αναζήτησης εργασίας						

Πίνακας 61

Correlations						
		Φύλο	Ηλικία	Οικογενειακή Κατάσταση	Μορφωτικό Επίπεδο	Επαγγελματική Κατάσταση
Κυριότερος τρόπος εύρεσης εργασίας	Pearson Correlation	-	-0,034	-0,074	-0,025	0,036
	Sig. (2-tailed)	0,673	0,598	0,256	0,702	0,579
	N	237	237	237	237	236
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).						
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).						

Πίνακας 62

Correlations						
		Οικονομική Κατάσταση	Γνώση Ξένων Γλωσσών	Γνώση χειρισμού Η/Υ	Συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, στο παρελθόν	Είδος προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης
Κυριότερος τρόπος εύρεσης εργασίας	Pearson Correlation	0,064	-0,03	0,054	0,081	-0,106
	Sig. (2-tailed)	0,339	0,643	0,406	0,213	0,105
	N	224	237	237	237	237
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).						
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).						

Πίνακας 63

Correlations		
		Φύλο
Σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας	Pearson Correlation	,152*
	Sig. (2-tailed)	0,019
	N	237
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).		
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).		

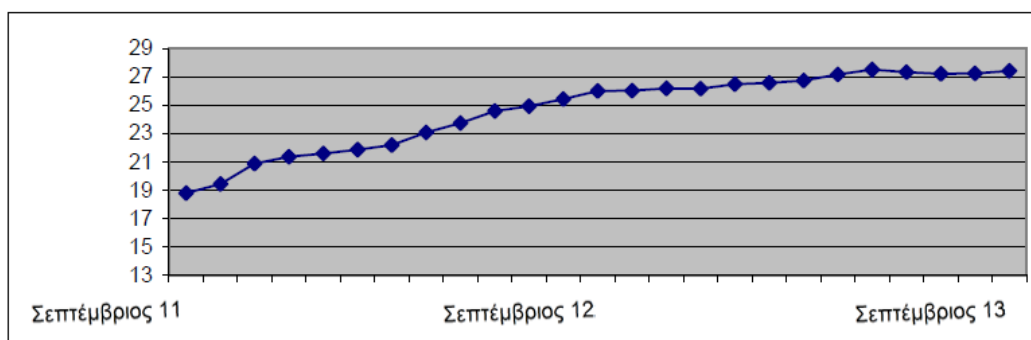
Πίνακας 64

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,758	,201		13,719	,000
	Φύλο	,290	,123	,152	2,365	,019
a. Dependent Variable: Σημαντικότερη δυσκολία εύρεσης εργασίας						

Πίνακας 65

ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας, κατά μήνα: Σεπτέμβριος 2011–Σεπτέμβριος 2013

Πίνακας 1. Απασχολούμενοι, άνεργοι, οικονομικά μη ενεργοί και ποσοστό ανεργίας: Σεπτέμβριος 2008 – 2013

	Σεπτέμβριος					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Απασχολούμενοι	4.569.736	4.519.271	4.357.751	4.020.858	3.693.557	3.639.429
Άνεργοι	370.203	487.859	663.443	931.377	1.299.302	1.376.463
Οικονομικά μη ενεργοί	3.394.878	3.302.495	3.300.214	3.376.266	3.353.035	3.327.859
Ποσοστό ανεργίας	7,5	9,7	13,2	18,8	26,0	27,4

Πίνακας 2. Ποσοστό ανεργίας κατά φύλο: Σεπτέμβριος 2008 – 2013

Φύλο	Σεπτέμβριος					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Άρρενες	5,0	7,1	10,5	16,3	22,9	24,5
Θήλειες	11,1	13,4	17,0	22,2	30,2	31,4
Σύνολο	7,5	9,7	13,2	18,8	26,0	27,4

Πίνακας 3. Ποσοστό ανεργίας, κατά ομάδες ηλικιών: Σεπτέμβριος 2008 – 2013²

Ομάδες ηλικιών	Σεπτέμβριος					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
15-24 ετών	22,2	25,5	34,2	47,6	56,7	51,9
25-34 »	10,3	13,1	18,3	25,7	34,5	36,8
35-44 »	6,0	8,2	11,1	15,5	22,3	24,4
45-54 »	4,3	6,7	9,2	13,2	19,9	20,3
55-64 »	3,0	4,7	6,1	8,2	13,8	15,1
65-74 »	1,0	0,9	1,8	3,0	5,5	9,0
Σύνολο	7,5	9,7	13,2	18,8	26,0	27,4

Πίνακας 4. Ποσοστό ανεργίας το Σεπτέμβριο 2013 και τους τελευταίους 12 μήνες, κατά Αποκεντρωμένη Διοίκηση

Αποκεντρωμένη Διοίκηση	Περίοδος												
	2012				2013								
	9ος	10ος	11ος	12ος	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος	8ος	9ος
Μακεδονίας - Θράκης	26,6	26,7	27,1	27,1	27,7	28,0	28,1	28,9	28,8	29,4	29,6	28,9	30,4
Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας	27,6	27,7	28,2	28,0	29,0	28,8	29,9	29,8	30,1	29,5	30,0	29,6	30,0
Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας	26,6	26,2	25,9	25,8	26,0	27,7	26,3	26,8	26,7	26,5	25,9	26,4	26,3
Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιόνιων Νήσων	24,0	23,6	23,2	22,7	22,6	22,7	22,8	23,7	24,3	24,8	24,6	25,0	25,6
Αττικής	27,8	27,7	28,2	27,8	28,4	27,8	28,3	28,0	28,3	27,8	27,9	27,5	27,9
Αιγαίου	19,6	17,9	20,0	20,1	19,7	19,9	22,5	19,8	21,5	21,2	21,8	22,6	21,5
Κρήτης	21,5	24,6	20,3	23,1	23,8	22,9	21,7	25,3	24,0	23,0	25,0	27,0	25,0
Σύνολο Ελλάδος	26,0	26,0	26,2	26,2	26,5	26,6	26,8	27,2	27,5	27,3	27,2	27,3	27,4